

**UCHWAŁA NR XLVIII/344/2018
RADY MIEJSKIEJ W RZEPINIE**

z dnia 29 sierpnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia
„Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin
na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025”.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 z dnia 8 marca 1990 roku Ustawy o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2018, poz. 994 ze zm.), w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. 2018, poz. 799 ze zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025” w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rzepina,

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Damian Utracki

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025

Rzepin 2018

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja
43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10
tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98
biuro@eko-precyzja.eu

Spis treści

1. Wykaz skrótów	4
2. Wstęp	5
2.1. Cel i zakres opracowania	5
2.2. Opis przyjętej metodyki	6
2.3. Charakterystyka Gminy Rzepin	6
2.3.1. Położenie	6
2.3.2. Demografia	8
2.3.3. Budowa geologiczna	8
2.3.4. Warunki klimatyczne	9
3. Założenia Programu Ochrony Środowiska	10
3.1. Dokumenty nadrzędne i cele	10
4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	25
5. Ocena stanu środowiska	28
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	28
5.1.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza	28
5.1.2. Jakość powietrza	33
5.1.3. Odnawialne źródła energii (OZE)	36
5.1.4. Analiza SWOT	42
5.2. Zagrożenia hałasem	43
5.2.1. Stan wyjściowy	43
5.2.2. Źródła hałasu	46
5.2.3. Analiza SWOT	58
5.3. Promieniowanie elektromagnetyczne	59
5.3.1. Stan wyjściowy	59
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego	60
5.3.3. Analiza SWOT	62
5.4. Gospodarowanie wodami	62
5.4.1. Stan wyjściowy – wody powierzchniowe	62
5.4.2. Jakość wód - wody powierzchniowe	65
5.4.3. Stan wyjściowy – wody podziemne	70
5.4.4. Jakość wód – wody podziemne	74
5.4.5. Analiza SWOT	76
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa	77
5.5.1. Zaopatrzenie w wodę	77
5.5.2. Sieć wodociągowa	77
5.5.3. Sieć kanalizacji sanitarnej	79
5.5.4. Odprowadzanie ścieków sanitarnych	79
5.5.5. Analiza SWOT	82
5.6. Zasoby geologiczne	82
5.6.1. Stan aktualny	82
5.6.2. Przepisy prawne	83
5.6.3. Analiza SWOT	84
5.7. Gleby	85
5.7.1. Stan aktualny	85
5.7.2. Analiza SWOT	87
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	87

5.8.1. Stan wyjściowy	87
5.8.2. Analiza SWOT	91
5.9. Zasoby przyrodnicze	92
5.9.1. Obszary Natura 2000	92
5.9.2. Obszary Chronionego Krajobrazu	98
5.9.3. Rezerwat przyrody	100
5.9.4. Zespół przyrodniczo - krajobrazowy	101
5.9.5. Użytki ekologiczne i pomniki przyrody	102
5.9.2. Lasy	110
5.9.3. Analiza SWOT	111
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	112
5.10.1. Stan aktualny	112
5.10.2. Analiza SWOT	112
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie.....	113
6.1. Wyznaczone cele i zadania	113
7. System realizacji programu ochrony środowiska.....	121
7.1. Współpraca z interesariuszami	121
7.2. Edukacja ekologiczna	122
7.3. Sprawozdawczość	123
7.4. Monitoring realizacji programu	124
7.5. Źródła finansowania	126
7.5.1. Fundusze krajowe	126
7.5.2. Fundusze Unii Europejskiej	129
Spis tabel	132
Spis rysunków	133

1. Wykaz skrótów

Tabela 1. Słownik skrótów.

Nazwa skrótu	Wyjaśnienie
AWPGO	Aktualizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami
Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWPD	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OZE	Odnawialne Źródła Energii
ODR	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
PEM	Pola elektromagnetyczne
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PMŚ	Państwowy Monitoring Środowiska
POKZA	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
SOOŚ	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy Rzepin. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie gminy Rzepin, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony na terenie gminy Rzepin. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.), dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska na terenie gminy Rzepin w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy Rzepin w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy Rzepin do roku 2025.

2.2. Opis przyjętej metodyki

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.)¹, a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy.

Art. 18. 2. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Gminne Programy ochrony środowiska tworzone są w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym.

2.3. Charakterystyka Gminy Rzepin

2.3.1. Położenie

Gmina Rzepin jest gminą miejsko-wiejską, o powierzchni 19 099 ha położoną w zachodniej części województwa lubuskiego, w powiecie słubickim. W skład gminy wchodzi miasto Rzepin oraz 10 sołectw: Drzeńsko, Gajec, Kowalów, Lubiechnia Mała, Lubiechnia Wielka, Radów, Serbów, Starków, Staroścín, Sułów.

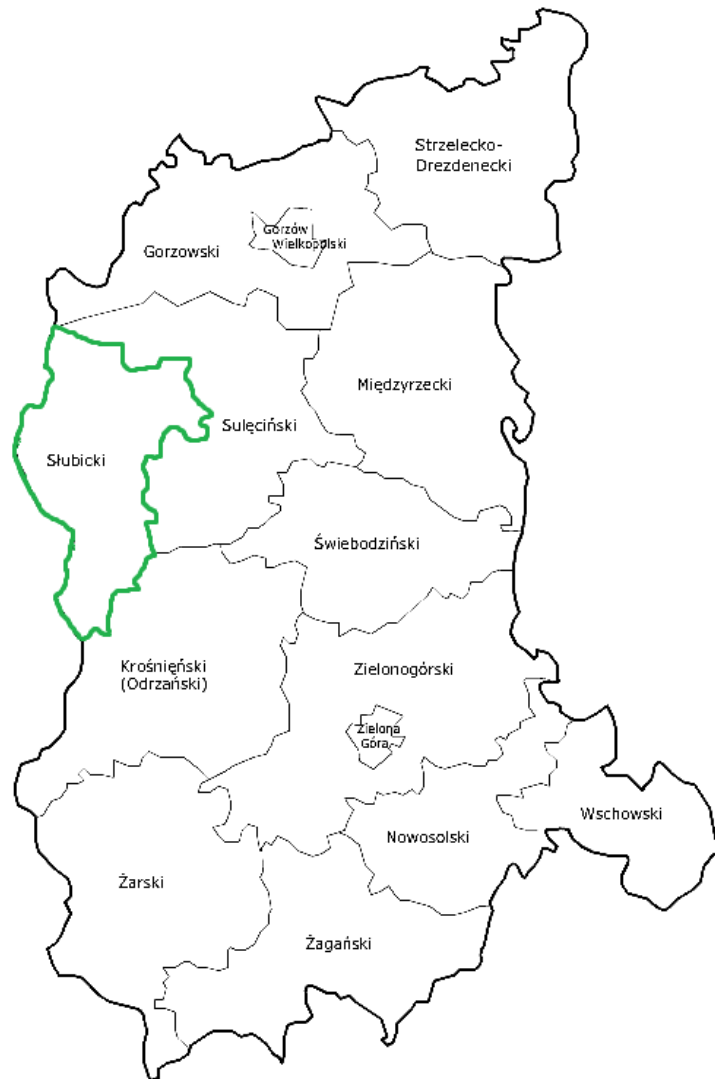
Gmina Rzepin sąsiaduje z następującymi gminami:

- Słubice – od zachodu,
- Górzycza – od północy,
- Ośno Lubuskie – od północnego – wschodu,
- Torzym (powiat sulęciński) – od wschodu,
- Cybinka – od południa.

Według fizyczno – geograficznej regionalizacji Polski J. Kondrackiego (1998) gmina Rzepin umiejscowiona jest w następujących jednostkach:

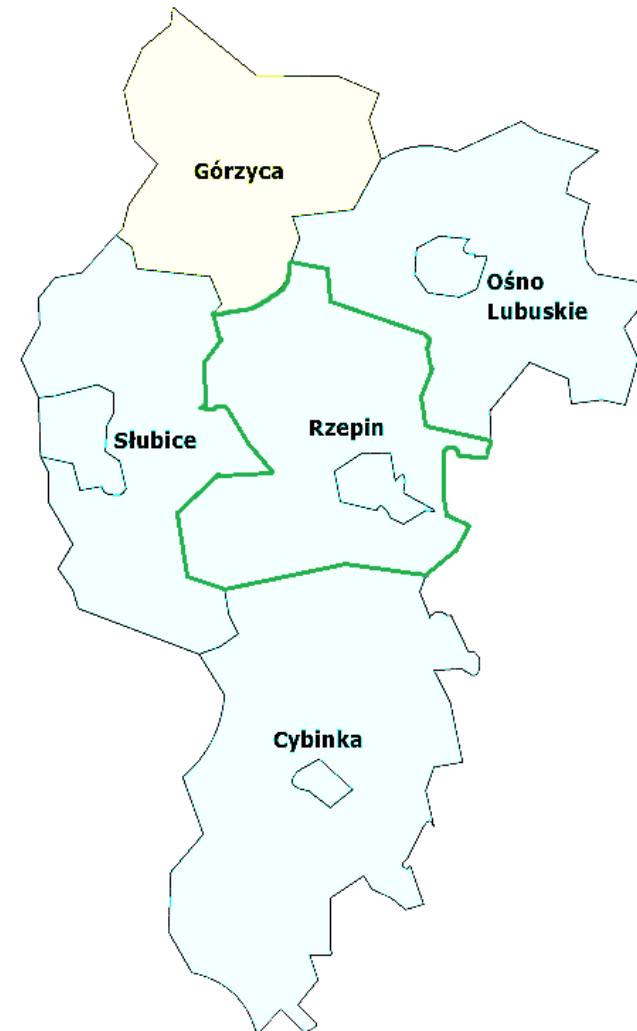
- megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa,
 - prowincja – Niż Środkowoeuropejski,
 - podprowincja – Pojezierze Południowobałtyckie,
 - makroregion – Pojezierze Lubuskie,
 - mezoregion – Równina Torzymska.

¹ Z uwzględnieniem zapisów ustaw zmieniających, w tym Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r., poz. 1101).

Rysunek 1. Powiat słubicki na tle województwa lubuskiego.

źródło: [www. http://administracja.mswia.gov.pl](http://administracja.mswia.gov.pl)

Rysunek 2. Gmina Rzepin na tle powiatu słubickiego.

źródło: [www. http://administracja.mswia.gov.pl](http://administracja.mswia.gov.pl)

2.3.2. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2017 roku liczba ludności w gminie Rzepin wynosiła 9 809 osób, z czego 4 850 stanowili mężczyźni, a 9 959 kobiety. Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 2. Dane demograficzne gminy Rzepin (stan na 31.12.2017 r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Ludność według miejsca zameldowania		
Liczba ludności (ogółem)	osoba	9 809
Liczba kobiet	osoba	4 959
Liczba mężczyzn	osoba	4 850
Wskaźnik modułu gminnego		
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	51
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	102
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	osoba	-4,4
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	19,3
W wieku produkcyjnym	%	62,7
W wieku poprodukcyjnym	%	18,0

źródło: GUS

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie gminy Rzepin zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3. Dane dotyczące bezrobocia na terenie gminy Rzepin (stan na 31.12.2017 r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Bezrobotni zarejestrowani według płci		
Ogółem	osoba	102
Mężczyźni	osoba	58
Kobiety	osoba	44
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
Ogółem	%	1,7
Mężczyźni	%	1,7
Kobiety	%	1,6

źródło: GUS

2.3.3. Budowa geologiczna

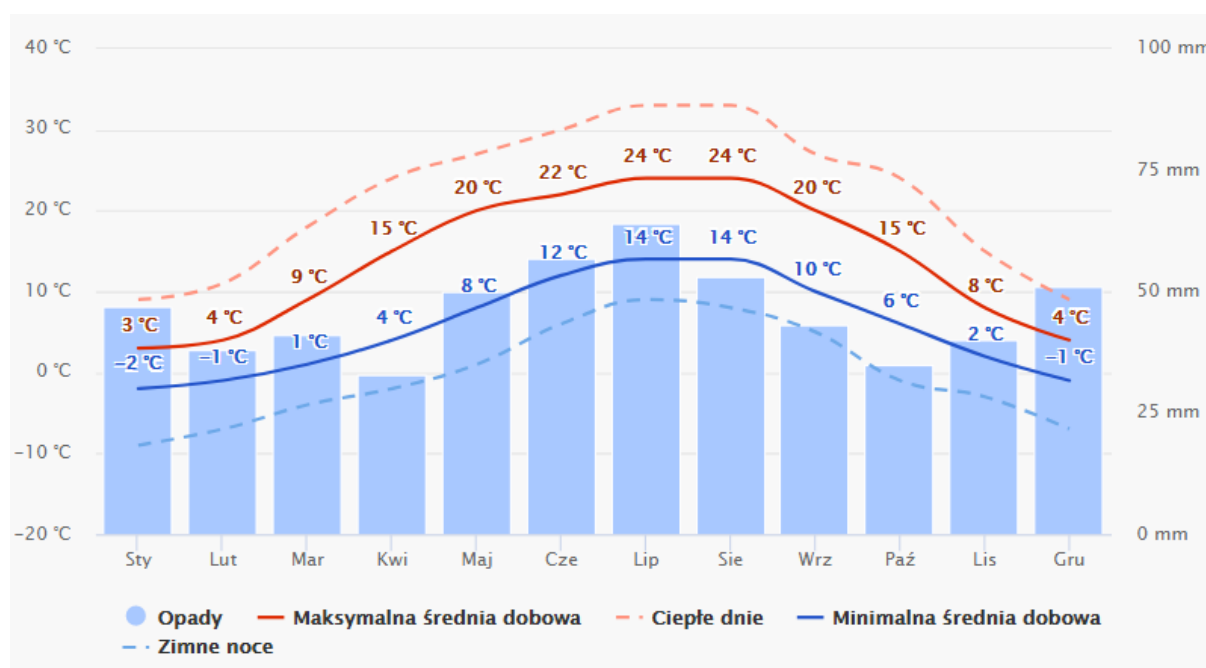
Budowa geologiczna gminy została wykształcona w okresie czwartorzędowym pod wpływem lodowca ze zlodowacenia bałtyckiego. Na obszarze gminy Rzepin można wyróżnić trzy krainy o różnych cechach geologicznych i geomorfologicznych:

- Puszcę Rzepińską,
- Ziemię Rzepińską,
- Lasy Osińskie.

Podłoże Ziemi Rzepińskiej tworzą utwory plejstoceńskie do których można zaliczyć między innymi gliny zwałowe, piaski akumulacyjne (zarówno pochodzenia rzeczno jak i glacialnego) oraz piaski wydymowe. Na obszarze Puszczy Rzepińskiej dominującymi utworami skalnymi są żwiry oraz piaski akumulacji glacialnej. Można także napotkać gliny zwałowe oraz piaski akumulacji tarasowej. Budowa geologiczna Lasów Osińskich wykazuje spore zróżnicowanie. Północną część obszaru tworzą głównie piaski rzeczne tarasów akumulacyjnych, które w kierunku południowym przechodzą w piaski i gminy zwałowe a także innych plejstoceńskich osadów akumulacyjnych.

2.3.4. Warunki klimatyczne

Obszar gminy należy do środkowej dzielnicy klimatycznej to znaczy do strefy klimatu umiarkowanego w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów morskich i kontynentalnych. Klimat kształtują masy powietrza wilgotno-morskiego i podzwrotnikowego, napływające z zachodu oraz w mniejszym stopniu polarno - kontynentalnego ze wschodu i arktycznego z północy. Gmina leży w dzielnicy lubuskiej, wyróżniającej się największą liczbą dni z pogodą ciepłą (średnio w roku aż 265 dni) spośród innych regionów klimatycznych oraz najmniejszą w roku liczbą dni bez opadów (jedynie ok 194 w roku). Średnia roczna temperatura wynosi 9,0°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec, najzimniejszym styczeń. Mniej niż w innych regionach klimatycznych notuje się tutaj dni z pogodą przymrozkową umiarkowanie chłodną - tylko 4,2 i z pogodą przymrozkową bardzo chłodną, których jest średnio w roku 36,9. Dni z pogodą przymrozkową, w porównaniu z innymi regionami, najrzadziej cechuje brak opadów. Dni przymrozkowych bez opadów jest średnio w roku 37,7. Roczne sumy opadów atmosferycznych wynoszą około 543 mm, pokrywa śnieżna zalega 40 - 60 dni, zaś okres wegetacji trwa 220 - 230 dni.

Rysunek 3. Średnie temperatury i opady występujące w gminie Rzepin.

źródło: <https://www.meteoblue.com/>

3. Założenia Programu Ochrony Środowiska

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025 zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami europejskimi, krajowymi, wojewódzkimi oraz powiatowymi. Dokument uwzględnia także założenia określone w innych dokumentach lokalnych.

3.1. Dokumenty nadrzędne i cele

Uwarunkowania wspólnotowe

Podstawę Wspólnotowej Polityki Ochrony Środowiska stanowi VII Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (7th European Action Plan, w skrócie EAP). Wskazuje on na konieczność zastosowania strategicznego podejścia do problemów środowiskowych. Takie podejście powinno wykorzystywać różne środki oraz instrumenty, aby regulować działania podejmowane przez przedsiębiorców, konsumentów, polityków i obywateli.

Zgodność celów, zawartych w VII Europejskim Programie Działań na Rzecz Ochrony Środowiska, została osiągnięta poprzez ich szczegółową analizę oraz dopasowanie do lokalnych potrzeb gminy.

3.1.1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Uchwała Nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności.

1. Cel 7: „Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska”:

- a) Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
- b) Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
- c) Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
- d) Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
- e) Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- f) Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska.

2. Cel 8: „Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych”:

- a) Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
- b) Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
- c) Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
- d) Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.

3. Cel 9: „Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski”:

- a) Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

3.1.2. Strategia Na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.)

Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Cel główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

1. Cel szczegółowy I: Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną. Główne obszary koncentracji działań:

- Reindustrializacja - wzrost zdolności polskiego przemysłu do sprostania globalnej konkurencji,
- Rozwój innowacyjnych firm - zwiększenie innowacyjności polskich przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych,
- Małe i średnie przedsiębiorstwa - przemiany strukturalne sektora, nowe formy działania i współpracy, nowoczesne instrumenty wsparcia,
- Kapitał dla rozwoju - trwałe zwiększenie stopy inwestycji i ich jakości w dłuższej perspektywie, przy większym wykorzystaniu środków krajowych,
- Ekspansja zagraniczna - zwiększenie umiędzynarodowienia polskiej gospodarki, zwiększenie eksportu towarów zaawansowanych technologicznie.

2. Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony. Główne obszary koncentracji działań:

- Spójność społeczna - poprawa dostępności usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne, wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy.
- Rozwój zrównoważony terytorialnie - zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały endogeniczne poszczególnych terytoriów, wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych w oparciu o specjalizacje gospodarcze i nowe nisze rynkowe, podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie na wszystkich szczeblach zarządzania.

3. Cel szczegółowy III – Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu. Główne obszary koncentracji działań:

- Prawo w służbie obywatelom i gospodarce - uproszczenie prawa zapewniające lepsze warunki dla działalności gospodarczej i realizacji potrzeb obywateli,
- System zarządzania procesami rozwojowymi, w tym instytucje publiczne - Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców, budowa zintegrowanego systemu planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
- E-państwo - cyfrowe państwo usługowe,
- Finanse publiczne - stabilne, efektywne i zrównoważone finanse publiczne,
- Efektywność wykorzystania środków UE - wykorzystanie środków z budżetu Unii Europejskiej w sposób przekładający się na trwałe efekty rozwojowe.

3.1.3. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020r.

Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020r.” (BEiŚ) została przyjęta uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. (M.P. z 2014, poz. 469).

1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

- a) Kierunek interwencji 1.1. – Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
- b) Kierunek interwencji 1.2. – Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- c) Kierunek interwencji 1.3. – Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
- d) Kierunek interwencji 1.4. – Uporządkowanie zarządzania przestrzenią,

2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię

- a) Kierunek interwencji 2.1. – Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
- b) Kierunek interwencji 2.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
- c) Kierunek interwencji 2.6. – Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
- d) Kierunek interwencji 2.7. – Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
- e) Kierunek interwencji 2.8. – Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,

3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska

- a) Kierunek interwencji 3.1. – Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- b) Kierunek interwencji 3.2. – Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- c) Kierunek interwencji 3.3. – Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
- d) Kierunek interwencji 3.4. – Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
- e) Kierunek interwencji 3.5. – Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy,

3.1.4. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

Uchwała Nr 7 Rady Ministrów z dnia 15 stycznia 2013r. w sprawie Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki "Dynamiczna Polska 2020".

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki
 - a) Kierunek działań 1.2. – Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych
 - Działanie 1.2.3. – Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu,
 - Działanie 1.2.4. – Wspieranie różnych form innowacji,
 - Działanie 1.2.5. – Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),
 - b) Kierunek działań 1.3. – Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki
 - Działanie 1.3.2. – Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych,
2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców
 - a) Kierunek działań 3.1. – Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,
 - Działanie 3.1.1. – Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
 - Działanie 3.1.2. – Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
 - Działanie 3.1.3. – Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW),
 - Działanie 3.1.4. – Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością,
 - b) Kierunek działań 3.2. – Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia
 - Działanie 3.2.1. – Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,
 - Działanie 3.2.2. – Stosowanie zasad zrównoważonej architektury.

3.1.5. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

Uchwała Nr 6 Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2013r. w sprawie Strategii Rozwoju Transportu do 2020 r. (z perspektywą do 2030r.).

1. Cel strategiczny 1. - Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego

- a) Cel szczegółowy 1. – Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
- b) Cel szczegółowy 4. – Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

3.1.6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

Uchwała Nr 163 Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 2012r. w sprawie przyjęcia „Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa” na lata 2012–2020.

1. Cel szczegółowy 2: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej

- a) Priorytet 2.1. – Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.1.1. – Modernizacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.2. – Dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.3. – Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
 - Kierunek interwencji 2.1.4. – Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
 - Kierunek interwencji 2.1.5. – Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - Kierunek interwencji 2.1.6. – Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,
 - Priorytet 2.2. – Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich,
 - Kierunek interwencji 2.2.1. – Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
 - Kierunek interwencji 2.2.2. – Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
 - Kierunek interwencji 2.2.3. – Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,
- b) Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.5.1. – Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,

2. Cel szczegółowy 3: Bezpieczeństwo żywnościowe

- a) Priorytet 3.2. – Wytwarzanie wysokiej jakości, bezpiecznych dla konsumentów produktów rolno-spożywczych
- Kierunek interwencji 3.2.2. – Wsparcie wytwarzania wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych, w tym produktów wytwarzanych metodami integrowanymi, ekologicznymi oraz tradycyjnymi metodami produkcji z lokalnych surowców i zasobów oraz produktów rybnych,
- b) Priorytet 3.4. – Podnoszenie świadomości i wiedzy producentów oraz konsumentów w zakresie produkcji rolno-spożywczej i zasad żywienia
- Kierunek interwencji 3.4.3. – Wsparcie działalności innowacyjnej ukierunkowanej na zmiany wzorców produkcji i konsumpcji,

3. Cel szczegółowy 5: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

- a) Priorytet 5.1. – Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich
- Kierunek interwencji 5.1.1. – Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,
 - Kierunek interwencji 5.1.2. – Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,
 - Kierunek interwencji 5.1.3. – Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,
 - Kierunek interwencji 5.1.4. – Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,
 - Kierunek interwencji 5.1.5. – Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie,
- b) Priorytet 5.2.- Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego
- Kierunek interwencji 5.2.1. – Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
 - Kierunek interwencji 5.2.2. – Właściwe planowanie przestrzenne,
 - Kierunek interwencji 5.2.3. – Racjonalna gospodarka gruntami,
- c) Priorytet 5.3. – Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji)
- Kierunek interwencji 5.3.1. – Adaptacja produkcji rolnej i rybackiej do zmian klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.2. – Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie i całym łańcuchu rolno-żywnościowym,
 - Kierunek interwencji 5.3.3. – Zwiększenie sekwestracji węgla w glebie i biomasie wytwarzanej w rolnictwie,
 - Kierunek interwencji 5.3.4. – Badania w zakresie wzajemnego oddziaływania rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa na zmiany klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.5. – Upowszechnianie wiedzy w zakresie praktyk przyjaznych klimatowi wśród konsumentów i producentów rolno-spożywczych,

- d) Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 5.4.1. – Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych,
 - Kierunek interwencji 5.4.2. – Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi,
 - Kierunek interwencji 5.4.3 – Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa,
 - Kierunek interwencji 5.4.4. – Wzmacnianie publicznych funkcji lasów,
- e) Priorytet 5.5. - Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 5.5.1. – Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
 - Kierunek interwencji 5.5.2. – Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich

3.1.7. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

Uchwała Nr 17 Rady Ministrów z dnia 12 lutego 2013r. w sprawie przyjęcia strategii "Sprawne Państwo 2020".

1. Cel 3: Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych

- a) Kierunek interwencji 3.2. – Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju
 - Przedsięwzięcie 3.2.1. – Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
 - Przedsięwzięcie 3.2.2. – Zapewnienie ładu przestrzennego,
 - Przedsięwzięcie 3.2.3. – Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych,

2. Cel 5: Efektywne świadczenie usług publicznych

- a) Kierunek interwencji 5.2. – Ochrona praw i interesów konsumentów
 - Przedsięwzięcie 5.2.3. – Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw,
- b) Kierunek interwencji 5.5. – Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych
 - Przedsięwzięcie 5.5.2. – Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi,

3. Cel 7: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego

- a) Kierunek interwencji 7.5. – Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego
 - Przedsięwzięcie 7.5.1. – Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego.

3.1.8. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013r. w sprawie przyjęcia „Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022”.

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego
 - a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej
 - Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,
2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa
 - a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego
 - Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną.
 - Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa.
 - Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa.
 - Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

3.1.9. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

Uchwała rady ministrów z dnia 13 lipca 2010r. „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie”.

1. Cel 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów
 - a) Kierunek działań 1.1. – Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych.
 - Działanie 1.1.1. – Warszawa – stolica państwa.
 - Działanie 1.1.2. – Pozostałe ośrodki wojewódzkie.
 - b) Kierunek działań 1.2. – Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi.
 - Działanie 1.2.1. – Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów.
 - Działanie 1.2.2. – Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych.
 - Działanie 1.2.3. – Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich.
 - Kierunek działań 1.3. – Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne.
 - Działanie 1.3.5. – Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne.
 - Działanie 1.3.6. – Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego.

2. Cel 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych

- a) Kierunek działań 2.2. – Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe
 - Działanie 2.2.3. – Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych,
 - Działanie 2.2.4. – Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska,
- b) Kierunek działań 2.3. – Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,
- c) Kierunek działań 2.4. – Przewycięzanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE,
- d) Kierunek działań 2.5. – Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności.

3.1.10. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Uchwała Nr 104 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020.

1. Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej

- a) Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności.

3.1.11. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Uchwała Nr 61 Rady Ministrów z dnia 26 marca 2013r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020.

1. Cel szczegółowy 4: Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego

- a) Priorytet Strategii 4.1. – Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej
 - Kierunek działań 4.1.2. – Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu.

3.1.12. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2030r.

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej

- a) Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
- b) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,

2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii

- a) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,

3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła
 - a) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii.
4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej
 - a) Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych.
5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
 - a) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
 - b) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
 - c) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploatowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,
 - d) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,
 - e) Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach.
6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii
 - a) Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen.
7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
 - a) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
 - b) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
 - c) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
 - d) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,
 - e) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

3.1.13. Krajowy plan gospodarki odpadami

Został przyjęty Uchwałą nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022.

Kierunki działań w zakresie ogólnym:

1. realizacja badań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, między innymi badania dotyczące analizy składu morfologicznego odpadów oraz właściwości fizycznych i chemicznych odpadów;
2. utrzymanie finansowania inwestycji, między innymi przez instrumenty finansowe, ukierunkowanych na modernizację instalacji przetwarzających odpady komunalne, w tym odpady ulegające biodegradacji selektywnie zebrane, tak aby mogły dostosować się i spełniać wysokie standardy ochrony środowiska;
3. ograniczenie możliwości finansowania ze środków publicznych inwestycji z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i pochodzącymi z ich przetworzenia – w przypadku wystąpienia zagrożenia możliwości osiągnięcia wyznaczonych celów do 2020 r. lub w przypadku wystąpienia nadwyżki mocy przerobowych instalacji w regionach gospodarki odpadami lub województwach w stosunku do dostępnego strumienia odpadów;
4. organizowanie i prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych zarówno na szczeblu ogólnokrajowym, jak i gminnym mających na celu między innymi:
 - a. podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie ZPO (zapobieganie powstawaniu odpadów), w tym odpadów ulegających biodegradacji, ze szczególnym podkreśleniem należytego, to jest racjonalnego planowania zakupów artykułów spożywczych, aby zapobiegać marnotrawieniu żywności,
 - b. właściwe postępowanie z odpadami, w tym odpadami ulegającymi biodegradacji, szczególnie w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
 - c. promowanie takich technologii przetwarzania bioodpadów, w wyniku których powstaje pełnowartościowy i bezpieczny dla środowiska materiał wykorzystywany do celów nawozowych lub rekultywacyjnych,
 - d. promowanie prawidłowego sposobu postępowania z odpadami i korzyści z tego wynikających (szeroko pojęte działania edukacyjno-informacyjne skierowane do różnych grup docelowych, w szczególności przedszkolaków, uczniów i studentów, ogółu obywateli, a także decydentów);
5. utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi w oparciu o BDO (baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami);
6. stworzenie podstawy prawnej i organizacyjnej dla gmin do prowadzenia kontroli prawidłowego odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych, w szczególności przez zniesienie rozwiązań prawnych odnoszących się do możliwości ryczałtowego rozliczania firmy odbierającej odpady komunalne od mieszkańców proporcjonalnie do ich ilości oraz łączenia przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów;
7. wdrożenie rozwiązań pozwalających na należyte monitorowanie i kontrolę postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12);

8. realizacja działań na rzecz należytego zbilansowania funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5% s.m., od 1 stycznia 2016 r.;
9. określenie procentowej różnicy pomiędzy stawkami opłat za odpady zbierane w sposób selektywny a odpadami zbieranymi w sposób nieselektywny, tak aby stanowiła ona zachętę do selektywnego zbierania odpadów;
10. na etapie aktualizacji poszczególnych WPGO (Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami) dokonanie analizy podziału na regiony gospodarki odpadami komunalnymi wraz ze wskazaniem gmin wchodzących w skład każdego regionu, tak aby prawidłowo wykorzystać moce przerobowe instalacji, z uwzględnieniem aspektów ekologicznych i ekonomicznych;
11. prowadzenie przez gminy gospodarki odpadami komunalnymi w ramach systemu regionów gospodarki odpadami komunalnymi i w oparciu o RIPOK;
12. wdrażanie przez przedsiębiorców BAT (najlepsza dostępna technika (ang. Best available techniques)).

Przewiduje się także wprowadzenie w przyszłości rozwiązania polegającego na możliwości stosowania zamówień publicznych „in house” w zakresie gospodarki odpadami w celu umożliwienia gminom efektywnej kontroli sposobu zagospodarowania odpadów komunalnych.

3.1.14. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego

Uchwała nr XXIX/450/17 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 kwietnia 2017r.

Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cele szczegółowe:

1. Spełnianie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza.
2. Ograniczanie emisji zanieczyszczeń ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych.
3. Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii.

Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem

Cele szczegółowe:

1. Monitoring hałasu i ocena stopnia narażenia mieszkańców województwa na ponadnormatywny hałas.
2. Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców.

Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne

Cel szczegółowy:

1. Utrzymanie poziomów promieniowania elektromagnetycznego poniżej wartości dopuszczalnych.

Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami

Cele szczegółowe:

1. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych.
2. Zwiększenie przepustowości koryt rzecznych.

3. Ograniczenie wrażliwości terenów zagrożonych powodzią.
4. Ograniczanie wrażliwości terenów zagrożonych suszą.

Obszar interwencji: Gospodarka wodno – ściekowa

Cel szczegółowy:

1. Realizacja zadań AKPOŚK.

Obszar interwencji: Zasoby geologiczne - kopaliny

Cel szczegółowy:

1. Minimalizacja strat w eksploatowanych złożach oraz ochrona środowiska przed negatywnym oddziaływaniem przemysłu wydobywczego.

Obszar interwencji: Gleby

Cel szczegółowy:

1. Zagospodarowanie powierzchni ziemi zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cele szczegółowe:

1. Działania w zakresie kształtowania systemu gospodarki odpadami.
2. Działania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.
3. Działania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi.
4. Realizacja celów PGO

Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze

Cele szczegółowe:

1. Pogłębianie wiedzy o zasobach przyrodniczych województwa.
2. Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych.
3. Ochrona i odtwarzanie różnorodności biologicznej systemów leśnych.
4. Zmiana struktury gatunkowej i wiekowej lasów, odnowienie uszkodzonych ekosystemów leśnych.
5. Edukacja leśna społeczeństwa, dostosowanie lasów do pełnienia zróżnicowanych funkcji przyrodniczych i społecznych.
6. Identyfikacja zagrożeń lasów i zapobieganie ich skutkom.

Obszar interwencji: Odnawialne źródła energii

Cel szczegółowy:

1. Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii

Obszar interwencji: Zagrożenia Poważnymi Awariami

Cel szczegółowy:

1. Minimalizacja ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych i w wyniku transportu.
2. Minimalizacja skutków wystąpienia poważnych awarii.

3.1.15. Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa lubuskiego

Uchwała nr 153/2052/16 Zarządu Województwa Lubuskiego z dnia 13 grudnia 2016r.

3.1.16. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Słubickiego na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024

Uchwała Nr XXXIV/150/16 Rady Powiatu Słubickiego z dnia 30 grudnia 2016r.

Cel: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości powietrza;
- Modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła;
- Termomodernizacja budynków;
- Ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych;

Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego

Kierunki interwencji:

- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- Poprawa efektywności energetycznej;

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej;
- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki;

Cel: Zrównoważona gospodarka wodna

Kierunki interwencji:

- Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi;
- Ochrona przed powodzią i skutkami suszy;

Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego

Kierunki interwencji:

- Ochrona przed hałasem

Cel: Zmniejszenie oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego

Kierunki interwencji:

- Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko;

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów;
- Zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne;
- Likwidacja azbestu;

Cel: Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska

Kierunki interwencji:

- Rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych;

Cel: Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych

Kierunki interwencji:

- Ochrona przyrody;
- Promocja walorów przyrodniczych i zrównoważony rozwój turystyki;
- Ochrona powierzchni i spójności lasów;

Cel: Racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych

Kierunki interwencji:

- Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb;
- Racjonalne wykorzystanie kopalin;

Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu

Kierunki interwencji:

- Pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań.

3.1.17. Strategia Rozwoju Gminy Rzepin na lata 2016 – 2022

3.1.18. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rzepin

Uchwała Nr IX/67/2015 Rady Miejskiej w Rzepinie z dnia 18 sierpnia 2015r.

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Cel opracowania

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy Rzepin. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, opracowanie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Zakres opracowania

Sporządzony *Program* zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, źródła jego zanieczyszczeń, analizę SWOT, propozycje oraz opis celów i zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a dowodów jego osiągania dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (co 2 lata). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie Rzepin w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, promieniowania elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb gminy Rzepin w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych (do 2025 roku) oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy Rzepin do roku 2025.

Charakterystyka Gminy Rzepin

Gmina Rzepin jest gminą miejsko-wiejską, o powierzchni 19 099 ha położoną w zachodniej części województwa lubuskiego, w powiecie ślubickim. W skład gminy wchodzi miasto Rzepin oraz 10 sołectw: Drzeńsko, Gajec, Kowalów, Lubiechnia Mała, Lubiechnia Wielka, Radów, Serbów, Starków, Staroścín, Sułów.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2017 roku liczba ludności w gminie wynosiła 9 809 osób, z czego 4 850 stanowili mężczyźni, a 9 959.

Ocena stanu środowiska

W niniejszym opracowaniu opisano stan środowiska na terenie gmina Rzepin. Wyznaczono w tym zakresie następujące kategorie:

- Jakość powietrza (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Hałas (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Promieniowanie elektromagnetyczne (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Wody powierzchniowe i podziemne (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Zasoby geologiczne (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Gleby (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Gospodarka odpadami (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Zagrożenia poważnymi awariami (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska).

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa: **S** – strenghts (silne strony); **W** – weaknesses (słabe strony); **O** – opportunities (szanse), **T** – threats (zagrożenia).

W przypadku badań środowiska przyrodniczego analiza polega na określeniu słabych i silnych stron poszczególnych elementów środowiska także szans oraz zagrożeń tworzonych przez czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne.

Cele i strategia ich realizacji

W niniejszym *Programie* obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz lokalnych potrzeb i są to:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Promieniowanie elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Zasoby geologiczne;
- Gleby;
- Gospodarka odpadami;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami,
- Edukacja ekologiczna.

Na ich podstawie wyznaczono cele krótko- i średniookresowe, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania przedstawione w rozdziale 6. *Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie*. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami gminnymi oraz obowiązującym prawem lokalnym.

Wdrażanie i monitoring programu

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Z tego powodu w rozdziale 7. *System realizacji programu ochrony środowiska*, sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Analiza uwarunkowań finansowych gminy

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 6. *Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie* przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1. Źródła zanieczyszczeń powietrza

Niska emisja

Niską emisję definiuje się jako emisję pyłów oraz gazów do atmosfery z emitorów znajdujących się na wysokości do 40 m. Pyły i gazy są produktami spalania paliw stałych, ciekłych oraz gazowych. Samą emisję można podzielić na:

- Emisję komunikacyjną – emisja związana ze spalaniem paliw płynnych przez pojazdy,
- Emisję przemysłową – związaną z procesami odbywającymi się w ramach działalności zakładów przemysłowych,
- Emisję z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych – związaną ze spalaniem paliw na potrzeby ogrzewania.

Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu;
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę;
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw;
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne;
NO _x (suma tlenków azotu)	sumaryczna emisja tlenków azotu;
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania;
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami;
Dioksyny	Spalanie odpadów, spalanie materii organicznej
WWA	Spalanie odpadów, niecałkowite spalanie paliw

źródło: opracowanie własne

Zanieczyszczenia powietrza związane z niską emisją mogą być powodem wielu negatywnych skutków dla środowiska oraz żywych organizmów.

Pył zawieszony

Pył zawieszony jest nośnikiem metali ciężkich, której mają negatywny wpływ na żywe organizmy. Sam pył może także osadzać się w pęcherzykach płucnych oraz powodować podrażnienie oczu oraz błon śluzowych nosa i gardła.

Dwutlenek siarki

Dwutlenek siarki, powstający podczas spalania paliw, ma negatywny wpływ na błony śluzowe układu oddechowego oraz powoduje zmniejszenie dróg oddechowych.

Tlenki azotu

Tlenki azotu powodują zwiększenie się podatności na infekcje układu oddechowego, zwiększa prawdopodobieństwo ataków astmatycznych oraz uszkadza komórki układu immunologicznego w płucach.

Tlenek węgla

Tlenek węgla ma negatywny wpływ na układ naczyniowo-sercowy człowieka. Przenikając do układu krwionośnego łączy się z hemoglobina tworząc karboksyhemoglobinę, które nie jest zdolna do przenoszenia tlenu. Kontakt z dużym stężeniem tlenku węgla może spowodować śmierć, natomiast dłuższa ekspozycja ma wpływ na zwiększenie prawdopodobieństwa zawału serca oraz hamuje odpowiedź immunologiczną organizmu.

Ozon

Ozon w górnych warstwach atmosfery jest gazem niezbędnym do przetrwania życia, natomiast w warstwach dolnych cechuje się negatywnym wpływem na żywe organizmy. Atakuje on komórki błony śluzowej wyściełające drogi oddechowe, płuca oraz oskrzela a także zmniejsza odporność na infekcje.

Dioksyny

Dioksyny kumulują się w organizmie wpływając negatywnie na odpowiedź immunologiczną organizmu. W dużych stężeniach mogą wywoływać choroby dermatologiczne takie jak trądzik chlorowy.

WWA

Najpowszechniej występującymi wielopierścieniowymi węglowodarami aromatycznymi są benzo(a)piren oraz naftalen. Długotrwałe narażenie na WWA może powodować występowanie nowotworów, chorób oczu, nerek oraz wątroby a także zmniejszają odpowiedź immunologiczną organizmu.

Zgodnie z corocznym raportem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA), dotyczącym jakości powietrza w Europie, Polska od wielu lat znajduje się w czołówce krajów o najbardziej zanieczyszczonym powietrzu. Dotyczy to zwłaszcza zanieczyszczenia pyłem PM 10 oraz benzo(a)pirenem.

Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej

W celu poprawy sytuacji utworzony został Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej. Wyznaczono w nim priorytety mające doprowadzić do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej przy jednoczesnym zapewnieniu zrównoważonego rozwoju kraju:

- Modernizacja infrastruktury krajowego systemu elektroenergetycznego,
- Rozwój wykorzystania OZE,
- Upowszechnienie alternatywnych, innych niż odnawialne, metod pozyskiwania energii,
- Promocja optymalnego wykorzystywania surowców,
- Rozwój niskoemisyjnej gospodarki odpadami,
- Tworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju niskoemisyjnej gospodarki w sektorze przemysłu,
- Poprawa standardu energetycznego istniejących budynków,

- Rozpowszechnienie istniejących technologii niskoemisyjnych w procesach produkcyjnych,
- Rozwój zrównoważonej produkcji w rolnictwie,
- Zwiększenie efektywności wybranych elementów łańcucha logistycznego,
- Transformacja niskoemisyjna w sektorze handlu,
- Modernizacja pojazdów oraz infrastruktury w celu upowszechnienia niskoemisyjnych form transportu,
- Poprawa efektywności zarządzania transportem oraz wspieranie rozwoju transportu publicznego,
- Rozwój i zastosowanie niskoemisyjnych paliw w transporcie oraz magazynowania energii w środkach transportu,
- Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w edukacji,
- Wspieranie dostępności oraz wiarygodności informacji na temat wpływu konsumpcji poszczególnych produktów i usług na emisyjność gospodarki,
- Promocja wzorców zrównoważonej konsumpcji w gospodarstwach domowych,
- Promocja transformacji niskoemisyjnej w sektorze publicznym.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rzepin

Celem opracowania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej jest wyznaczenie działań strategicznych i szczegółowych, które przyczynią się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno-energetycznym, do roku 2020, tj.:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- zwiększenia udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych,
- redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Emisja z gospodarstw domowych

Głównymi źródłami tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza jest:

- spalanie paliwa stałego (węgiel, drewno opałowe, ekogroszek),
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych.

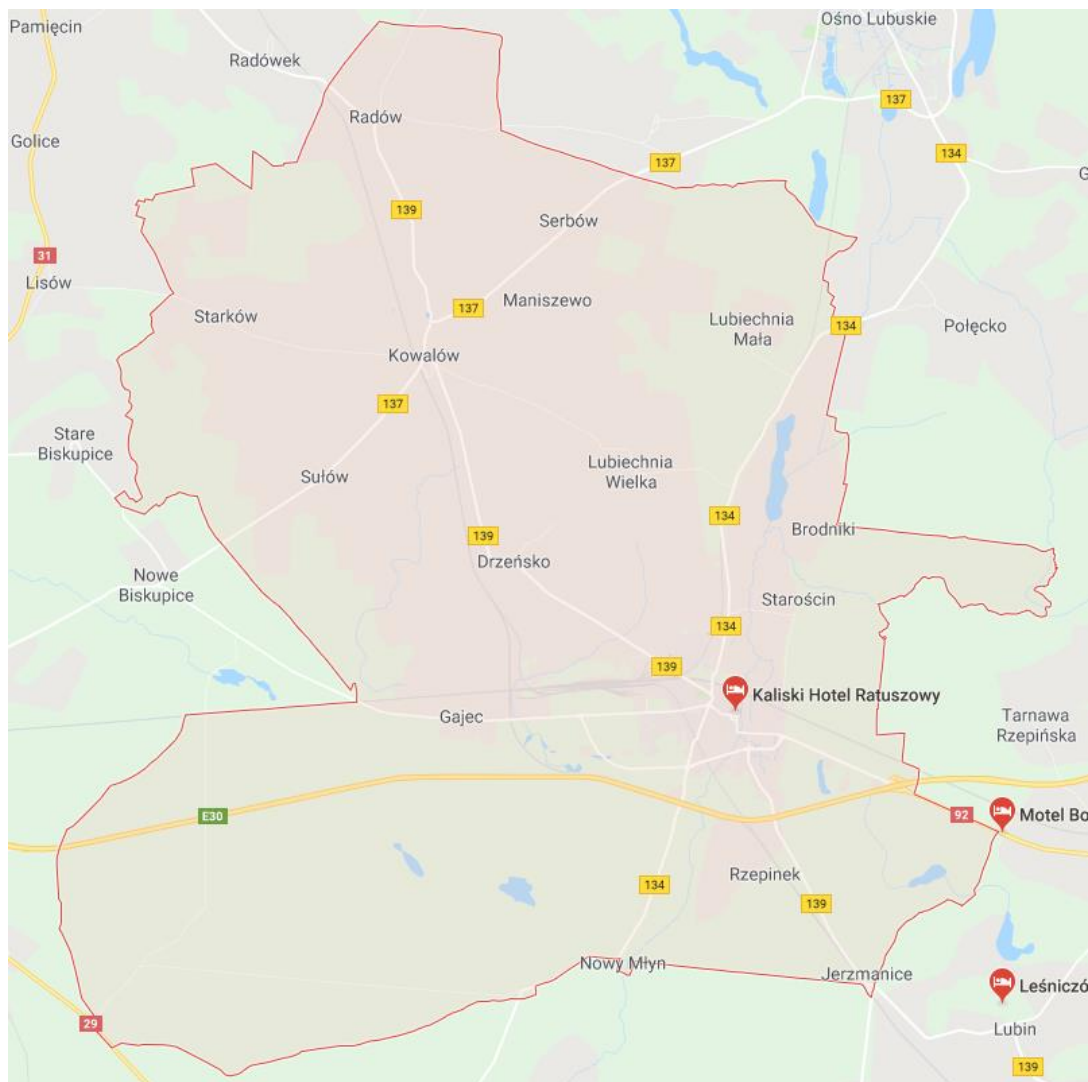
Emisja komunikacyjna

Negatywne oddziaływanie na środowisko niesie ze sobą emisja komunikacyjna, która szczególnie odczuwalna jest w pobliżu dróg charakteryzujących się znacznym natężeniem ruchu kołowego.

Na terenie gminy Rzepin głównym źródłem emisji komunikacyjnej są:

- Autostrada A2: granica państwa (Niemcy) - Świecko - Słubice - Nowy Tomyśl - Poznań - Września - Słupca - Konin - Koło - Łódź - Łowicz - Skierniewice - Grodzisk Mazowiecki - Pruszków - Warszawa - Mińsk Mazowiecki - Siedlce - Biała Podlaska - Kukuryki - granica państwa (Białoruś)
18km w granicach gminy,
- Droga krajowa nr 92: Rzepin - Świebodzin - Pniewy - Poznań - Września - Słupca - Konin - Koło - Kutno - Łowicz - Sochaczew - Ożarów Mazowiecki - Warszawa - Mińsk Mazowiecki - Kałuszyn
2 km w granicach gminy,

- Drogi wojewódzkie:
 - DW Nr 134: Muszkowo - Ośno Lubuskie - Rzepin - Urad - Granica Państwa
11,8 km w granicach gminy,
 - DW Nr 137: Słubice - Sulęcín - Międzyrzecz - Trzciel
9,4 km w granicach gminy,
 - DW Nr 139: Górzycza - Kowalów - Rzepin – Debrznica
18 km w granicach gminy,
- Drogi powiatowe:
 - 1254F Nowe Biskupice, Rzepin,
 - 1255F Staroścín, Rzepin,
 - 1298F Drzecín, Stare Biskupice, Nowe Biskupice,
 - 1302F Lisów, Starków, Kowalów,
 - 1303F Kowalów, Lubiechnia Wielka,
 - 1304F Lubiechnia Wielka,
 - 1309F Radów,
 - 1311F Radów, Sienno.
- Drogi gminne.

Rysunek 4. Drogi przebiegające przez gminę Rzepin.

źródło: <https://www.google.pl/maps/>

Gmina Rzepin jest ważnym węzłem kolejowym na trasie łączącej Berlin z Moskwą w ciągu II Paneuropejskiego Korytarza Transportowego Zachód – Wschód. Przez miasto Rzepin przebiega tzw. Magistrala Odrzańska, po której odbywa się transport ze Śląska i Europy Środkowo-Zachodniej i południowej do zespołu portowego Szczecin-Świnoujście. Na terenie gminy znajduje się także stacja przeładunkowa kontenerów oraz sekcja eksploatacji taboru trakcyjnego. Transport szynowy obejmujący pociągi długodystansowe, intercity i regionalne, które przejeżdżają przez teren gminy a zaspokajają potrzeby szerszego obszaru niż tylko obszar gminy.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu, benzo(a)pirenu oraz innych związków organicznych. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport może być uciążliwy dla środowiska naturalnego.

W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinwentaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych przedstawiono w tabeli.

Tabela 5. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

źródło: J. Jakubowski „Motoryzacja a środowisko”

Emisja przemysłowa

Gmina Rzepin nie należy do gmin wysoko uprzemysłowionych – brak zakładów przemysłowych powodujących emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza.

Emisja niezorganizowana

Do tej kategorii zaliczane są inne niewymienione źródła emisji. Do pozostałych źródeł emisji można zaliczyć np. wypalanie traw, emisję lotnych związków organicznych związanych z lakierowaniem.

5.1.2. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa lubuskiego wyznaczono 3 strefy:

- Miasto Gorzów Wielkopolski (kod strefy: PL0801),
- Miasto Zielona Góra (kod strefy: PL0802),
- Strefa Lubuska (kod strefy: PL0803).

Ocenę jakości powietrza w województwie lubuskim wykonano w oparciu o wyniki badań emisji zanieczyszczeń powietrza przeprowadzonych w 2017 r. na terenie województwa lubuskiego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. W ocenie wykorzystano wyniki pomiarów z 7 stałych stacji monitoringu powietrza, w tym: 5 stacji wykonujących pomiary automatyczne i manualne, 1 wykonującej jedynie pomiary automatyczne i 1 wykonującej jedynie pomiary manualne. 6 z ww. stacji to stacje działające ze względu na ochronę zdrowia, natomiast 1 stacja funkcjonuje zarówno ze względu na ochronę zdrowia jak i ochronę roślin. Badania obejmowały następujące zanieczyszczenia:

• dwutlenek siarki,	• pył zawieszony PM10 i PM2,5,
• dwutlenek azotu,	• arsen,
• tlenki azotu,	• kadm,
• tlenek węgla,	• nikiel,
• ozon,	• ołów,
• benzen,	• benzo(a)piren.

Tabela 6. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza

Klasa strefy	Poziom stężeń zanieczyszczenia	Wymagane działania
A	nie przekraczający poziomu dopuszczalnego *	1. Utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba trzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem.
C	powyżej poziomu dopuszczalnego *	1. Określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych; 2. Opracowanie programu ochrony powietrza POP w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu (jeśli POP nie był uprzednio opracowany); 3. Kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych.

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w RMS w sprawie niektórych poziomów substancji w powietrzu.

źródło: WIOŚ w Zielonej Górze

Jak wynika z danych przekazanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, na terenie gminy Rzepin nie prowadzono pomiarów dotyczących stanu jakości powietrza. W celu określenia stanu jakości powietrza kierowano się wynikami dla całej strefy lubuskiej. Wynik oceny strefy lubuskiej za rok 2017, w której położony jest gmina Rzepin, wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku azotu,
- dwutlenku siarki,
- tlenku węgla,
- ołowiu, kadmu, niklu, benzenu w pyłe zawieszonym PM10,
- pyłu PM2,5.

Przekroczone natomiast zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłu PM10,
- arsenu w pyłe zawieszonym PM10
- benzo(a)pirenu.

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy lubuskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 7. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2017r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
strefa lubuska	A	A	A	A	A/D2	C	A	C	A	A	C	A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim, 2017r.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy lubuskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone w przypadku tlenków siarki, azotu oraz ozonu. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy lubuskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 8. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2017r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
strefa lubuska	A	A	A/D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim, 2017r.

Jak wynika z oceny jakości powietrza w województwie lubuskim w roku 2017, na terenie strefy lubuskiej, stwierdzono występowanie w ciągu roku, ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10, a także przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 oraz arsenu. Wyniki oceny stężeń zanieczyszczeń w powietrzu występujących w 2017r. na obszarze strefy lubuskiej, uwzględniające kryterium ochrony roślin, nie wykazały przekroczeń stanu dopuszczalnego. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego zawartości ozonu w powietrzu, zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.) winno być jednym z celów wojewódzkiego programu ochrony środowiska.

Zgodnie z art. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska dla wszystkich stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych (strefy w klasie C) należy opracować programy ochrony powietrza, mające na celu osiągnięcie ww. poziomów substancji w powietrzu. Należy pamiętać, iż powyższe wyniki oceny obejmują całą strefę lubuską i są wartościami uśrednionymi dla jej obszaru.

Aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla strefy lubuskiej ze względu na przekroczenie wartości dopuszczalnej pyłu zawieszonego PM10 oraz wartości docelowych benzo(a)pirenu oraz arsenu w nim zawartych”.

Uchwała Nr XLII/626/18 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26 lutego 2018r. w sprawie określenia

W POP zostały przedstawione działania kierunkowe, czyli działania będące przykładami dobrej praktyki w zagospodarowaniu przestrzennym, działalności gospodarczej oraz życiu codziennym społeczeństwa, które w miarę możliwości technicznych i ekonomicznych powinny być wdrażane do codziennej praktyki. Wdrożenie ich spowoduje obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz substancji w pyłe, w tym benzo(a)pirenu oraz metali ciężkich. Działania kierunkowe powinny być realizowane przez władze samorządowe, poszczególne zakłady przemysłowe i usługowe, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe zlokalizowane na terenie strefy oraz przez mieszkańców strefy.

5.1.3. Odnawialne źródła energii (OZE)

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię a przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej. Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

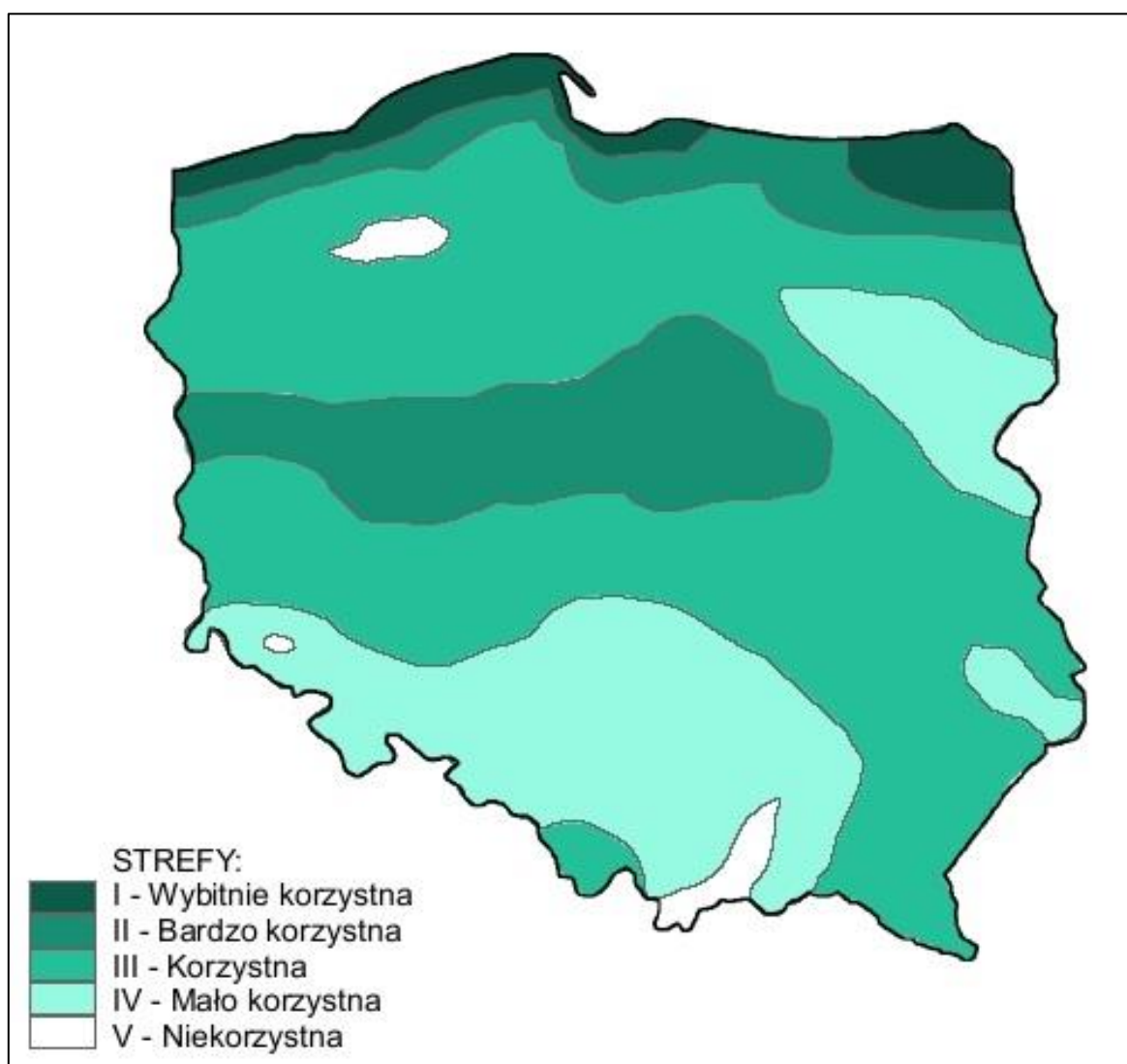
- drewno,
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej,
- odpady organiczne,
- oleje roślinne,
- tłuszcze zwierzęce,
- osady ściekowe,
- rośliny szybko rosnące, takie jak:
 - wierzba wiciowa,
 - miskant olbrzymi (trawa słoniowa),
 - słonecznik bulwiasty,
 - ślaziołek pensylwański,
 - rdest sachaliński.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemyślny i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO₂ do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych. Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o nisko-emisyjnym sposobie jej produkcji. Z uwagi na fakt, iż duża część gminy ma charakter rolniczy, na jej terenie występują duże zasoby biomasy. Mogą to być odpadki drewniane, trociny, słoma, siano, darni lub zepsute ziarno. Warto zaznaczyć, iż mogą być one wykorzystane do produkcji ciepła w sposób ekologicznie bezpieczny, a także efektywny energetycznie. Jedną z największych zalet biomasy jest zerowa emisja dwutlenku węgla, gdyż ilość tej substancji jest całkowicie akumulowana w procesie fotosyntezy.

Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym. Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna,
- Strefa II – bardzo korzystna,
- Strefa III – korzystna,
- Strefa IV – mało korzystna,
- Strefa V – niekorzystna.

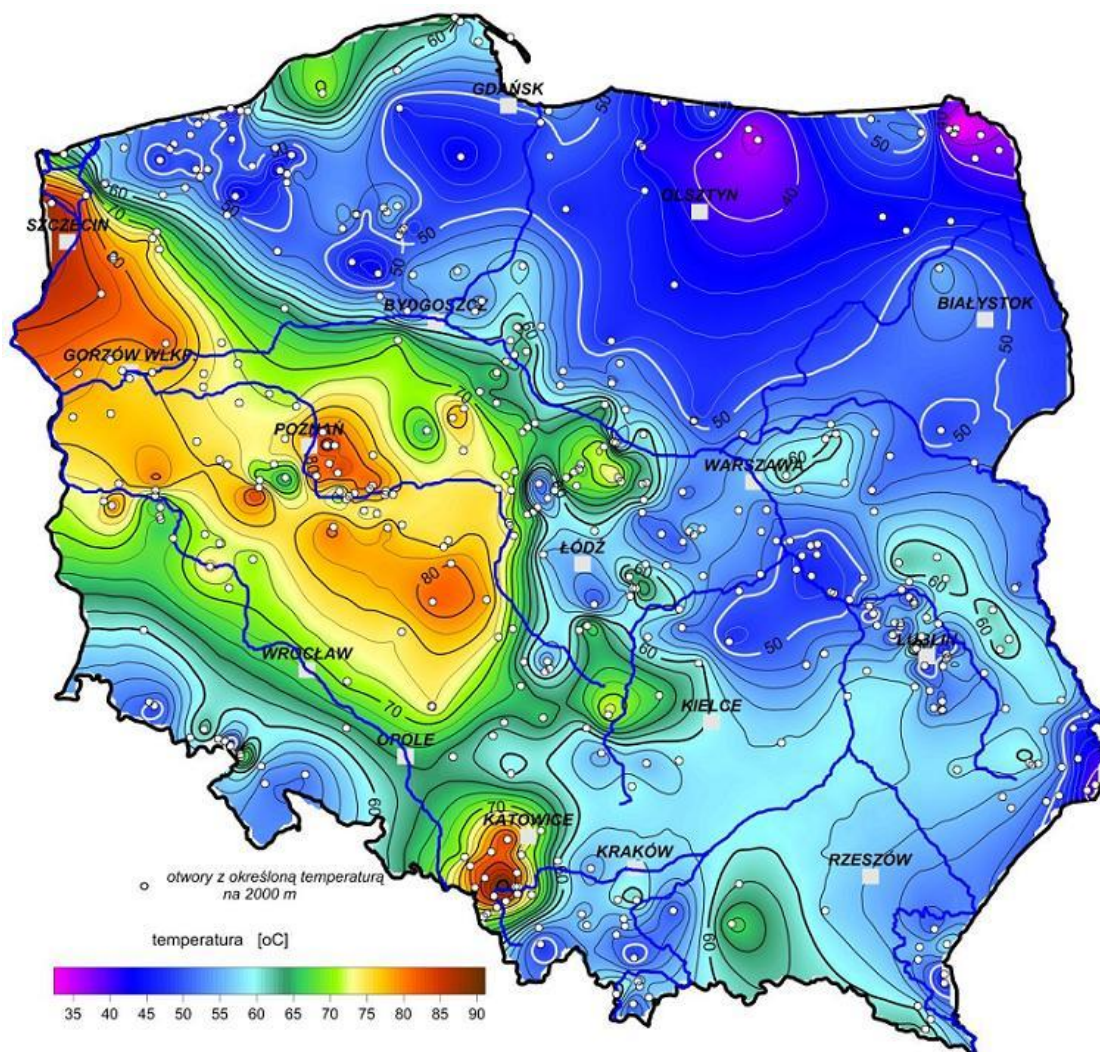
Rysunek 5. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.

źródło: imgw.pl

Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, teren gminy Rzepin leży w strefie II – bardzo korzystnej.

Energia geotermalna

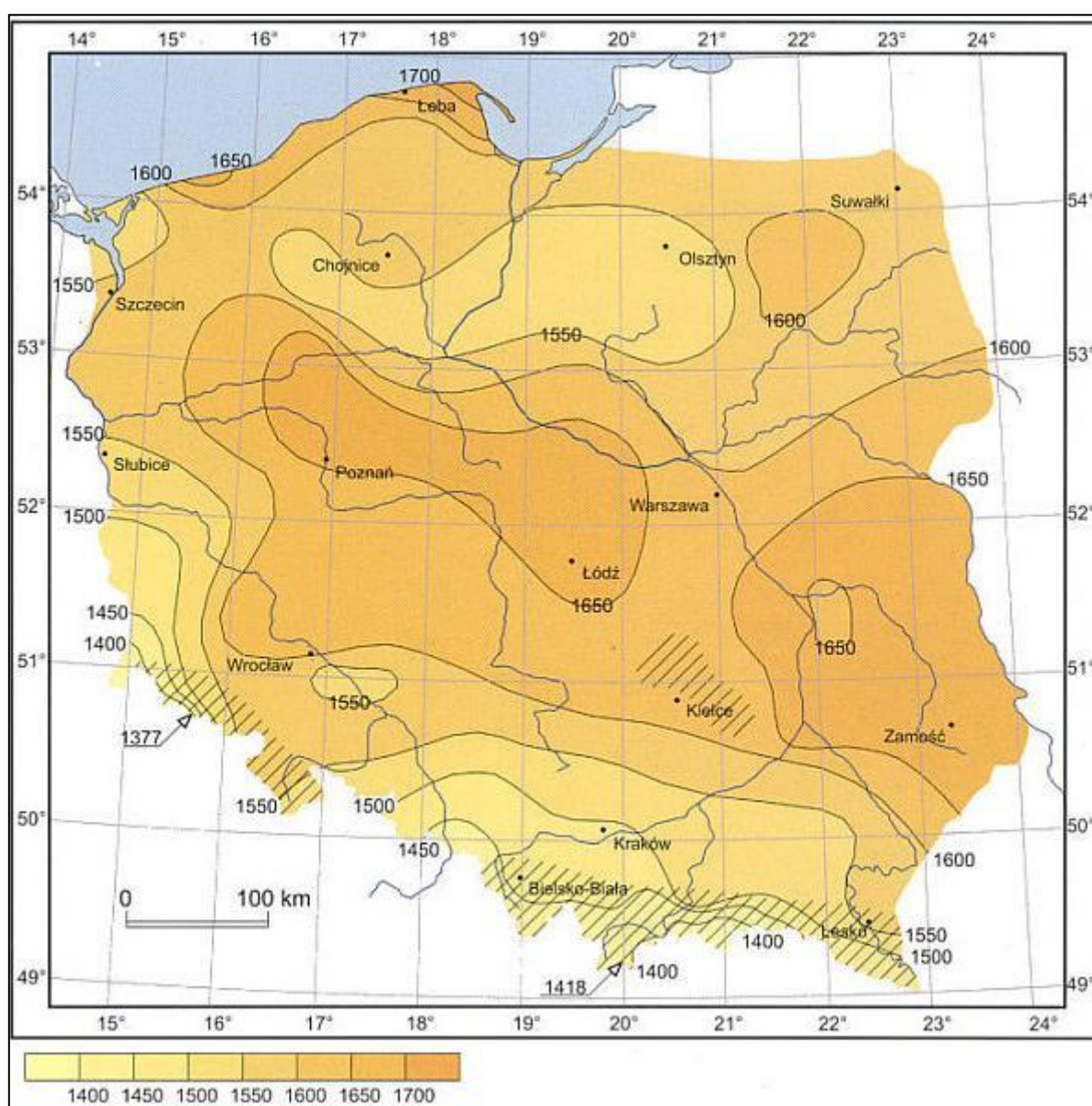
Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze zdolne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane się w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Na podstawie prowadzonych aktualnie wstępnych analiz można stwierdzić, iż budowa instalacji geotermalnych na terenie gminy Rzepin jest uzasadniona. Warunkiem opłacalności jest odpowiednia temperatura podziemnych wód (minimum 65°C na głębokości 2 km), ich wydajność oraz niskie zasolenie. Opłacalność wzrasta w sytuacjach, gdy ciepłe wody są umieszczone płycej (mniejsze koszty wiercenia i instalacji) oraz gdy ich temperatura jest wyższa. Warto jednak zaznaczyć, iż dopuszcza się możliwość wykorzystania energii wód podskórnych i ciepła ziemi przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Rozwiązania tego typu mogą znaleźć zastosowanie w domach jednorodzinnych oraz budynkach użyteczności publicznej w terenach o rozproszonej zabudowie.

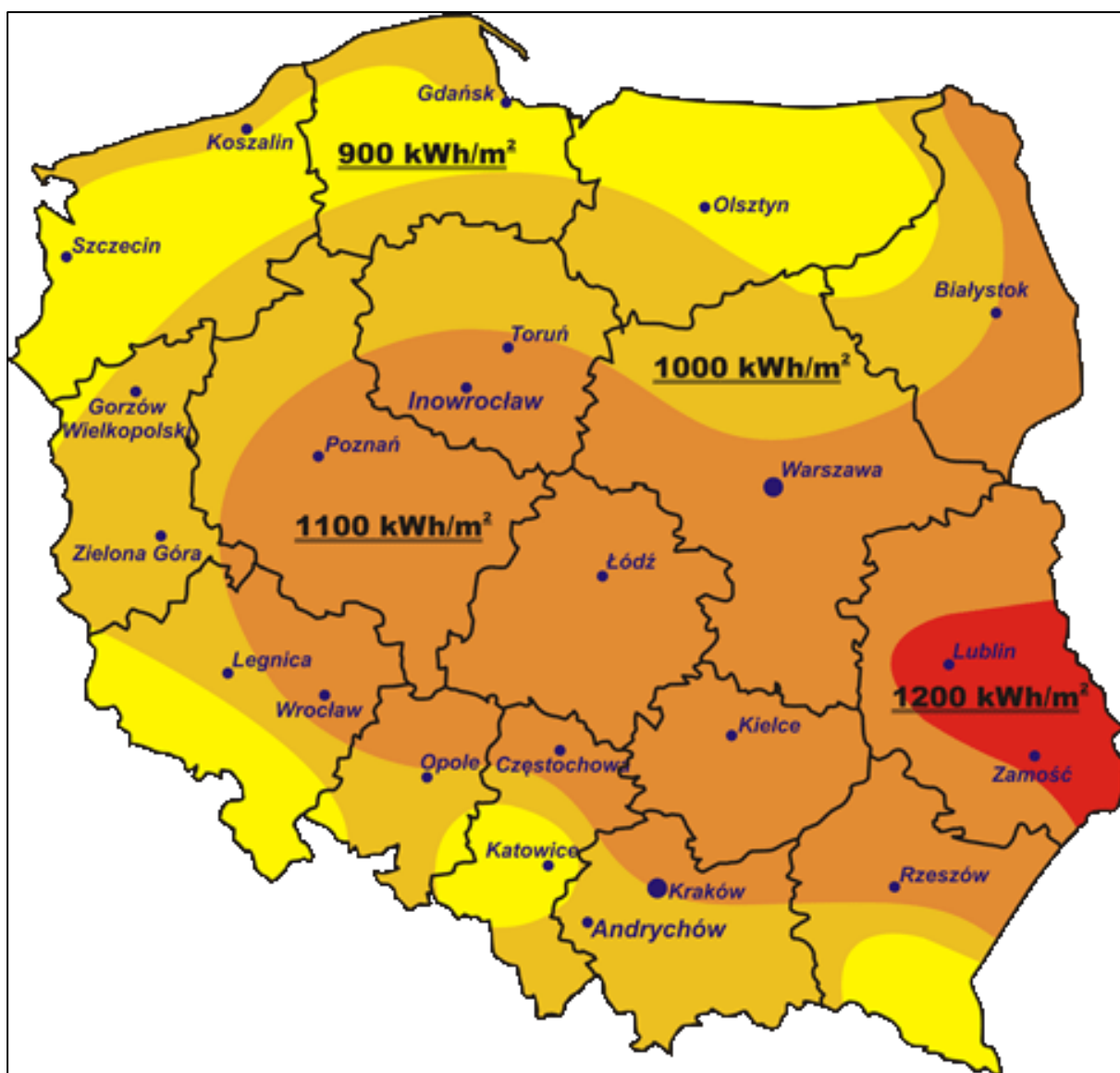
Rysunek 6. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.
źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

Energia słońca

Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. W strefie klimatycznej, w której leży Polska produkcja energii elektrycznej na szerszą skalę przy pomocy ogniw fotowoltaicznych jest nieopłacalna. Natomiast zastosowanie kolektorów słonecznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 7. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.
źródło: imgw.pl

Rysunek 8. Mapa nasłonecznienia Polski.

źródło: cire.pl

Gmina Rzepin zlokalizowany jest w strefie gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 1000 kWh/m², natomiast nasłonecznienie szacowane jest na około 1550 h/rok. Opisane powyżej warunki panujące na terenie gminy Rzepin są korzystne i dają możliwość wykorzystywania energii promieniowania słonecznego itp. do podgrzewania wody użytkowej w budynkach mieszkalnych, a także obiektach oświatowych (szkoły, przedszkola). Z uwagi na koszt instalacji tego rodzaju, warto rozważyć możliwość ich współfinansowania w ramach Partnerstwa Publiczno-Prywatnego.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Do energii odnawialnej zalicza się tylko i wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność), środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody oraz obszary cenne przyrodniczo), prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów.

Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.

Odnawialne źródła energii na terenie gminy Rzepin

W poniższej tabeli zestawiono instalacje odnawialnych źródeł energii, które znajdują się na terenie gminy Rzepin.

Tabela 9. Wykaz odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Rzepin

Lp.	Miejscowość	Inwestor	Typ instalacji	Moc
Farmy fotowoltaiczne				
1.	Drzeńsko	Buwita-Energia Sp. z o.o.	Elektrownia wiatrowa i instalacja fotowoltaiczna Farma OZE Drzeńsko	-
2.	Kowalów	PATINIKO Sp. z o.o.	Park Solarny Kowalów 2 na działce 194/66	1 MW
3.	Kowalów	Gospodarstwo Rolne Kowalów	Park Solarny Kowalów 1 na działce 194/67	1 MW
4.	Rzepin	Solverde Services Sp. z o.o.	Farma Fotowoltaiczna Rzepin na działce nr 812/11	do 2 MW
Biogazownie				
1.	Kowalów	osoba fizyczna	Biogazownia rolnicza na działce nr 194/43	1 MW

Lp.	Miejscowość	Inwestor	Typ instalacji	Moc
Elektrownie wiatrowe				
1.	Kowalów Lubiechnia Wielka	Starke Wind Rzepin Sp. z o.o.	Zespół elektrowni wiatrowych	58 MW
2.	Kowalów	-	Farma Wiatrowa w okolicach miejscowości Kowalów	40,5 MW
3.	Drzeńsko	Buwita-Energia Sp. z o.o.	Farma Wiatrowa Drzeńsko	1,5 MW
4.	Kowalów Lubiechnia Wielka	Starke Wind Rzepin Sp. z o.o.	Zespół elektrowni wiatrowych wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą w obrębie miejscowości Kowalów i Lubiechnia Wielka	nie przekroczy 68 MW
5.	Drzeńsko	Buwita-Energia Sp. z o.o.	Elektrownia wiatrowa i instalacja fotowoltaiczna Farma OZE Drzeńsko	1,5 MW
6.	Drzeńsko	Farma Wiatrowa Drzeńsko Sp. z o.o.	Farma Wiatrowa "Drzeńsko"	do 80 MW
	Drzeńsko	Farma Wiatrowa Drzeńsko Sp. z o.o.	Farma Wiatrowa	9 elektrowni każda do 5 MW

źródło: <http://bip.gorzow.rdos.gov.pl/%20http://gorzow.rdos.gov.pl/wykaz-elektrowni-wiatrowych-wodnych-elektrocieplowni>

5.1.4. Analiza SWOT

JAKOŚĆ POWIETRZA	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Niewielki stopień zanieczyszczenia powietrza. 2. Brak w najbliższym otoczeniu gminy Rzepin zakładów mogących mieć znaczący wpływ na stan powietrza atmosferycznego. 3. Istniejące farmy wiatrowe i fotowoltaiczne na terenie gminy. 4. Możliwość wykorzystania różnych form odnawialnych źródeł energii.	1. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń na terenie strefy lubuskiej: • przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego arsenu w pyłe PM10, • przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM10, • przekroczenie dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM10. 2. Ogrzewania budynków starymi kotłami nie spełniającymi norm emisji zanieczyszczeń. 3. Spalanie śmieci w domowych kotłach.

JAKOŚĆ POWIETRZA	
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stopniowe zastąpienie ogrzewania węglowego, bardziej nowoczesnym systemem (w tym OZE). 2. Modernizacja kotłowni opartych na spalaniu węgla. 3. Termomodernizacja budynków na terenie gminy Rzepin. 4. Tworzenie ścieżek rowerowych. 5. Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące nielegalnego spalania odpadów komunalnych.	1. Zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. niskiej emisji, w tym spalania odpadów komunalnych w kotłach domowych. 2. Wzrost natężenie ruchu pojazdów samochodowych szlakami komunikacyjnymi przebiegającymi przez teren gminy Rzepin. 3. Brak wystarczających środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powietrza. 4. Zanieczyszczenia powietrza pochodzące spoza obszaru gminy Rzepin.

5.2. Zagrożenia hałasem

5.2.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy vibracje),
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LA_{eq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $LA_{eq} < 52$ dB
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < LA_{eq} < 62$ dB
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < LA_{eq} < 70$ dB
- bardzo duża uciążliwość $LA_{eq} > 70$ dB

Zważywszy na szkodliwy wpływ hałasu na zdrowie oraz obniżenie komfortu życia w miejscach o niesprzyjającym klimacie akustycznym, wprowadza się szereg rozwiązań mających na celu minimalizowanie uciążliwości powodowanej nadmiernym hałasem pochodzącym zarówno z komunikacji, jak i działalności gospodarczej. W przypadku hałasu związanego z działalnością gospodarczą, wydawane są decyzje o dopuszczalnej emisji hałasu dla danego podmiotu. Niedostosowanie się do warunków decyzji, grozi przedsiębiorcy wymierzeniem dotkliwej kary pieniężnej. W celu obniżenia uciążliwości hałasu komunikacyjnego w miarę możliwości budowane są obwodnice miast, a tam gdzie nie jest to możliwe stosuje się inne rozwiązania, takie jak: wymiana nawierzchni dróg, ograniczanie prędkości, strefy ograniczonego ruchu oraz budowa ekranów akustycznych. W ostatnich latach do problemu hałasu podchodzi się bardziej przyszłościowo, uwzględniając ten czynnik już podczas planowania przestrzennego danego obszaru

Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. Zgodnie z art. 119 ust. 1 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.) – dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny, tworzy się program ochrony środowiska przed hałasem, którego celem jest dostosowanie poziomu hałasu do dopuszczalnego.

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu LA_{eqD} w porze dziennej i LA_{eqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L _{Aeq} D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L _{Aeq} N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L _{Aeq} D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	L _{Aeq} N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinny pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

5.2.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Dynamicznie rozwijający się transport drogowy, w połączeniu z niedostateczną ilością dróg szybkiego ruchu, powoduje powstawanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu. Ze względu na tak szybki wzrost liczby pojazdów samochodowych w szczególności osobowych, hałas komunikacyjny jest głównym obciążeniem środowiska akustycznego. O poziomie hałasu komunikacyjnego decyduje wiele czynników, takich jak: natężenie ruchu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, rodzaj nawierzchni, rodzaj opon, płynność ruchu pojazdów, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna oraz rodzaj i szerokość drogi. Na terenie gminy Rzepin źródłem emisji komunikacyjnej są: autostrada A2, droga krajowa nr 92 oraz drogi wojewódzkie nr 134, 137 oraz 139.

Hałas kolejowy

Gmina Rzepin jest ważnym węzłem kolejowym na trasie łączącej Berlin z Moskwą w ciągu II Paneuropejskiego Korytarza Transportowego Zachód – Wschód. Przez miasto Rzepin przebiega tzw. Magistrala Odrzańska, po której odbywa się transport ze Śląska i Europy Środkowo-Zachodniej i południowej do zespołu portowego Szczecin-Świnoujście. Na terenie gminy znajduje się także stacja przeładunkowa kontenerów oraz sekcja eksploatacji taboru trakcyjnego. Gmina Rzepin jest narażona na występowanie hałasu kolejowego.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. W przypadku przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu przez zakłady przemysłowe, wydawane są dla zakładu decyzje o dopuszczalnym poziomie hałasu (odrębnie dla pory dziennej i nocnej). Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej. Na terenie gminy Rzepin nie istnieje zagrożenie hałasem przemysłowym.

Monitoring WIOŚ w Zielonej Górze

Do jednych z zadań WIOŚ w Zielonej Górze należy ocena stanu akustycznego na terenie województwa lubuskiego. Ocena jest przeprowadzana w oparciu o pomiary równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy dla trzech rodzajów hałasu w środowisku: przemysłowego, drogowego i kolejowego.

Na terenie gminy Rzepin przeprowadzono pomiary hałasu drogowego w 2014 roku w dwóch punktach:

- przy ul. Mickiewicza – zabudowa jedno i wielorodzinna z usługami w południowej części miasta; jezdnia asfaltowa, dwa pasy ruchu,
- przy ul. Ośniańskiej – zabudowa jedno i wielorodzinna we wschodniej części miasta; jezdnia asfaltowa, dwa pasy ruchu.

Wyniki zostały przedstawione w tabelach.

Tabela 11. Zestawienie wyników badań monitoringu hałasu komunikacyjnego w porze dziennej.

Rok	Miejsce pomiaru		L _{Aeq} dla 16h dnia [dB]	Natężenie ruchu [poj./h]		
			10m od krawędzi jezdni	ogółem	pojazdy ciężkie	% ciężkich
2014	DW nr 134	ul. Mickiewicza	60,8	135	23	17
2014	DW nr 134	ul. Ośniańska	60,7	151	12	8

źródło: Wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego wykonanych na terenie województwa lubuskiego w 2014 roku

Tabela 12. Zestawienie wyników badań monitoringu hałasu komunikacyjnego w porze nocnej.

Rok	Miejsce pomiaru		L _{Aeq} dla 8h nocy [dB]	Natężenie ruchu [poj./h]		
			10m od krawędzi jezdni	ogółem	pojazdy ciężkie	% ciężkich
2014	DW nr 134	ul. Mickiewicza	55,3	20	5	25
2014	DW nr 134	ul. Ośniańska	54,3	16	2	12,5

źródło: Wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego wykonanych na terenie województwa lubuskiego w 2014 roku

Poziom hałasu w badanych punktach nie został przekroczony.

Monitoring GDDKiA

Drogi o natężeniu ruchu 3 000 000 pojazdów w skali roku mogą powodować negatywne oddziaływanie akustyczne na znacznych obszarach. Dla obszarów tych niezbędne jest utworzenie map akustycznych. Główna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad zobligowana jest jako zarządca dróg do opracowywania tego typ map.

W 2012 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad opracowała dokument pn.: „Wykonanie map akustycznych dla dróg krajowych na terenie województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego (zadanie 4)”. Badano stan warunków akustycznych m.in. przy autostradzie A2 na terenie gminy Rzepin.

Tabela 13. Zestawienie odcinków dróg dla których sporządzono mapę akustyczną, położonych w granicach gminy Rzepin.

Nr drogi	Nazwa odcinka	Km początku	Km końca	Długość odcinka [km]	Powierzchnia obszaru analizy [m ²]
2	Droga 29 - Dr. Woj. 134 Rzepin	3,857	7,801	3,944	6 310 400
2	Droga 29 - Dr. Woj. 134 Rzepin	7,801	12,780	4,979	7 966 400
2	Droga 29 - Dr. Woj. 134 Rzepin	12,780	16,145	3,365	5 384 000
2	Dr. Woj. 134 Rzepin - Dr. Woj. 138 Torzym	16,145	17,821	1,676	2 681 600
2	Dr. Woj. 134 Rzepin - Dr. Woj. 138 Torzym	17,821	20,045	2,224	3 558 400

Tabela 14. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_{DWN} - powiat słubicki.

Wskaźnik L_{DWN}	Poziom dźwięku [dB]				
	55 - 60	60 - 65	65 - 70	70 - 75	> 75
przekroczenie wartości dopuszczalnych	Stan warunków akustycznych				
	niedobry		zły		bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	13,297	9,774	5,500	2,559	2,289
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [szt.]	364	201	67	8	4
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [os.]	1 094	604	200	24	12

źródło: Wykonanie map akustycznych dla dróg krajowych na terenie województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego (zadanie 4)

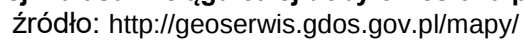
Tabela 15. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_N - powiat słubicki.

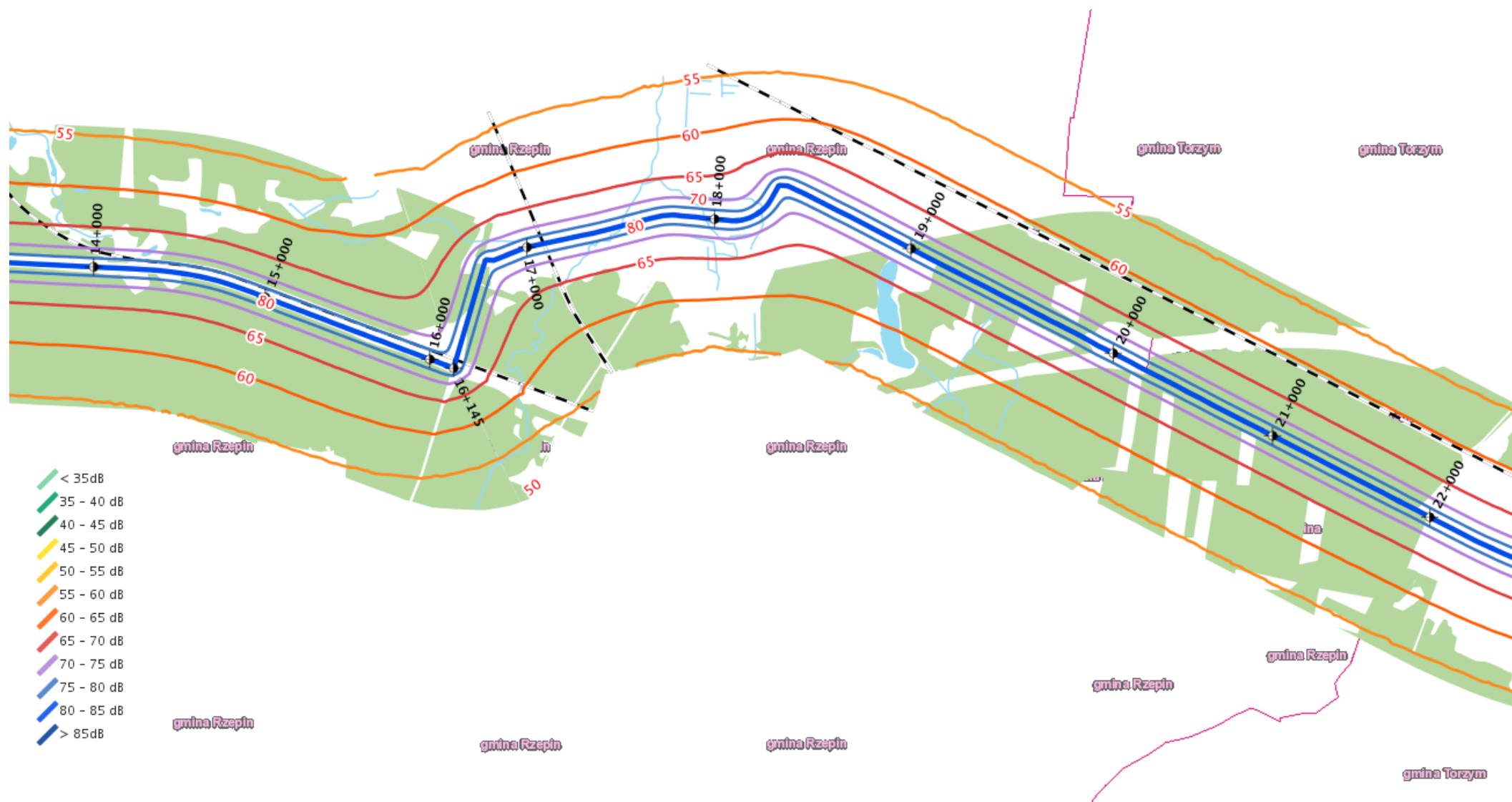
Wskaźnik L_N	Poziom dźwięku [dB]				
	50 - 55	55 - 60	60 - 65	65 - 70	> 70
przekroczenie wartości dopuszczalnych	Stan warunków akustycznych				
	niedobry		zły		bardzo zły
Powierzchnia obszarów zagrożonych w danym zakresie [km ²]	12,781	8,665	4,577	2,076	1,841
Liczba lokali mieszkalnych w danym zakresie [szt.]	313	134	16	8	1
Liczba zagrożonych mieszkańców w danym zakresie [os.]	940	400	48	24	3

źródło: Wykonanie map akustycznych dla dróg krajowych na terenie województwa zachodniopomorskiego i lubuskiego (zadanie 4)

Jak wynika z tabel, ruch komunikacyjny na drogach krajowych w obrębie powiatu słubickiego, niesie ze sobą ryzyko przekroczenia dopuszczalnych norm emisji hałasu.

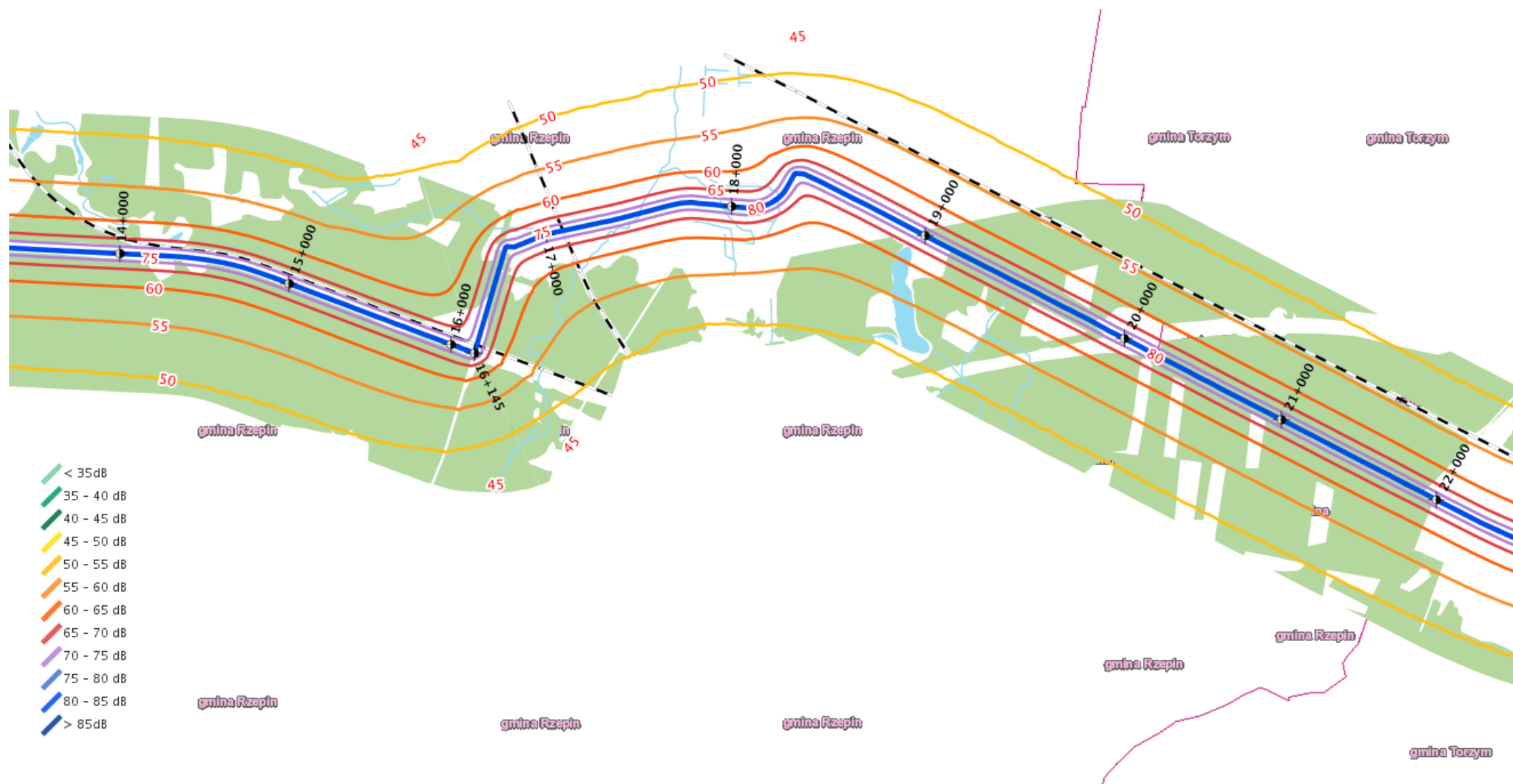
Poniżej przedstawiono w formie graficznej emisję hałasu na terenie gminy Rzepin, przy autostradzie A2, z uwzględnieniem wskaźnika L_{DWN} oraz L_N . Na mapie wskazano także liczbę mieszkańców narażonych na poszczególne zakresy natężenia dźwięku.

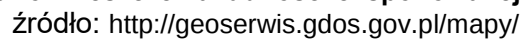
Rysunek 11. Mapa emisji hałasu w ciągu całej doby określona przez wskaźnik L_{DWN} .
 źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

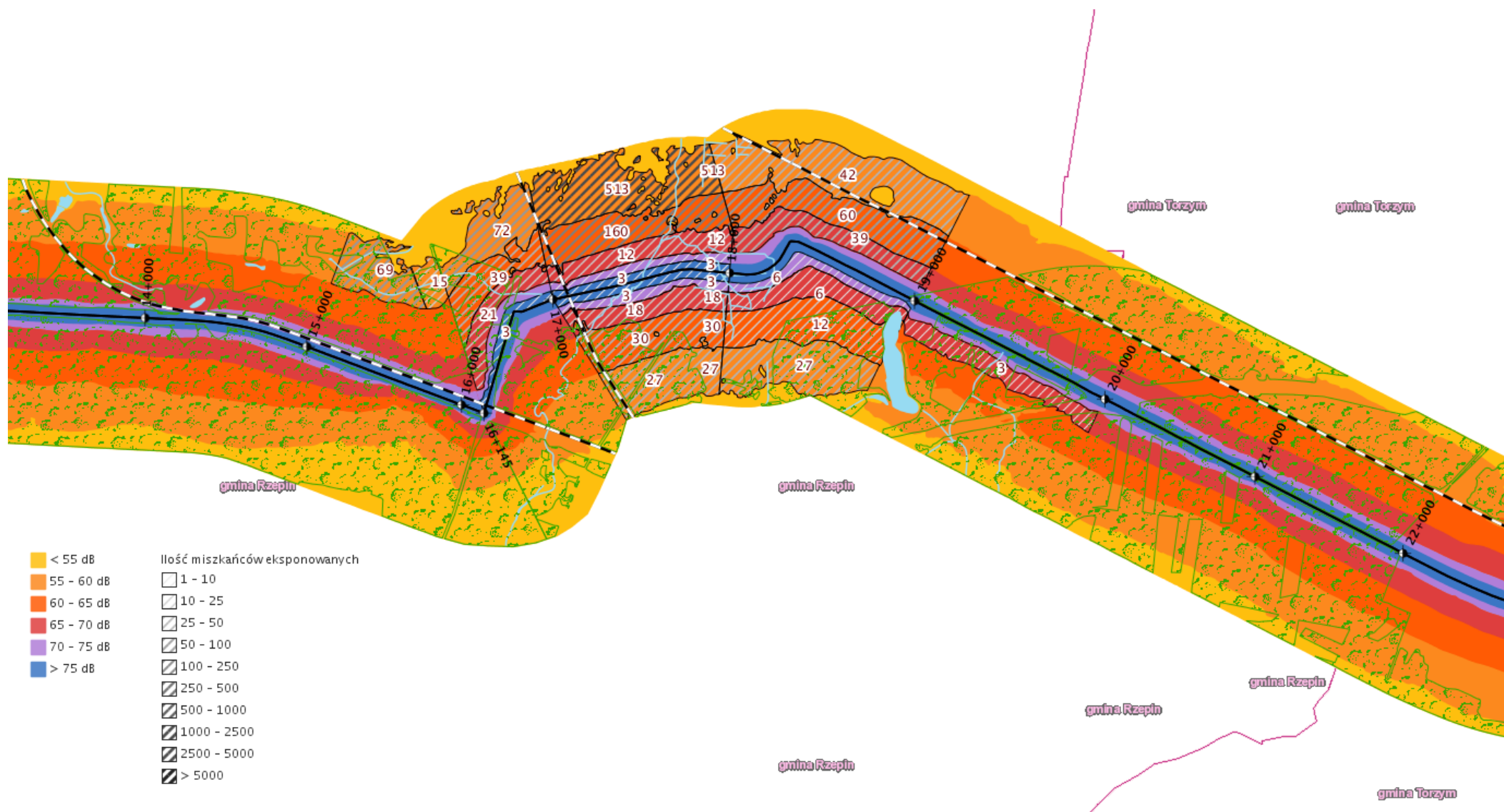
źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

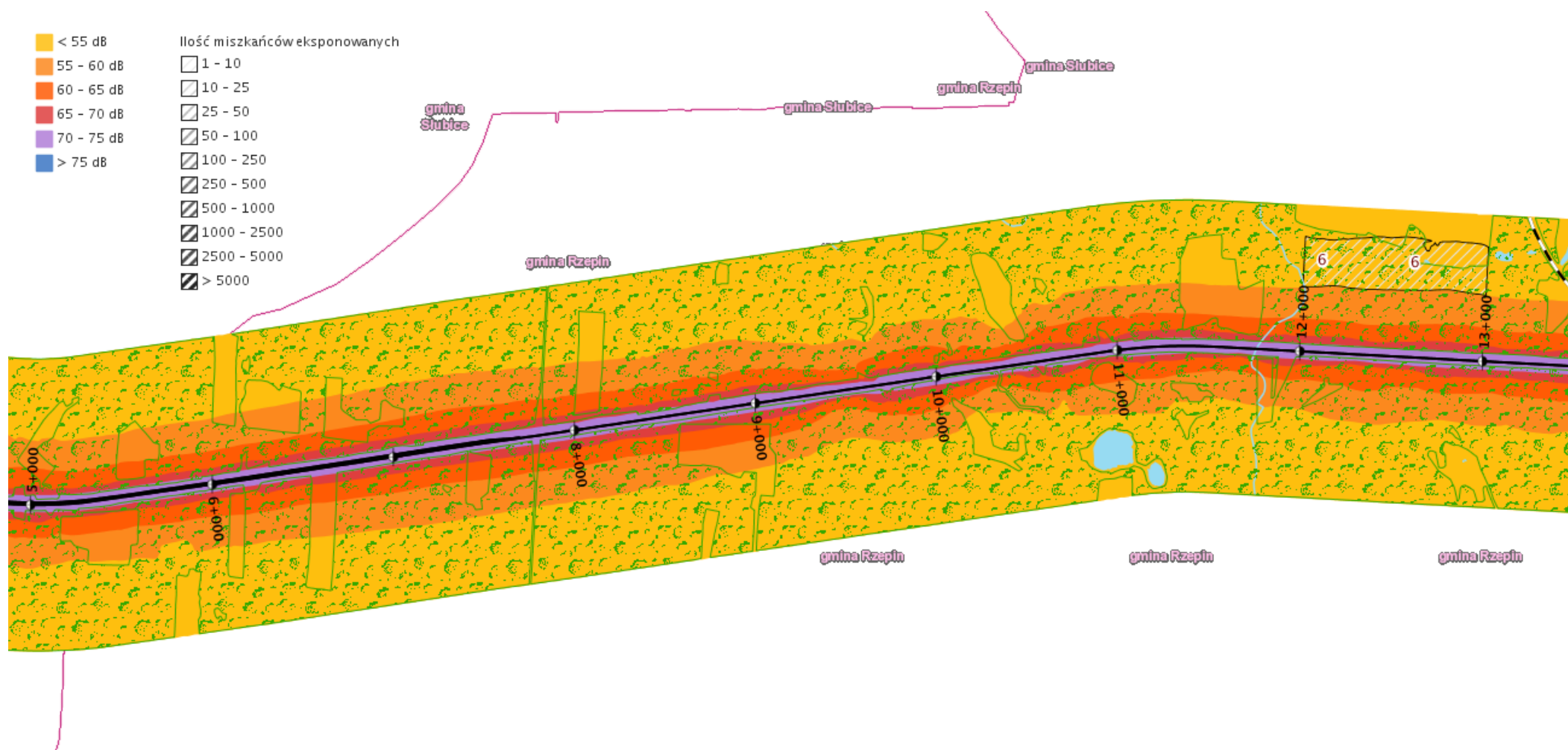
Rysunek 13. Mapa emisji hałasu w ciągu całej doby określona przez wskaźnik L_N .

źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

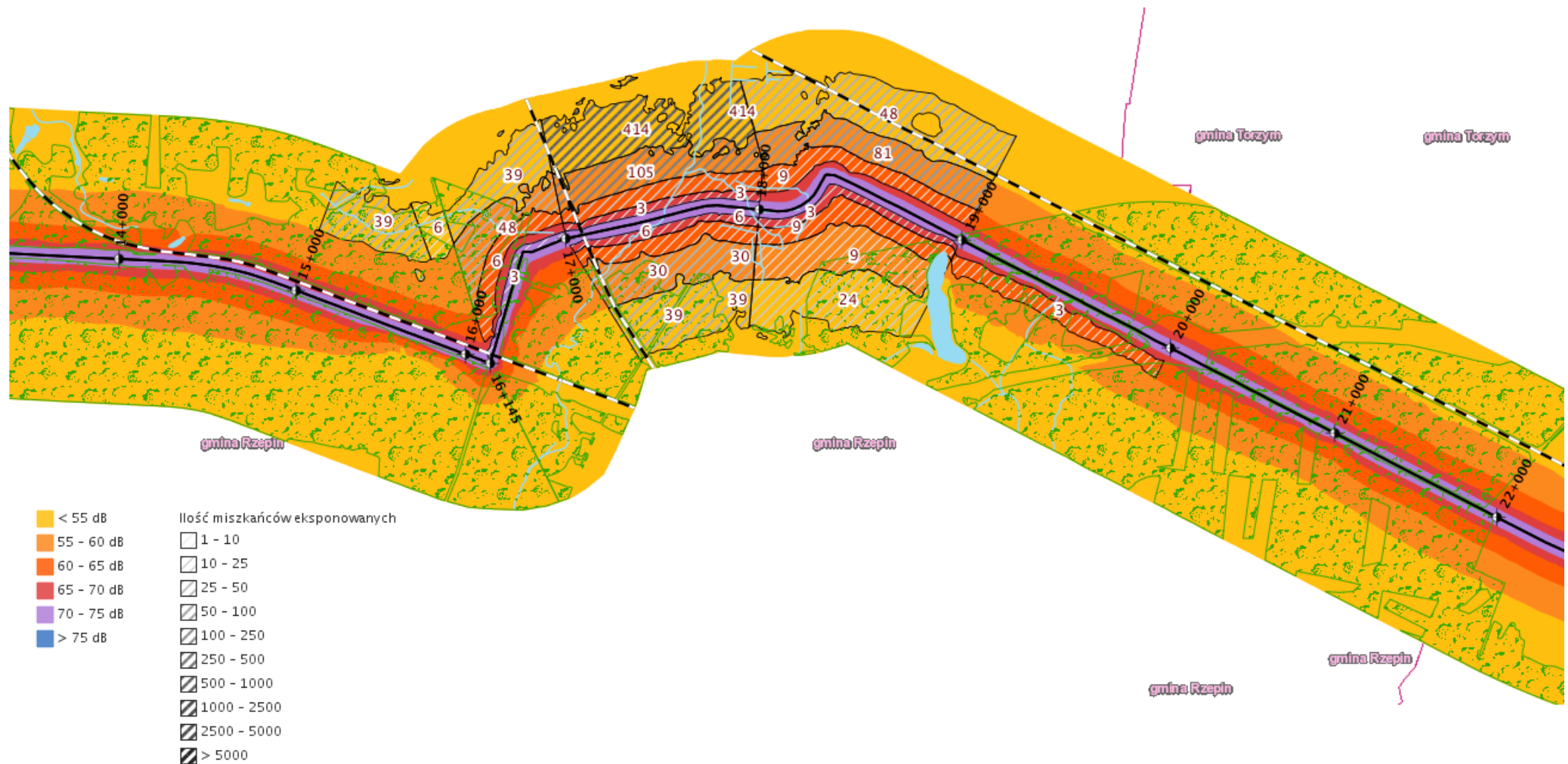

Rysunek 15. Mapa rozmieszczenia ludności ekspozowanej na hałas w dla L_{DWN} .
 źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

Rysunek 16. Mapa rozmieszczenia ludności eksponowanej na hałas w dla L_N .
 źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

Rysunek 17. Mapa rozmieszczenia ludności eksponowanej na hałas w dla L_N .
 źródło: <http://geoservis.gdos.gov.pl/mapy/>

Hałas kolejowy

Zgodnie z Programem Państwowego Monitoringu Środowiska województwa lubuskiego na lata 2016-2020 w 2017 roku realizowane były badania monitoringu hałasu kolejowego na linii Zielona Góra – Rzepin (linia kolejowa nr 273). Wyniki badań dla województwa lubuskiego będą dostępne po zakończeniu cyklu pomiarowego w 2018r. na stronie internetowej WIOŚ w Zielonej Górze: www.zgora.pios.gov.pl.

5.2.3. Analiza SWOT

KLIMAT AKUSTYCZNY	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Ryzyko nadmiernego hałasu dotyczy niewielkiego obszaru gminy Rzepin. 2. Brak występowania hałasu przemysłowego.	1. Nadmierny poziom hałasu na terenach położonych wzdłuż autostrady A2 oraz drogi krajowej i dróg wojewódzkich.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Monitorowanie poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych z największym natężeniem ruchu. 2. Budowa ekranów akustycznych na obszarach narażonych na nadmierny poziom hałasu. 3. Dbanie o poprawny stan techniczny nawierzchni ciągów komunikacyjnych. 4. Uwzględnianie w Planach Zagospodarowania Przestrzennego odległości od potencjalnych źródeł hałasu.	1. Niedostateczny poziom funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego. 2. Wzrost ilości pojazdów.

5.3. Promieniowanie elektromagnetyczne

5.3.1. Stan wyjściowy

Zagadnienia dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed niekorzystnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych regulowane są przepisami dotyczącymi:

- ochrony środowiska,
- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prawa budowlanego,
- zagospodarowania przestrzennego,
- przepisami sanitarnymi.

Jako promieniowanie niejonizujące określa się promieniowanie, którego energia oddziałująca na każde ciało materialne nie wywołuje w nim procesu jonizacji. Promieniowanie to związane jest ze zmianami pola elektromagnetycznego. Poniżej zestawiono potencjalne źródła omawianego promieniowania

- urządzenia wytwarzające stałe pole elektryczne i magnetyczne,
- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz, (stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia),
- urządzenia wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 kHz do 300 GHz, (urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne),
- inne źródła promieniowania z zakresu częstotliwości: 0 - 0,5 Hz, 0,5 - 50 Hz oraz 50-1000 Hz.

Zagadnienia dotyczące promieniowania niejonizującego są określone przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003r., Nr 192, poz. 1883).

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, rozporządzenie ustala odrębną wartość składowej elektrycznej pola w wysokości 7 V/m.

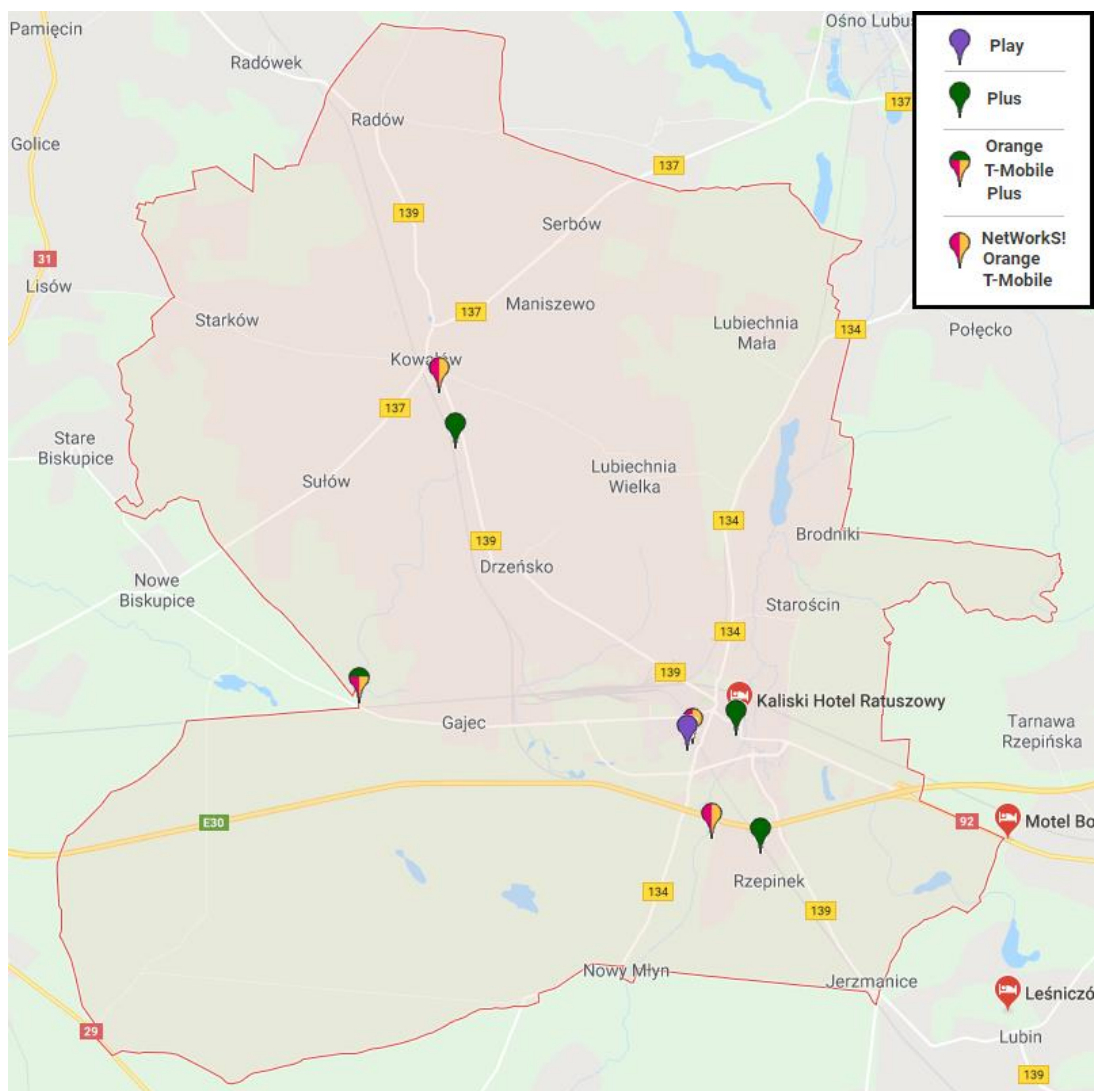
Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludzi jest dozwolone bez ograniczeń, rozporządzenie ustala wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. Ponadto, rozporządzenie określa:

- dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego;
- metody kontroli dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych;
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jeżeli w środowisku występują pola elektromagnetyczne z różnych zakresów częstotliwości.

5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest elementem stale występującym w środowisku, nieustannie oddziałując na ludzi jak i całe otoczenie. Źródła PEM mogą być pochodzenia naturalnego, takie jak pole geomagnetyczne Ziemi, promieniowanie kosmiczne czy pochodzące ze źródeł pierwiastków promieniotwórczych oraz sztuczne, wprowadzone do środowiska przez człowieka jako efekt działania urządzeń elektrycznych, instalacji telekomunikacyjnych czy energetycznych. Z kolei ze względu na zakres częstotliwości dzielimy promieniowanie na jonizujące i niejonizujące, które różnią się charakterystyką fal i co za tym idzie efektami jakie dane promieniowanie wywołuje. Badania, które są prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przez wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska, skupiają się na promieniowaniu niejonizującym w zakresie od 3 MHz do 3 GHz. Pola elektromagnetyczne w tym zakresie częstotliwości są głównie emitowane przez stacje radiowe, telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej. Na terenie Gminy Rzepin źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne wysokich, średnich i niskich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- radionawigacyjne i radiolokacyjne.

Rysunek 18. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie gminy Rzepin.

źródło: www.btsearch.pl, opracowanie własne

Monitoring WIOŚ w Zielonej Górze

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadzi badania promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w sposób określony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645). Badania pól elektromagnetycznych prowadzi się cyklicznie, powtarzając pomiary dla tych samych lokalizacji co trzy lata.

Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku oraz metody wyznaczania i sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych są określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Zgodnie z ww. rozporządzeniem wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz (dla miejsc dostępnych dla ludności) nie powinny przekraczać 7 V/m.

Przedmiotem prowadzenia pomiarów monitoringowych w świetle obowiązujących przepisów jest sprawdzenie dotrzymania poziomu dopuszczalnego pola elektromagnetycznego (składowej elektrycznej w przedziale częstotliwości od 3 MHz do 3 000 MHz) w środowisku, z wyłączeniem miejsc niedostępnych dla ludności.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian dokonuje się w miejscach dostępnych dla ludności w:

- centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys.,
- pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Na obszarze województwa lubuskiego na lata 2014-2016 wyznaczone zostały punkty pomiarowe dla każdego z ww. obszarów (łącznie 45 na rok). W każdym z tych punktów badania powtarzane są co 3 lata.

Wyniki badań poziomów PEM na obszarze gminy Rzepin przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 16. Zestawienie wyników badań monitoringu PEM na terenie gminy Rzepin.

Rok	Lokalizacja	Wynik pomiaru [V/m]*
2009	Rzepin	0,84
2012	Rzepin	0,96
2015	Rzepin	<0,4

*Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu częstotliwości co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz uzyskanych dla punktu pomiarowego.

źródło: Pomiary poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa lubuskiego w latach 2014 - 2016

Na podstawie wyników pomiarów wykonanych w miejscowości Rzepin nie stwierdzono przekroczeń poziomu dopuszczalnego natężenia promieniowania elektromagnetycznego (7 V/m) w środowisku.

5.3.3. Analiza SWOT

PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Niski poziom zagęszczenia potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	1. Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stała kontrola istniejących oraz planowanych inwestycji mogących emitować promieniowanie elektromagnetyczne.	1. Wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emitery.

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Stan wyjściowy – wody powierzchniowe

Gmina Rzepin zlokalizowana jest w obszarze zlewni rzeki Odry. Głównym ciekim wodnym, który przepływa przez teren omawianej gminy jest rzeka Ilanka. Jest to rzeka II rzędu, stanowi prawobrzeżny dopływ Odry. Całkowita długość wynosi 54,2 ha, a powierzchnia zlewni 437,4 km². Ilanka płynie przez trzy gminy, wypływa z jeziora Trawienko w gminie Torzym, następnie przez 12 km płynie przez gminę Cybinka i przepływając przez gminę Rzepin wpływa do Odry. Obecnie jest to rzeka o III klasie czystości, główne zanieczyszczenie wody pochodzą z terenów zamieszkałych. Rzeka zasila wodą jeziora – Głębokie w gminie Cybinka; Rzepsko, Długie, Linie, Głębiniec, Busko, Papienko - w gminie Rzepin; Lubieńskie Wielkie oraz Lubieńskie Małe w gminie Ośno Lubuskie.

Gmina Rzepin zlokalizowana jest na obszarze Pojezierza Lubuskiego, a na jej terenie występują liczne jeziora rynnowe z dobrze rozwiniętą linią brzegową, jeziora morenowe, a także niewielkie bezodpływowe jeziorka tzw. oczka. Do największych jezior zaliczamy:

- jezioro Busko – 59 ha,
- jezioro Linie – 18,80 ha,
- jezioro Głębiniec – 11,51 ha,
- jezioro Rzepsko – 11 ha,
- jezioro Długie – 9 ha,
- jezioro Popieńko – 4,41 ha,
- jezioro Oczko – 3,31 ha.

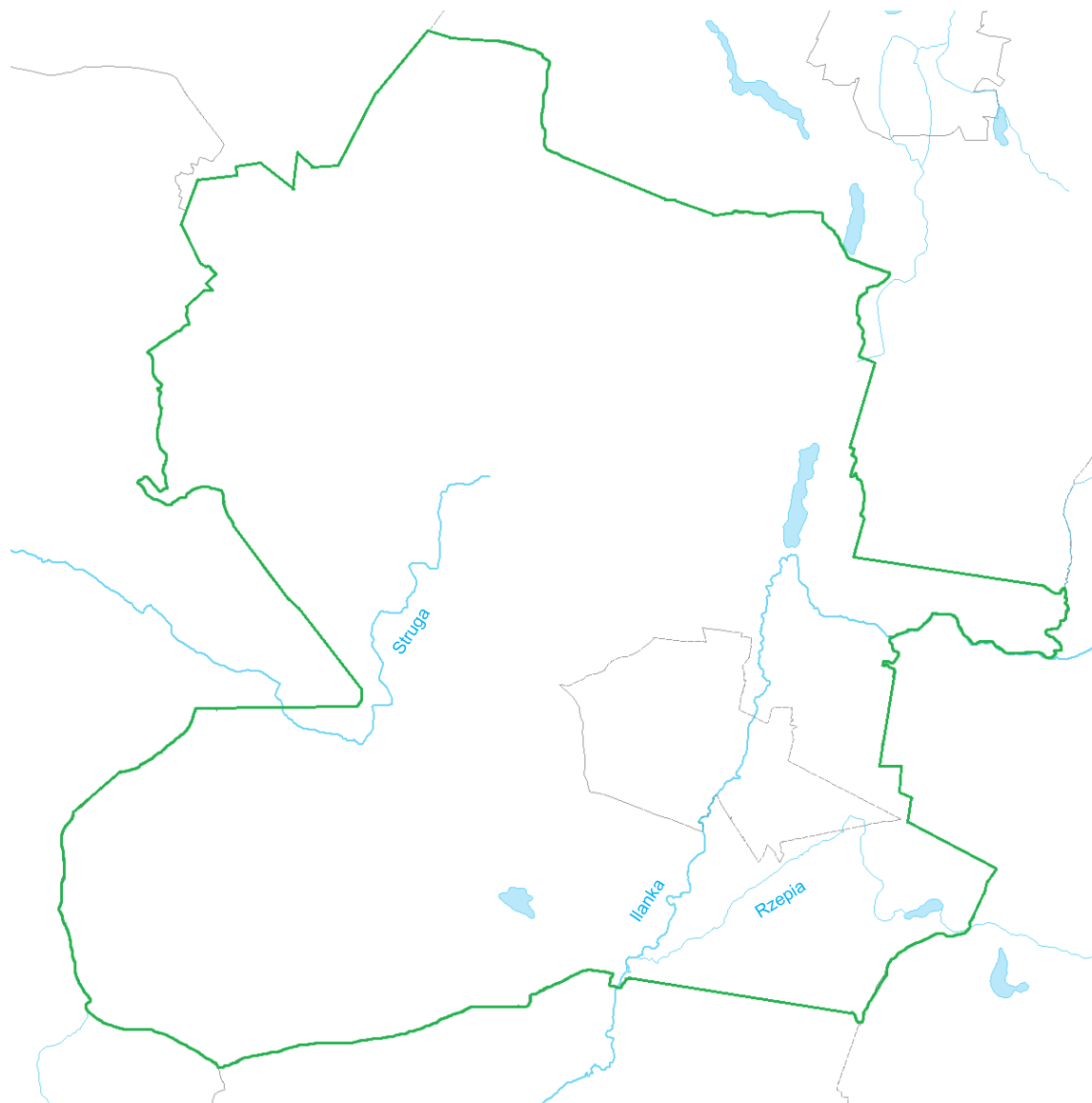
Obszar gminy Rzepin leży w zlewniach 5 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), które zestawiono w tabeli.

Tabela 17. Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu których leży gmina Rzepin.

Lp.	Kod Jednolitej Części Wód Powierzchniowych	Nazwa Jednolitej Części Wód Powierzchniowych
1.	RW600017189669	Łęcza
2.	RW600017189686	Racza Struga do dopł. z Czarnowa
3.	RW6000231786	Ilanka od źródeł do Rzepi
4.	RW60002317872	Dopływ z jez. Linie
5.	RW60002417899	Ilanka od Rzepi do ujścia

źródło: PGWWP

Poniżej przedstawiono w formie graficznej główny układ sieci hydrologicznej na terenie gminy Rzepin.

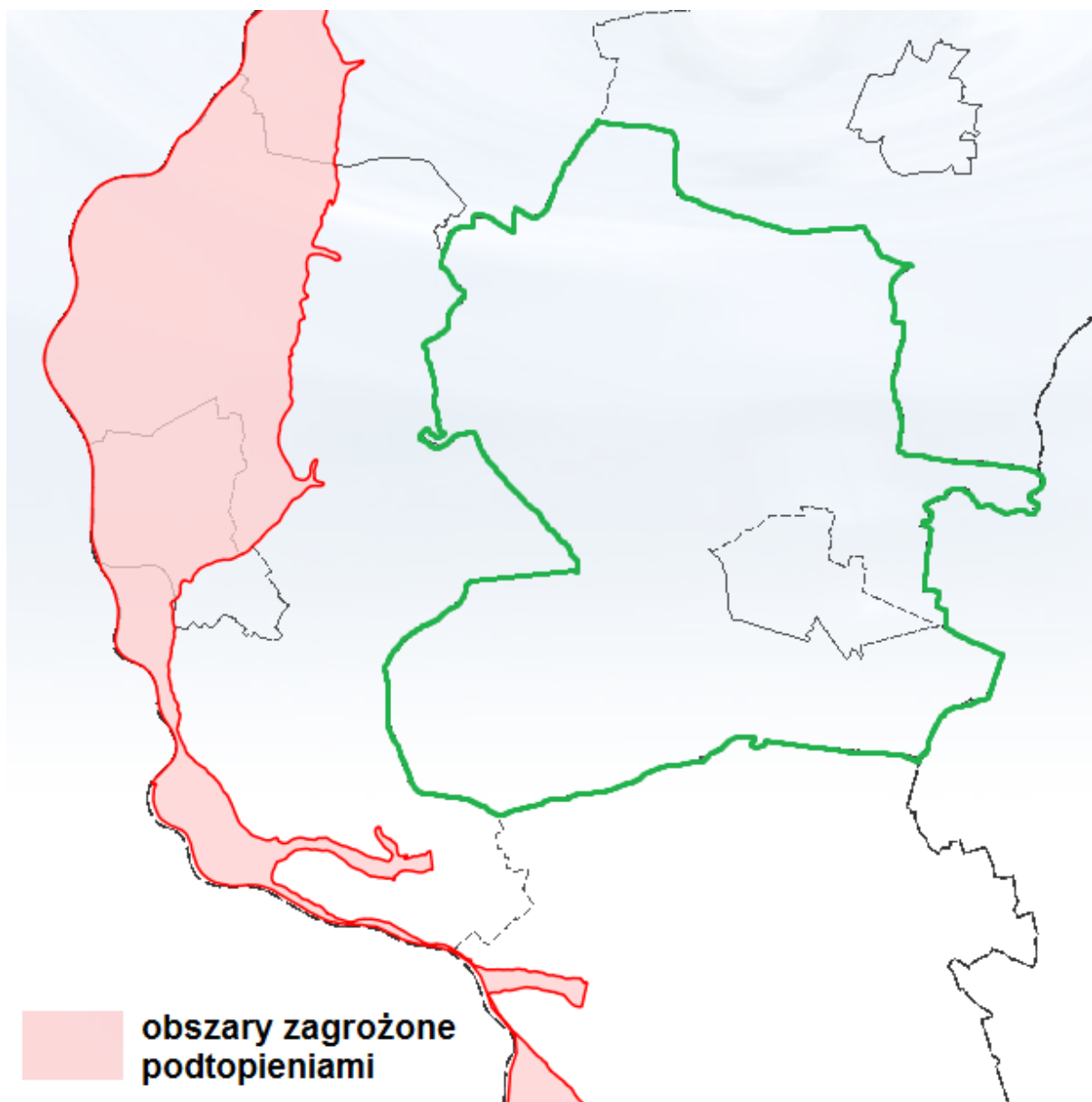

Rysunek 19. Układ sieci hydrologicznej na terenie gminy Rzepin.

źródło: geoserwis.gos.gov.pl

Obszary zagrożone podtopieniem

Obszar gminy Rzepin nie leży na obszarze, na którym prawdopodobne jest wystąpienie powodzi.

Rysunek 20. Obszary narażone na podtopienia.

źródło: <http://spdpsh.pgi.gov.pl/PSHv7/>

Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

- Susza atmosferyczna,
- Susza rolnicza,
- Susza hydrologiczna,
- Susza hydrogeologiczna.

Zgodnie z dokumentami:

- *Projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy w rejonie wodnym Warty,*
- *Projekt planu przeciwdziałania skutkom suszy w rejonie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego oraz Ücker*

Obszar gminy Rzepin jest narażony na wystąpienie wszystkich rodzajów suszy. W celu zmniejszenia ryzyka wystąpienia suszy wyznaczono zadania, które należałoby zrealizować na obszarze gminy Rzepin:

- Zwiększenie retencji na obszarach rolniczych.
- Wykorzystanie zasobów wód podziemnych do nawodnień w rolnictwie.
- Budowa małych zbiorników gromadzących wodę w pobliżu pól uprawnych.
- Odtwarzanie starorzeczy i obszarów bagiennych.
- Usprawnienie reguł sterowania urządzeniami wodnymi retencjonującymi wodę w sposób umożliwiający wykorzystanie wody do nawodnień.
- Utworzenie lokalnych systemów ostrzegania o suszy.
- Formułowanie i wdrażanie programów badań naukowych w zakresie identyfikacji i zwalczania suszy.
- Wypracowanie jednolitych zasad gromadzenia danych i informacji o zasięgu i wielkości szkód spowodowanych suszą.
- Opracowanie taryfikatora cen wody w okresie występowania suszy.
- Doskonalenie wsparcia rzeczowego i finansowego dla poszkodowanych skutkami suszy.
- Opracowanie aktów prawnych, krajowych i lokalnych, umożliwiających stosowanie działań ograniczających skutki suszy.
- Opracowanie zasad finansowania wspomagających ekonomicznie programy wdrażające działania z zakresu ograniczania skutków suszy.
- Opracowanie i wdrażanie programów edukacyjnych dla społeczeństwa o przyczynach występowania suszy, sposobach jej identyfikowania, skutkach i sposobach zapobiegania.
- Czasowe ograniczenia w zakresie korzystania z wód.
- Budowa ujęć wód podziemnych dla nawadniania użytków rolnych.
- Budowa lub rozbudowa zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę.
- Opracowanie planu awaryjnego/alternatywnego sposobu zaopatrzenia ludzi w wodę (awaryjne źródła zasilania, tymczasowe rurociągi, przerzuty wody z innych obszarów lub zlewni, beczkowozy itp.).

5.4.2. Jakość wód - wody powierzchniowe

Wody na terenie gminy Rzepin zarządzane są przez RZGW w Poznaniu oraz RZGW w Szczecinie. Informacje na temat stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Rzepin, uzyskane od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 18. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie gmina Rzepin.

Kod JCWP	Status	Stan chemiczny	Stan/potencjał ekologiczny	Stan wód	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
RW600017189669	NAT	dobry	umiarkowany	zły	zagrożona
RW600017189686	SZCW	poniżej dobrego	dobry i powyżej dobrego	zły	niezagrożona
RW6000231786	SZCW	poniżej dobrego	dobry i powyżej dobrego	zły	zagrożona
RW60002317872	SZCW	poniżej dobrego	poniżej dobrego	zły	zagrożona
RW60002417899	SZCW	dobry	słaby	zły	zagrożona

źródło: PGWWP

Gdzie:

SZCW – silnie zmieniona część wód, NAT – naturalna.

Monitoring WIOŚ w Zielonej Górze

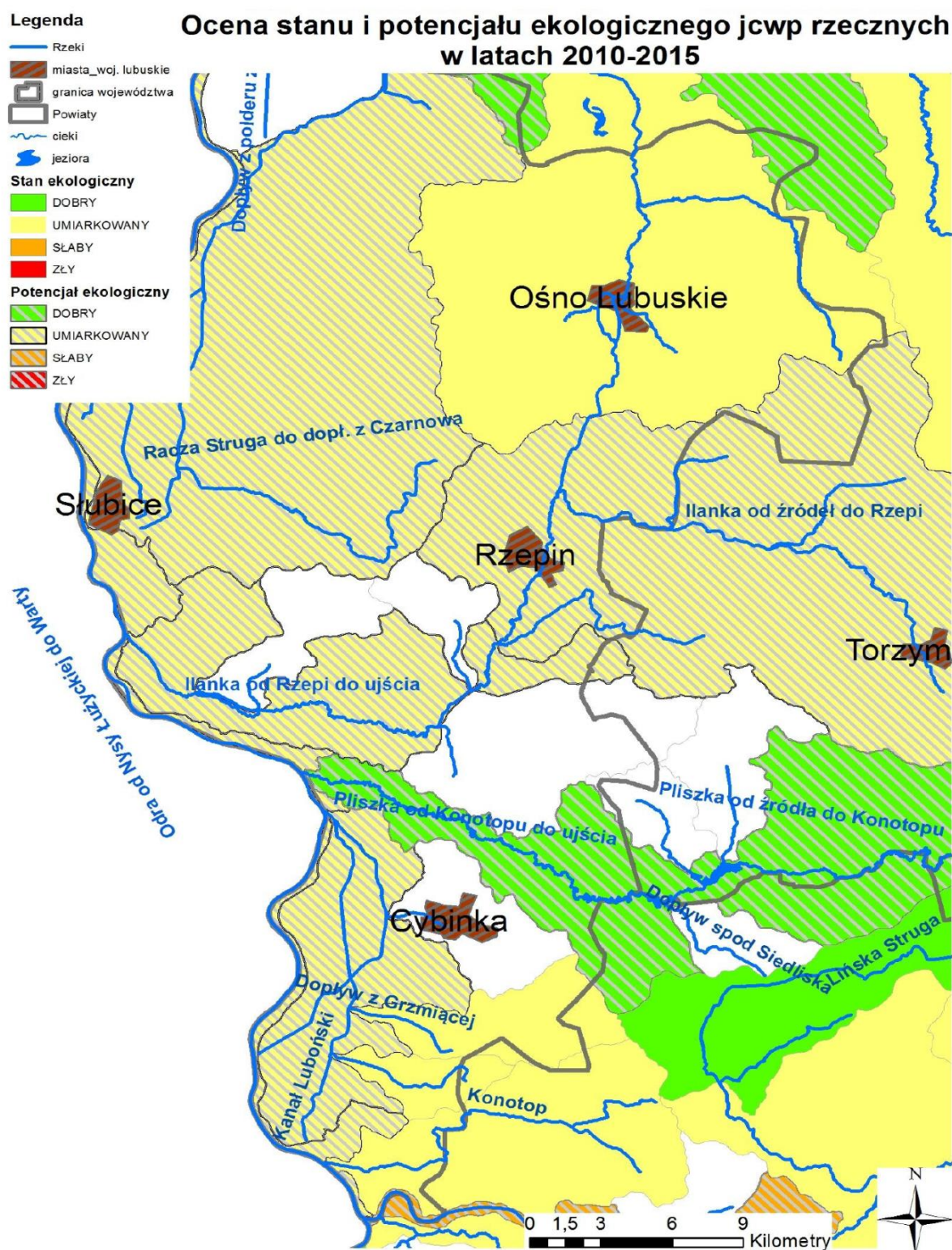
Monitoring wód powierzchniowych prowadzony jest zgodnie z zapisami: Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW), rozporządzenia Ministra Środowiska z 21 listopada 2013r. zmieniające rozporządzenie w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. 2013 poz. 1558) oraz Wojewódzkiego Programu Monitoringu Środowiska (WPMS). Badania prowadzone są w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego, badawczego oraz monitoringu obszarów chronionych, a uzyskane wyniki wykorzystuje się do opracowania oceny stanu wód powierzchniowych. Spośród jednolitych części wód powierzchniowych przepływających przez teren gminy Rzepin WIOŚ w Zielonej Górze prowadził badania na Ilance od źródeł do Rzepi (PLRW6000231786) – punkt pomiarowo-kontrolny znajdował się poniżej Rzepina (kod punktu PL02S0401_3312). Badania na tej jcwp prowadzono w roku 2015. Badania powtórzono w roku 2017. Ze względu na trwającą, obecnie weryfikację wskaźników fizykochemicznych i biologicznych wyniki będą mogły być udostępnione po zakończeniu ich weryfikacji. Wyniki za rok 2015 przedstawiono w tabeli.

Tabela 19. Klasyfikacja i ocena stanu wód na terenie gminy Rzepin.

Nazwa jcwp	Ilanka od źródeł do Rzepi
Nazwa ppk	Ilanka - poniżej Rzepina
Status jcwp	SCW/SZCW
Klasa elementów biologicznych	3
Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 - 3.5)	>2
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6)	2
Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego	3 – umiarkowany potencjał ekologiczny
Klasyfikacja stanu chemicznego	stan chemiczny poniżej dobrego
Ocena stanu jcwp	zły stan wód

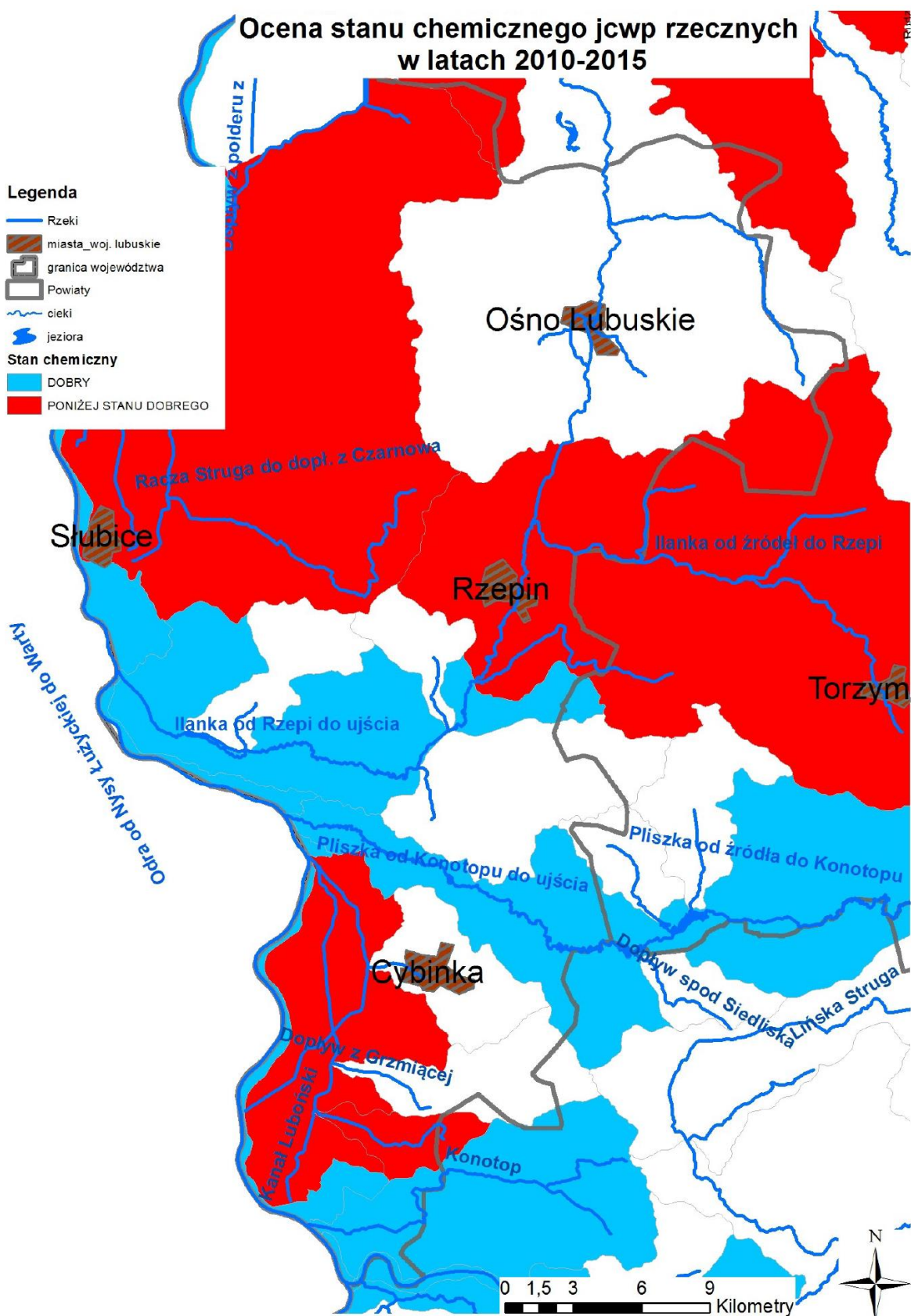
źródło: WIOŚ w Zielonej Górze

Na terenie powiatu słubickiego znajdują się jeziora małe, których powierzchnia nie przekracza 50 ha, w związku z czym nie są one badane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

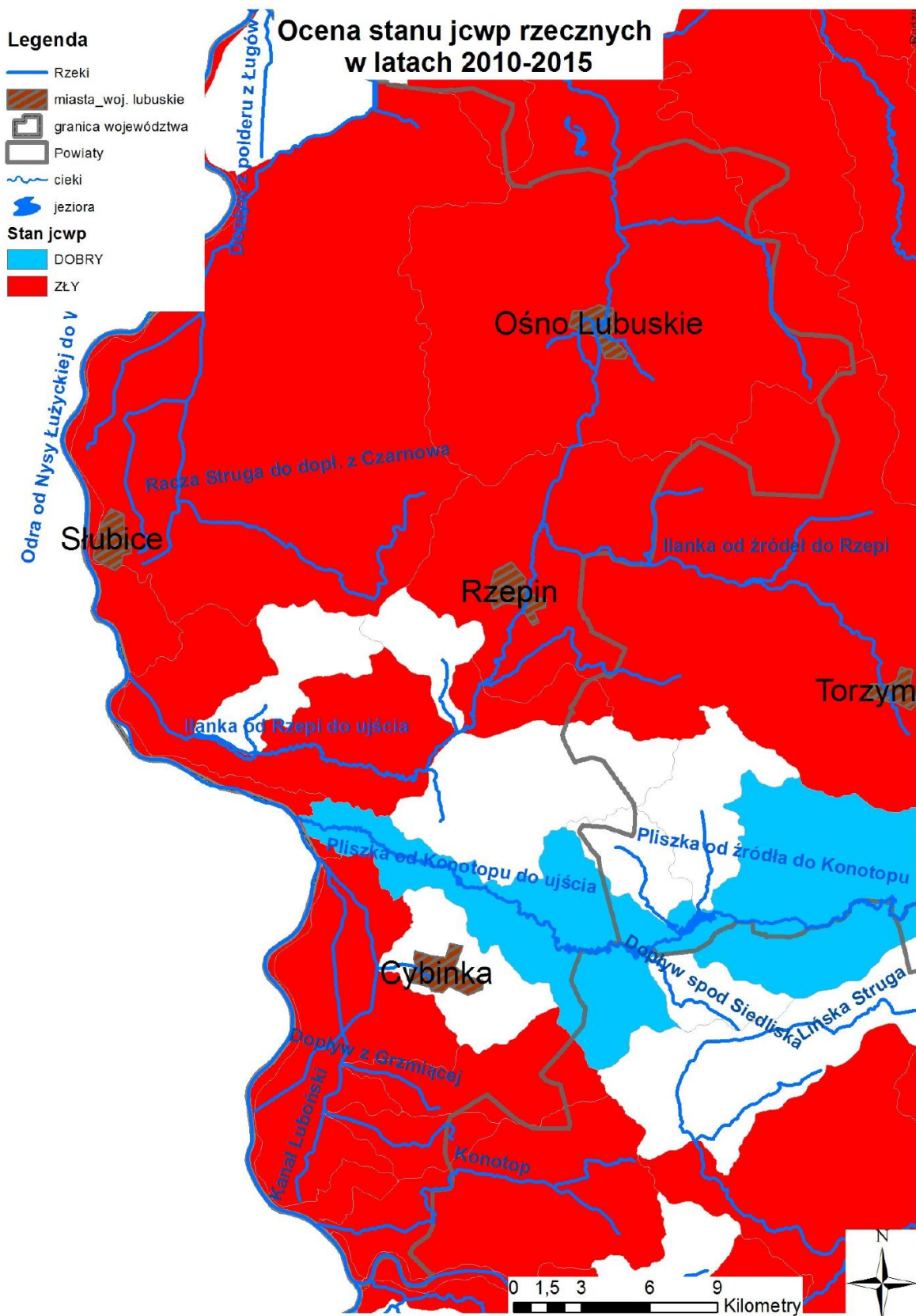
Rysunek 21. Ocena stanu i potencjału ekologicznego jcwp rzecznych w powiecie słubickim badanych w latach 2010-2015.

źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie słubickim na tle wyników badań kontrolnych i monitoringowych przeprowadzonych w 2016r. w województwie lubuskim

Rysunek 22. Ocena stanu chemicznego jcwp rzecznych w powiecie ślubickim badanych w latach 2010-2015.

źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie ślubickim na tle wyników badań kontrolnych i monitoringowych przeprowadzonych w 2016r. w województwie lubuskim

Rysunek 23. Ocena stanu jcwp rzecznych w powiecie słubickim badanych w latach 2010-2015.

źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie słubickim na tle wyników badań kontrolnych i monitoringowych przeprowadzonych w 2016r. w województwie lubuskim

5.4.3. Stan wyjściowy – wody podziemne

Główny Zbiornik Wód Podziemnych występujący na terenie gminy Rzepin (wg Informatora PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, wydane przez Państwowy Instytut Geologiczny oraz Państwowy Instytut Badawczy w 2017 roku, przy współpracy z Ministerstwem Środowiska oraz Krajowym Zarządem Gospodarki Wodnej) to:

- GZWP Nr 144 – Dolina Kopalna Wielkopolska.

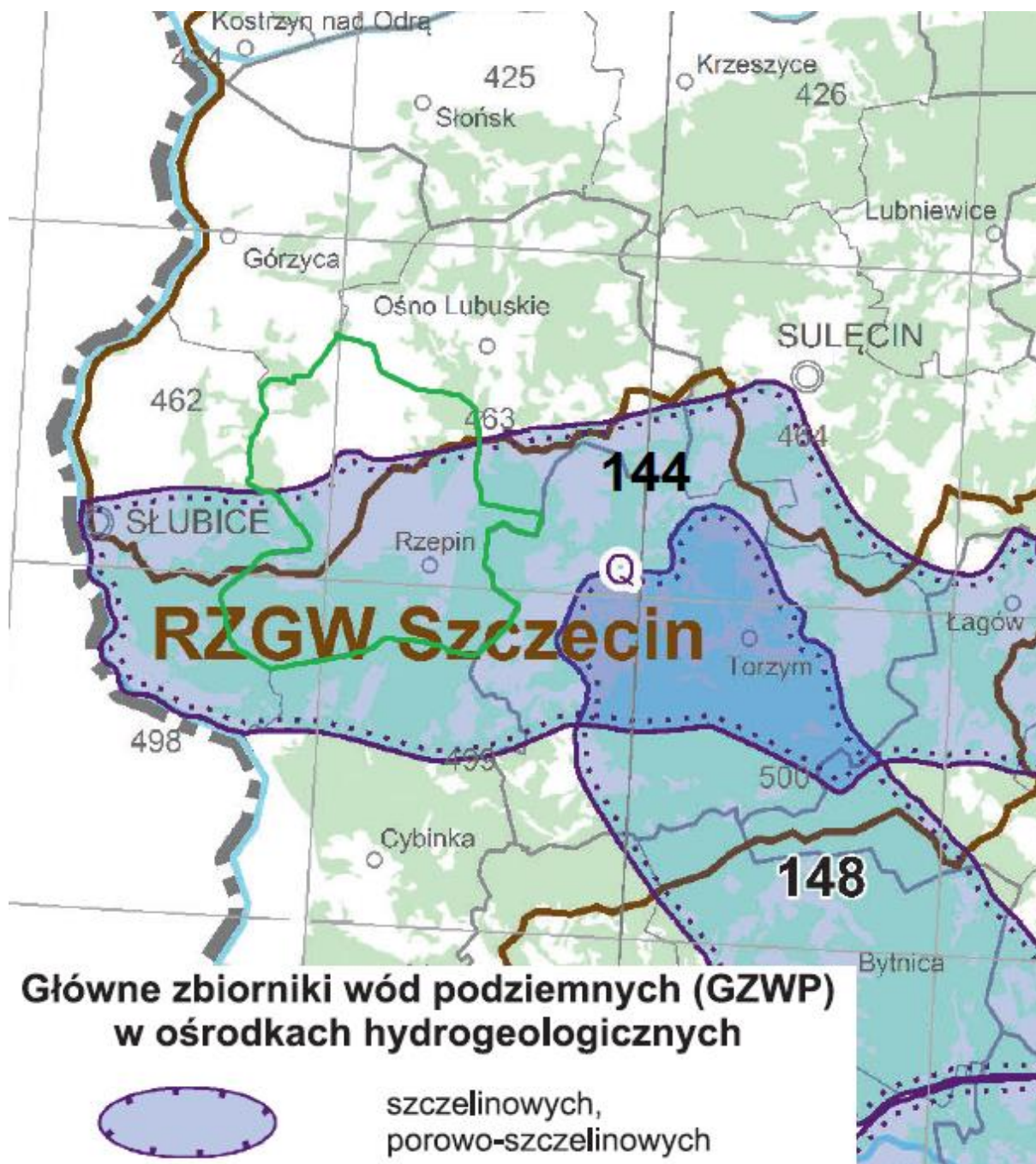
GZWP Nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska

W obrębie GZWP nr 144 wyróżnia się dwa rodzaje granic, a mianowicie kontakt osadów wodonośnych z glinami zwałowymi czwartorzędu i iłami neogeńsko-paleogeńskimi oraz kontakt mieszany w dolnej części. W górnej części – osady wodonośne doliny kontaktują się z osadami fluwioglacjalnymi, międzymorenowymi. Granicę dolną jednostki stanowi powierzchnia erozyjna dna wielkopolskiej doliny kopalnej i jej dopływów. Tworzą ją ły i muły neogeńsko-paleogeńskie lub gliny zwałowe i muły zalegające na iłach, piaski miocenu i oligocenu oraz margle kredy górnej. Granicę górną zbiornika stanowią gliny morenowe, muły i ły zastoiskowe lub piaski i żwiry. Utworami wodonośnymi zbiornika są piaski średnioziarniste, gruboziarniste i drobnoziarniste, lokalnie mułkowate, piaski ze żwirem oraz żwiry. Ich miąższość jest zmienna zarówno w przekroju poprzecznym doliny, jak i na jej równoleżnikowym przebiegu i wynosi od kilku do 60 m, najczęściej 10–25 m.

Poziom wód gruntowych występuje w osadach piasków i żwirów pradolin i dolin rzecznych, sandrów i rynien jeziornych oraz w spiaszczonych partiach glin morenowych. Swobodne zwierciadło wody tego poziomu w zależności od morfologii terenu, położenia baz drenażu i zasilania, zalega na głębokości 0–9 m, najczęściej 2–5 m. Współczynnik filtracji warstw wodonośnych poziomu gruntowego jest bardzo zmienny i sięga do 483,84 m/d w przypadku piasków i żwirów. Według wyników próbnych pompowań studzien wierconych ujmujących utwory sandrowe, wielkość współczynnika filtracji jest następująca: 1,64–8,64 m/d – piaski drobnoziarniste mułkowate; 17,28–31,97 m/d – piaski różnoziarniste i pospółki; 30,24–60,48 m/d – żwiry i piaski. Współczynnik odsączalności warstw wynosi 0,03–0,24. Poziom wód gruntowych jest zasilany infiltracją opadów, a jedynie w dolinach rzecznych – z poziomów wód wgłębnych i z wód powierzchniowych. Miąższość warstw wodonośnych wynosi najczęściej 2–5 m. Wodoprzewodność warstw waha się od 12 do 816 m²/d, najczęściej 24–100 m²/d.

Wody zbiornika należą do wód słodkich o mineralizacji 0,2–0,65 g/dm³. Na większości obszaru od Obry na zachodzie po Wisłę na wschodzie są typu HCO₃-Ca-Mg, zaś od Odry po Obrę typu HCO₃-Ca, a tylko lokalnie HCO₃-SO₄--Ca-Mg. Do spożycia nadają się z reguły po redukcji związków żelaza o stężeniu 0,3–5,0 mg/dm³ i manganu o stężeniu 0,05–0,45 mg/dm³ do wielkości dopuszczalnych normą. Zwiększone stężenie amoniaku do 1,2 mg/dm³ jest wynikiem przemian geochemicznych w warstwie zawierającej rozproszoną materię organiczną.

Zasoby dyspozycyjne wynoszą dla całego zbiornika 394 298,4 m³/d, co stanowi 62% zasobów odnawialnych i kształtują się w wielkościach podawanych dla podsystemów od 71,28 do 113,76 m³/d × km², średnio 95,76 m³/d × km². Eksploatacja wód podziemnych z poziomu zbiornika wynosi według pozwoleń wodnoprawnych 183 316,8 m³/d.

Rysunek 24. Lokalizacja GZWP znajdującego się na terenie gminy Rzepin .
 źródło: Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych stan na 01.01.2017r.

Gmina Rzepin położony jest w obrębie 2 Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd):

- nr 40 (PLGW600040),
- nr 58 (PLGW600058),

Informacje szczegółowe dotyczące JCWPd znajdują się w poniższych tabelach.

Tabela 20. Charakterystyka JCWPd nr 40.

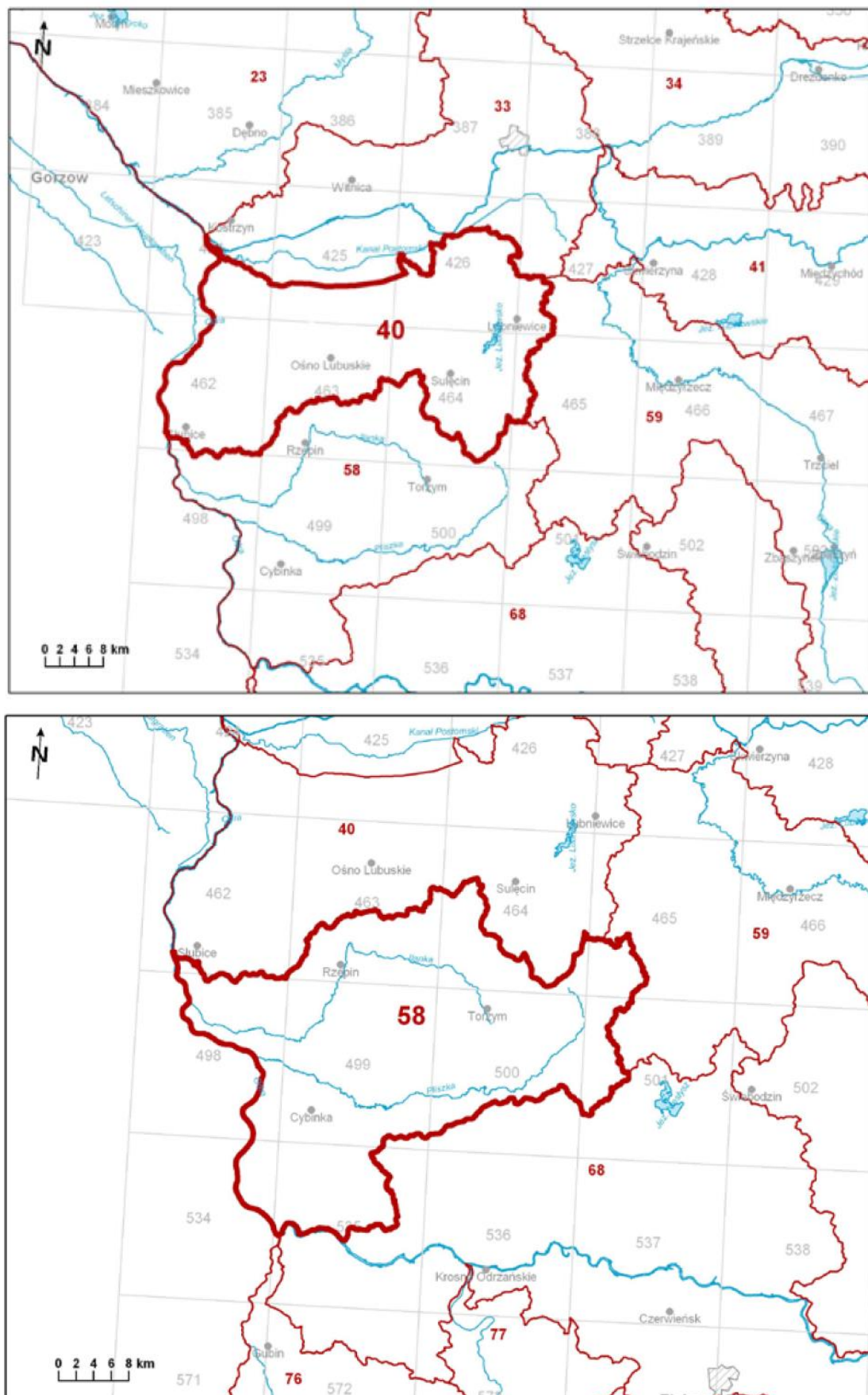
Powierzchnia [km²]	1 039,0
Województwo	lubuskie
Powiaty	ślubicki, sulęciński, międzyrzecki, gorzowski
Dorzecze	Odry
Region wodny	Warty (RZGW Poznań)
Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni)	Odra (I), Racza Struga, Łęcza, Postomia, Lubniewka (IV)
Obszar bilansowy	P-XVIII Dolna Warta; S-IX Myśla, Kurzyca, Słupia
Region hydrogeologiczny (Paczyński, 1995)	VI - wielkopolski
Liczba pięter wodonośnych	2 • Piętro czwartorzędowe (poziom przypowierzchniowy, międzyglinowy i podglinowy), • Piętro czwartorzędowo-neogeńsko-paleogeńskie
Zasoby wód dostępne do zagospodarowania [m³/d]	191 849
% wykorzystania zasobów	4,1

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Tabela 21. Charakterystyka JCWPd nr 58.

Powierzchnia [km²]	1 131,2
Województwo	lubuskie
Powiaty	ślubicki, sulęciński, krośnieński, świebodziński
Dorzecze	Odry
Region wodny	Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (RZGW Szczecin)
Główna zlewnia w obrębie JCWPd (rząd zlewni)	Odra (I), Pliszka, Ilanka (II)
Obszar bilansowy	S-X Ilanka, Pliszka, Konotop
Region hydrogeologiczny (Paczyński, 1995)	VI - wielkopolski
Liczba pięter wodonośnych	3 • Piętro czwartorzędu (poziom gruntowy, poziom międzyglinowy górny, poziom międzyglinowy dolny, Poziom podglinowy i mioceński górny), • Piętro neogenu (poziom mioceński dolny), • Piętro paleogenu (poziom oligoceński)
Zasoby wód dostępne do zagospodarowania [m³/d]	269 280
% wykorzystania zasobów	2,5

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Rysunek 25. Mapa z lokalizacją JCWPd nr 40 oraz nr 58.

źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

5.4.4. Jakość wód – wody podziemne

Informacje na temat stanu jakości wód podziemnych zlokalizowanych na terenie gminy Rzepin, uzyskane od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 22. Wyniki oceny stanu wód podziemnych położonych w obrębie gmina Rzepin.

Nr JCWPd	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Status JCWPd	Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych
PLGW600040	dobry	dobry	dobry	niezagrożona
PLGW600058	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

źródło: PGWWP

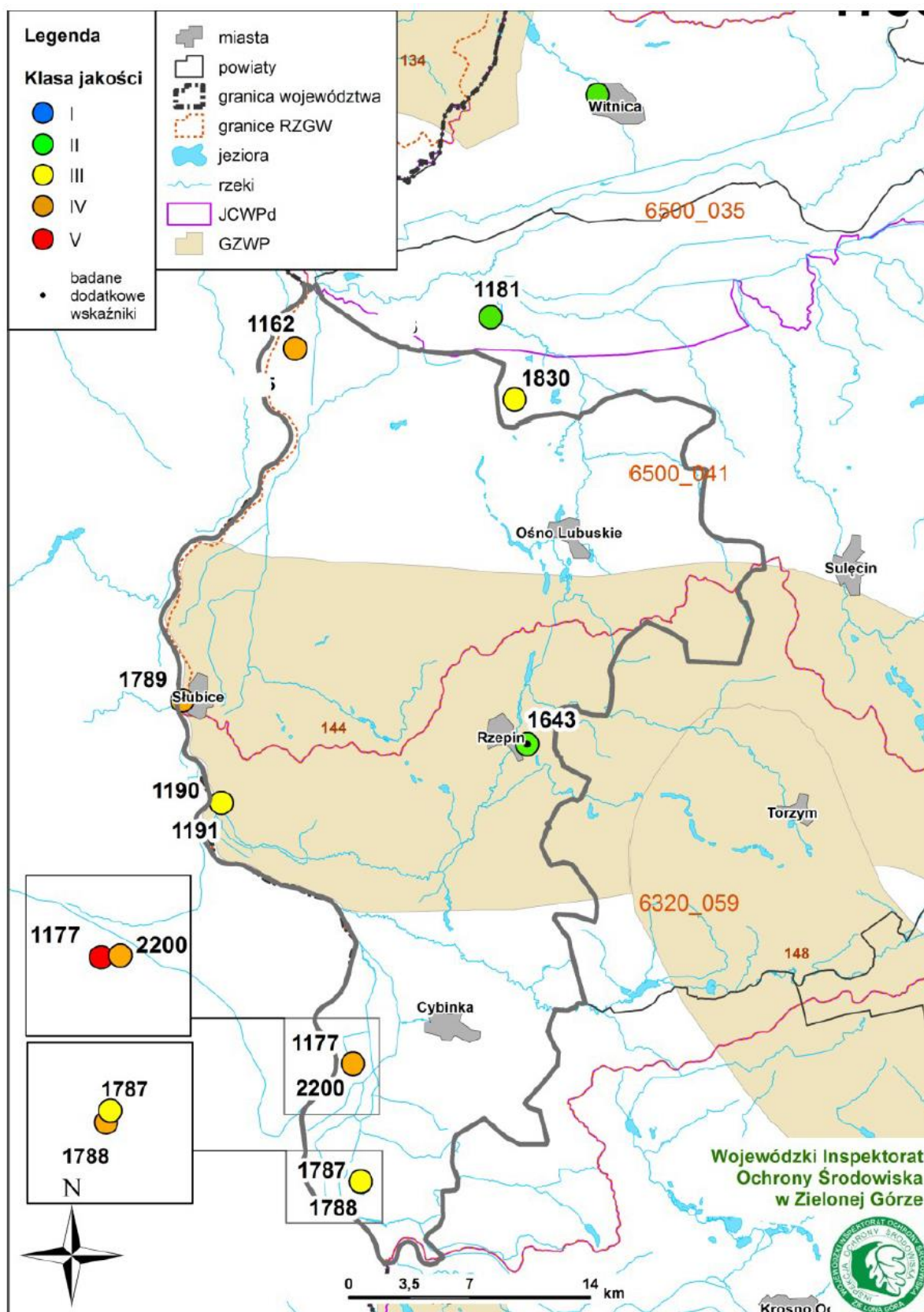
Zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz art. 38e pkt. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2017r., poz. 1566), celem środowiskowym dla JCWPd jest zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń; zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

Monitoring WIOŚ w Zielonej Górze

W 2016 roku badania jakości wód podziemnych na terenie województwa lubuskiego prowadzono w sieci monitoringu krajowego, w ramach monitoringu diagnostycznego. Monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych realizowany jest w celu dokonania oceny wpływu oddziaływań wynikających z działalności człowieka oraz długoterminowych zmian wynikających zarówno z warunków naturalnych, jak i antropogenicznych.

Na obszarze województwa sieć pomiarowa obejmowała 66 punktów pomiarowo – kontrolnych. W 64 punktach próby pobrano raz w roku, 2 punkty opróbowano dwukrotnie. Badania prowadzono na terenie wszystkich powiatów (powiat słubicki – 9 punktów pomiarowych) oraz na terenie miast: Zielona Góra i Gorzów Wlkp. Badaniami objęto 13 Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) o numerach: 33, 34, 40 (6 punktów pomiarowych), 41, 58 (8 punktów pomiarowych), 59, 68, 69, 76, 77, 78, 92 oraz 93.

Badania monitoringowe wód podziemnych na terenie gminy wykonał Państwowy Instytut Geologiczny- Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Badania prowadzono w roku 2016 w Rzepinie - kod punktu PL600058_002 (nr MONBADA 1643), kod JCWPd PLGW600058. Szczegółowe wyniki zostały przedstawione w tabeli.

Rysunek 26. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu diagnostycznego wód podziemnych na terenie powiatu ślubińskiego.

źródło: Informacja o stanie środowiska w powiecie ślubińskim na tle wyników badań kontrolnych i monitoringowych przeprowadzonych w 2016r. w województwie lubuskim

Tabela 23. Klasyfikacja wód podziemnych w punkcie zlokalizowanym na terenie gminy Rzepin.

Nr MONBADA*	1643
Nazwa dorzecza	Odry
RZGW	Szczecin
JCWPd 172	58
Stratygrafia	Q
Głębokość do stropu warstwy wodonośnej [m]	4,90
Przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.]	9,70 – 11,70
Zwierciadło wody	swobodne
Typ ośrodka	porowy
Rodzaj otworu	piezometr
Użytkowanie terenu	4. zabudowa wiejska
Wskaźniki fizyczno – chemiczne w zakresie stężeń II klasy jakości	Fe, SO ₄ , temp, Mn, O ₂ , Ca
Wskaźniki fizyczno – chemiczne w zakresie stężeń III klasy jakości	-
Wskaźniki fizyczno – chemiczne w zakresie stężeń IV klasy jakości	-
Wskaźniki fizyczno – chemiczne w zakresie stężeń V klasy jakości	-
Klasa jakości – wskaźniki fizyczno - chemiczne	II
Klasa jakości – wskaźniki organiczne	I
Końcowa klasa jakości	II

* MONBADA – MONitoringowa BAza DAnyh, baza monitoringu jakości wód podziemnych systemu Państwowego Monitoringu Środowiska

źródło: Monitoring jakości wód podziemnych województwa lubuskiego, 2016r.

5.4.5. Analiza SWOT

GOSPODAROWANIE WODAMI	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Dobry stan chemiczny i ilościowy wód podziemnych. 2. Położenie gminy w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych.	1. Niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych. 2. Wyrzucanie odpadów komunalnych na porzucone użytki rolne(odłogi). 3. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Stosowanie dobrych praktyk rolniczych, ograniczanie nawożenia. 2. Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych. 3. Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie prawidłowego użytkowania wód podziemnych. 4. Ochrona ujęć wód podziemnych.	1. Podatność wód na zanieczyszczenie. 2. Spływ powierzchniowy zanieczyszczonych wód z terenów rolniczych. 3. Możliwość występowania susz. 4. Przedostawanie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk odpadów, nieszczelnych zbiorników bezodpływowych i kanalizacji.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

5.5.1. Zaopatrzenie w wodę

Zbiorowe zaopatrzenie ludności gminy w wodę opiera się na wodzie pochodzącej z ujęć podziemnych z utworów czwartorzędowych. Woda do spożycia prowadzona jest za pośrednictwem wodociągów. Wykaz poszczególnych ujęć wody na terenie gminy znajduje się w tabeli nr 25. Ujmowaniem, uzdatnianiem i zaopatrywaniem ludności w wodę w gminie zajmuje się Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne „EKO” Spółka z o.o. w Rzepinie.

5.5.2. Sieć wodociągowa

Całkowita długość sieci wodociągowej na terenie gminy Rzepin w 2016 roku wynosiła 57,9km, a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania 1 141 sztuk. Liczba osób korzystająca z sieci wodociągowej wynosiła w 2016 roku 8 474 osób. Porównując do ogólnej liczby ludności w gminie Rzepin w 2016r. (9 852 osób) sieć wodociągowa kształtuje się na bardzo dobrym poziomie.

Tabela 24. Zestawienie parametrów sieci wodociągowej w gminie Rzepin.

Wskaźnik	Jednostka	Wartość
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	55,6
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 151
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	252,7
Zużycie wody w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca	m ³	25,2
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	9 923

źródło: Przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne „EKO” Sp. z o.o., stan na 31.12.2017r.

Tabela 25. Wykaz podziemnych ujęć na terenie gminy Rzepin.

Miejsce ujęcia wody	Stratygrafia	Liczba studni	Wydajność ujęcia Q [m³/h]	Data i znak pozwolenia wodnoprawnego oraz termin obowiązywania	Czy ujęcie posiada stację uzdatniania - miejscowość	Miejscowości obsługiwane przez wodociąg	Pobór wody na koniec 2016r. tys.m³	Pobór wody na koniec 2017r. tys.m³
Rzepin, ul. Malinowa	czwartorzęd	2	37,9	OŚ.6341.15.2013 z 06.06.2013 do 1.06.2023	Rzepin	Rzepin	272,4	262,9
Rzepin, Al. Wolności	czwartorzęd	3	65,0	OŚ.6341.7.2012z 30.07.2012 do 1.07.2032	Rzepin	Rzepin	34,2	33,9
Kowalów	czwartorzęd	2	30,0	OŚ.6341.43.2013 z 7.10.2013 do 30.09.2023	Kowalów	Kowalów	39,5	40,0
Gajec	czwartorzęd	2	4,1	OŚ.6341.12.2013 z 06.06.2013 do 1.06.2023	Gajec	Gajec	7,4	6,5
Drzeńsko	czwartorzęd	2	8,8	OŚ.6341.16.2013 z 14.06.2013 do 1.06.2023	Drzeńsko	Drzeńsko	14,3	16,7
Lubiechnia Wielka	czwartorzęd	1	15,6	OŚ.6341.20.2013 z 23.05.2013 do 1.06.2023	Lubiechnia Wielka	Lubiechnia Wielka	12,9	13,0
Radów	czwartorzęd	2	11,6	OŚ.6341.10.2013 z 23.05.2013 do 1.06.2023	Radów	Radów, Radówek	13,6	13,4
Serbów	czwartorzęd	2	11,9	OŚ.6341.11.2013 z 23.05.2013 do 1.06.2023	Serbów	Serbów	7,3	6,8
Starków	czwartorzęd	1	9,4	OŚ.6341.14.2013 z 23.05.2013 do 1.06.2023	Starków	Starków	12,8	13,0
Staroścín	Czwartorzęd	2	17,0	OŚ.6223-19/08 z 20.11.2008 do 1.11.2028	Staroścín	Staroścín	20,1	23,5
Sułów	czwartorzęd	1	11,9	OŚ.6341.17.2013 z 23.05.2013 do 1.06.2023	Sułów	Sułów	14,0	9,8

źródło: Przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne „EKO” Sp. z o.o., stan na 31.12.2017r.

5.5.3. Sieć kanalizacji sanitarnej

Całkowita długość sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Rzepin w 2016 roku wynosiła 31,2 km, a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania 984 sztuk. Liczba osób korzystająca z sieci kanalizacyjnej wynosiła w 2016r. 6 900 osób. Porównując do ogólnej liczby ludności w gminie Rzepin w 2016 roku (9 852 osób) sieć kanalizacyjna kształtuje się na dobrym poziomie.

Na terenie miejscowości niewłączonych do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków nieczystości gromadzone są w podziemnych zbiornikach asenizacyjnych i za pomocą taboru asenizacyjnego wywożone do oczyszczalni ścieków. Na terenie gminy Rzepin pojawiają się przydomowe oczyszczalnie ścieków, należy jednak pamiętać o ich odpowiedniej obsłudze w celu dbałości o środowisko naturalne. W 2016r. na terenie gminy istniało 170 zbiorników bezodpływowych oraz 22 przydomowe oczyszczalnie ścieków (wg. GUS).

Tabela 26. Zestawienie parametrów sieci kanalizacyjnej w gminie Rzepin.

Wskaźnik	Jednostka	Wartość
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	29,9
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	995
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	285
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	7 207

źródło: Przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne „EKO” Sp. z o.o., stan na 31.12.2017r.

5.5.4. Odprowadzanie ścieków sanitarnych

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Głównym celem KPOŚK jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków na terenie poszczególnych aglomeracji. W *Programie* opracowane zostały szczegółowe potrzeby oraz działania dla aglomeracji o RLM>2 000 w zakresie rozbudowy systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków. Zgodnie z dyrektywą 91/271/EWG warunkami koniecznymi do spełnienia dla aglomeracji jest:

- wydajność oczyszczalni dostosowana do wielkości ładunku zanieczyszczeń generowanych na terenie aglomeracji,
- zastosowanie technologii podwyższonego usuwania biogenów dla wszystkich oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie aglomeracji >10 000 RLM,
- wyposażenie aglomeracji w zbiorczy system odbioru ścieków komunalnych gwarantujące 95% poziom obsługi dla aglomeracji o RLM < 100 000.

Zgodnie z aktualizacją KPOŚK 2017 aglomeracje zostały podzielone na trzy priorytety, w ramach których uwzględniono znaczenie inwestycji oraz pilność w zapewnieniu środków na ich realizację. Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych priorytetów:

Priorytet I

Aglomeracje o najwyższym priorytecie: powyżej 100 000 RLM, które spełniają przynajmniej 2 warunki zgodności z dyrektywą 91/271/EWG a po realizacji planowanych działań, uzyskają lub utrzymują pełną zgodność z dyrektywą.

Priorytet II

Aglomeracje, które do dnia 31 września 2016 r. wywiązały się z warunków dyrektywy 91/271/EWG pod względem jakości i wydajności oczyszczalni oraz zagwarantowały właściwy poziom zbiorczego systemu odbioru ścieków komunalnych, a pomimo tego planują dalsze prace w celu utrzymania oraz poprawy stanu środowiska.

Priorytet III

Aglomeracje, które w wyniku realizacji planowanych inwestycji, spełnią warunków dyrektywy 91/271/EWG pod względem jakości i wydajności oczyszczalni oraz zagwarantowały właściwy poziom zbiorczego systemu odbioru ścieków komunalnych po dniu 31 grudnia 2021 r.

Pozostałe kategorie

Uzupełnieniem podziału na priorytety są następujące kategorie:

PP – aglomeracja poza priorytetem (nie spełniające wymogów dyrektywy 91/271/EWG ale planujące działania w tym kierunku)

R5% - aglomeracje o niezwyfikowanej RLM

Aglomeracja Rzepin

Uchwała nr XXIV/326/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 10 października 2016r. zmieniająca uchwałę w sprawie wyznaczenia aglomeracji Rzepin.

Wyznaczono aglomerację Rzepin o równoważnej liczbie mieszkańców 9 079, z oczyszczalniami ścieków:

- w miejscowości Rzepin, ul. Mickiewicza 79,
- w miejscowości Drzeńsko, działka ewidencyjna nr 26, obręb Drzeńsko,

której obszar obejmuje miejscowości: Rzepin, Staroścín, Drzeńsko, Kowalów, położone w obszarze gminy Rzepin.”.

Tabela 27. Charakterystyka Aglomeracji Rzepin.

Charakterystyka	Aglomeracja Rzepin
Dane podstawowe	
ID aglomeracji	PLLU027
Nazwa aglomeracji	Rzepin
Gminy w aglomeracji	Rzepin
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem/uchwałą	9 079
RLM rzeczywista	9 079
Priorytet	P3
Liczba rzeczywistych mieszkańców w aglomeracji	8 306
Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego	6 682
Liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych	1 605

Charakterystyka		Aglomeracja Rzepin	
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	19		
Długość sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) w aglomeracji [km]	29,9		
Wskaźnik zbierania siecią (% RLM korzystających z sieci) w 2016	82,00		
Działania inwestycyjne z zakresu sieci kanalizacyjnych			
Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do budowy [km]	12,60		
Niezbędne nakłady inwestycyjne na budowę sieci kanalizacyjnej [tys. zł]	10 000,0		
Przyrost liczby rzeczywistych mieszkańców	1 624		
Wskaźnik zbierania siecią (% RLM korzystających z sieci) po realizacji inwestycji	100,00		
Długość sieci kanalizacyjnej planowanej do modernizacji [km]	2,0		
Niezbędne nakłady inwestycyjne na modernizację sieci kanalizacyjnej [tys. zł]	700,0		
Oczyszczalnie ścieków			
ID oczyszczalni ścieków	-	PLLU0271	PLLU0272
Nazwa oczyszczalni	2	Rzepin	Drzeńsko, Kowalów
Rodzaj istniejącej oczyszczalni	-	B	B
Maksymalna przepustowość oczyszczalni [m³/d]	-	1 100	96
Działania inwestycyjne na oczyszczalniach ścieków			
Rodzaj planowanej inwestycji	-	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Rzepinie	Budowa oczyszczalni ścieków w Drzeńsku, Likwidacja oczyszczalni w Kowalowie
Przepustowość oczyszczalni po realizacji inwestycji [m³/d]	-	800	196
Warunki zgodności z Dyrektywą			
aktualnie – 2016 rok			
WARUNEK I (wydajność)	NIE		
WARUNEK II (standardy oczyszczania)	TAK		
WARUNEK III (%RLM sieć)	NIE		
po realizacji inwestycji – 2021			
WARUNEK I (wydajność)	TAK		
WARUNEK II (standardy oczyszczania)	TAK		
WARUNEK III (%RLM sieć)	TAK		

źródło: Aktualizacja KPOŚK 2017

5.5.5. Analiza SWOT

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Dostęp do wodociągów większości mieszkańców gminy Rzepin. 2. Uzyskanie dofinansowania na rozbudowę sieci kanalizacyjnej oraz modernizację oczyszczalni ścieków. 3. Systematyczne prace związane z rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gminy Rzepin.	1. Występowanie nieszczelnych zbiorników bezodpływowych na terenie gminy. 2. Niewłaściwe opróżnianie zbiorników bezodpływowych przez mieszkańców tam gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej. 3. Brak współpracy ze strony mieszkańców w sprawach budowy nowych sieci kanalizacyjnych na terenie gminy. 4. Niska świadomość ekologiczna mieszkańców.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Pełne skanalizowanie obszaru gminy Rzepin 2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie. 3. Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych. 4. Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące prawidłowej gospodarki wodno-ściekowej.	1. Stale rosnąca liczba ludności, rozwój budownictwa jednorodzinnego i letniskowego, co wywołuje rosnący popyt na wodę pitną. 2. Negatywny wpływ zanieczyszczeń spoza obszaru gminy Rzepin.

5.6. Zasoby geologiczne

5.6.1. Stan aktualny

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gminy Rzepin zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego. Na chwilę obecną, nie wszystkie złoża są poddawane eksploatacji.

Tabela 28. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gmina Rzepin.

ID złoża	Nazwa złoża	Forma złoża	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
TO 13262	Gajec	pokładowa	torf	0,92	złoże zagospodarowane
WB 729	Na Zachód od Sieniawy	brak danych	węgla brunatne	6 800	złoże o zasobach prognostycznych
WB 5604	Rzepin	pokładowa	węgla brunatne	2 035,62	złoże rozpoznane wstępnie

ID złoża	Nazwa złoża	Forma złoża	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]	Stan zagospodarowania
KN 2905	Sułów	pokładowa	kruszywa naturalne	1,19	eksploatacja złoża zaniechana
KR 8510	Tarnawa	pokładowa	kreda	15,96	złoże rozpoznane wstępnie
			torf	42,45	złoże o zasobach szacunkowych

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy

5.6.2. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2017 poz. 2126).

Zgodnie z art. 21 ww. ustawy:

1. Działalność w zakresie:

- 1) poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów,
 - 1a) poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 - 2) wydobywania kopalin ze złóż,
 - 2a) poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
 - 3) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
 - 4) podziemnego składowania odpadów,
 - 5) podziemnego składowania dwutlenku węgla
- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

1a. Zabrania się wykonywania działalności polegającej na poszukiwaniu lub rozpoznawaniu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla albo na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla w celu innym niż przeprowadzenie projektu demonstracyjnego wychwyty i składowania dwutlenku węgla.

2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do koncesjonowania działalności, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1829, 1948, 1997 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 460 i 819), z wyjątkiem art. 11 ust. 3-9 tej ustawy.

3. Do koncesjonowania działalności dotyczącej poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż stosuje się przepisy niniejszego rozdziału, z zastrzeżeniem przepisów rozdziału 3.

4. Koncesji udziela się na czas oznaczony, nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 50 lat, chyba że przedsiębiorca złożył wniosek o udzielenie koncesji na czas krótszy.

4a. Koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla udziela się na okres uwzględniający obowiązek prowadzenia po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla przez okres nie krótszy niż 20 lat.

5. Koncesja uprawnia do wykonywania działalności gospodarczej w oznaczonej przestrzeni.
6. W przypadku stwierdzenia konieczności uzupełnienia wniosku dla postępowań określonych w niniejszym dziale termin rozpatrzenia wniosku biegnie od dnia wpływu uzupełnionego wniosku.

Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiedni warunki, gdyż zgodnie z „art. 4.1. Przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobyć:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

5.6.3. Analiza SWOT

OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Występowanie udokumentowanych złóż surowców mineralnych.	1. Zmiany stosunków wodnych w okolicach miejsc, w których prowadzono prace wydobywcze, 2. Zmiany środowiska glebowego w okolicach miejsca wydobywania zasobów mineralnych
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Ograniczenie zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska. 2. Obniżenie emisji pyłów do powietrza atmosferycznego. 3. Rekultywacja obszarów zdegradowanych.	1. Degradacja gleb. 2. Zmiany w stosunkach wodnych.

5.7. Gleby

5.7.1. Stan aktualny

Rodzaje gleb występujące na terenie gminy Rzepin są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone. Na piaskach naglinowych i glin zwałowych lekkich występują gleby brunatne wylugowane, płowe oraz odgórnie oglejone. W miejscach gdzie można napotkać stare tarasy akumulacyjne, piaski zwałowe i akumulacyjne a także gliny zwałowe, wytworzyły się gleby brunatne właściwe i gleby brunatne wylugowane. Z piasków wodnolodowcowych powstały gleby rdzawe oraz bielcowe, natomiast z piasków luźnych powstały gleby bielcowe i bielice. Miejscami występują także gleby hydromorficzne utworzone z gytii i torfów niskich.

Użytkowanie powierzchni ziemi

Największy obszar zajmują grunty leśne (zadrzewione i zakrzewione). Stanowią one ponad połowę całkowitego obszaru gminy – 53,47%. Użytki rolne stanowią około 38,11% całego obszaru. Dane statystyczne na temat struktury użytków rolnych zostały zestawione poniżej.

Tabela 29. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie gminy Rzepin.

Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
1.	użytki rolne - razem	ha	7 278
2.	użytki rolne - grunty orne	ha	6 445
3.	użytki rolne - sady	ha	10
4.	użytki rolne - łąki trwałe	ha	437
5.	użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	153
6.	użytki rolne - grunty rolne zabudowane	ha	175
7.	użytki rolne - grunty pod stawami	ha	11
8.	użytki rolne - grunty pod rowami	ha	47
Pozostałe grunty			
9.	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	ha	10 213
10.	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	ha	10 158
11.	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	55
12.	grunty pod wodami razem	ha	136
13.	grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	ha	28
14.	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		108
15.	grunty zabudowane i zurbanizowane razem	ha	977
16.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	ha	119
17.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	ha	29
18.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	ha	35
19.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	ha	85
20.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	ha	27

Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
21.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	ha	497
22.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	ha	184
23.	grunty zabudowane i zurbanizowane - użytki kopalne	ha	1
24.	użytki ekologiczne	ha	128
25.	nieużytki	ha	345
26.	tereny różne	ha	22
RAZEM		ha	19 099

źródło: GUS, stan na 31.12.2014

Monitoring Chemizmu Gleb Ornych Polski

Gatunek gleby, który wynika z jej składu granulometrycznego, ma istotne znaczenie dla wielu fizycznych i chemicznych właściwości gleb, w tym odczynu, naturalnej zawartości zanieczyszczeń w glebie oraz pojemności sorpcyjnej gleb, wpływającej bezpośrednio na procesy migracji zanieczyszczeń w środowisku.

Program "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" stanowi element Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Celem programu jest ocena stanu zanieczyszczenia i zmian właściwości gleb w wymiarze czasowym i przestrzennym. Realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2017 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Baza danych gromadzonych od 1995 r. w ramach programu "Monitoring chemizmu gleb ornych Polski" pozwala na określenia stanu jakości gleb, ocenę kierunków jej zmian oraz identyfikację potencjalnych zagrożeń dla funkcji gleb użytkowanych rolniczo, wpisując się w potrzeby działań określonych w Strategii Ochrony Gleb (COM 231, 2006). Do zagrożeń tych należą m.in. ubytek materii organicznej, zanieczyszczenie gleb i zasolenie.

Wyniki badań prowadzonych w latach 1995-2015 pozwalają na ocenę jakości gleb i stanu ich zanieczyszczenia w 20-letniej perspektywie czasowej, w zależności od czynników antropogenicznych, takich jak regionalne zróżnicowanie produkcji rolniczej, jej intensyfikacja, oddziaływanie przemysłu, transportu i urbanizacji, oraz warunków środowiskowych, decydujących o przebiegu procesów glebowych.

Na terenie gminy Rzepin nie znajdują się punkty, które objęte były badaniami Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski. Najbliżej położony punkt znajduje się w miejscowości Białków (gm. Cybinka). Wyniki tych badań można znaleźć na stronie: http://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/.

5.7.2. Analiza SWOT

G L E B Y	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Grunty leśne stanowiące ponad połowę obszaru gminy Rzepin. 2. Użytki rolne stanowiące ponad 1/3 obszaru gmina Rzepin.	1. Przewaga gleb o średnie jakości bonitacyjnej. 2. Odprowadzanie przez mieszkańców nieoczyszczonych ścieków do gleby. 3. Wyrzucanie odpadów komunalnych na porzucone użytki rolne(odłogi).
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Wdrażanie zasad dobrej praktyki rolniczej. 2. Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników. 3. Ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych. 4. Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym. 5. Uprawa roślin energetycznych. 6. Przeciwdziałanie zakwaszeniu gleb poprzez wapnowanie.	1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. 2. Zanieczyszczenia przy szlakach komunikacyjnych. 3. Nieprawidłowe praktyki rolnicze. 4. Degradacja gleb. 5. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

5.8.1. Stan wyjściowy

Region gospodarowania odpadami

Zgodnie z Aktualizacją Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych województwo lubuskie podzielone jest na 4 regiony gospodarki odpadami: Centralny, Północny, Wschodni, Zachodni. Gmina Rzepin należy do centralnego regionu gospodarki odpadami.

Na terenie regionu centralnego zlokalizowane są 2 instalacje MBP, 2 kompostownie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów i 2 składowiska, które posiadają status regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. Kompostownia w Kunowicach otrzyma status instalacji RIPOK w momencie podjęcia uchwały w sprawie wykonania AWPGO 2016. W przypadku ewentualnej awarii ww. instalacje te będą pełniły dla siebie funkcję instalacji zastępczej. Instalacje te wraz z istniejącymi mocami przerobowymi przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 30. Istniejąca regionalna instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych na terenie regionu centralnego.

Gmina	Nazwa i adres instalacji	Podmiot odpowiedzialny za eksploatację instalacji	Przepustowość części mechanicznej [Mg/rok]	Przepustowość części biologicznej [Mg/rok]
Sulęcín	MBP Długoszyń 80, 69 – 200 Sulęcín	Celowy Związek Gmin CZG-12, Długoszyń 80, 69 – 200 Sulęcín	60 000	28 000
Słubice	MBP Kunowice, ul. Słubicka 50 69 – 100 Słubice	Zakład Utylizacji Odpadów International Sp. z o.o. Kunowice, ul. Słubicka 50 69 – 100 Kunowice	60 000	24 000

źródło: Aktualizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych

Tabela 31. Istniejąca regionalna kompostownia odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie na terenie regionu centralnego.

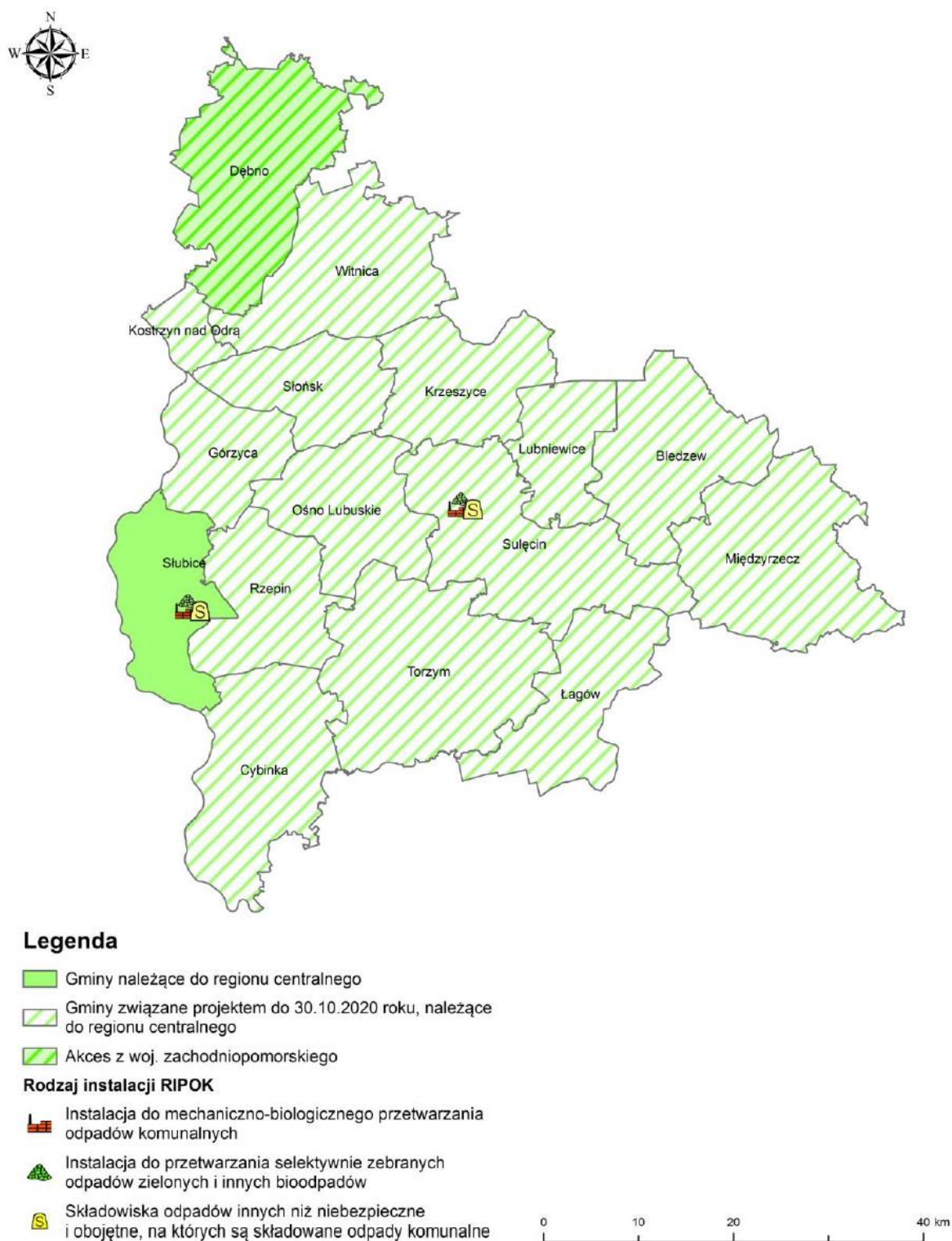
Gmina	Nazwa i adres instalacji	Podmiot odpowiedzialny za eksploatację instalacji	Zdolność przerobowa roczna [Mg/rok]
Sulęcín	Kompostownia Długoszyń 80, 69 – 200 Sulęcín	Celowy Związek Gmin CZG-12 Długoszyń 80, 69 – 200 Sulęcín	3 300
Słubice	Kompostownia Kunowice, ul. Słubicka 50 69 – 100 Słubice	Zakład Utylizacji Odpadów International Sp. z o.o. Kunowice, ul. Słubicka 50 69 – 100 Kunowice	8 000

źródło: Aktualizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych

Tabela 32. Istniejąca regionalne składowiska odpadów komunalnych na terenie regionu centralnego.

Gmina	Nazwa i adres składowiska	Podmiot odpowiedzialny za eksploatację instalacji	Pojemność całkowita [m³]	Pojemność wypełniona [m³]	Pojemność pozostała [m³]
Sulęcín	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Długoszyń 80, 69 – 200 Sulęcín	Celowy Związek Gmin CZG-12 Długoszyń 80, 69 – 200 Sulęcín	480 000	335 089	119 577
Słubice	Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Kunowice, ul. Słubicka 50 69 – 100 Słubice	Zakład Utylizacji Odpadów International Sp. z o.o. Kunowice, ul. Słubicka 50 69 – 100 Kunowice	600 956	6,9	600 949

źródło: Aktualizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych

Rysunek 27. Region gospodarki odpadami do którego należy gmina Rzepin.
 źródło: Aktualizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami wraz z Planem Inwestycyjnym w zakresie odpadów komunalnych

Odpady komunalne

Odpady komunalne na terenie gminy Rzepin powstają głównie w gospodarstwach domowych, ale również na terenach nieruchomości niezamieszkałych, jak: obiekty użyteczności publicznej (ośrodki zdrowia, szkoły) oraz infrastruktury (handel, obiekty turystyczne, usługi). Są to także odpady z terenów otwartych, takie jak: odpady z koszy ulicznych, zmiotki, odpady z placów targowych. Odpady komunalne z terenu gminy Rzepin odbierane są w postaci nieselektywnej (zmieszanej) oraz selektywnej.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych dla Gminy Rzepin jest zlokalizowany przy ul. Sienkiewicza 20 w Rzepinie (ZAMK). Od 1 lipca 2013r. czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. od 7.30 do 15.30.

Mieszkańcy Gminy Rzepin mogą oddawać do PSZOK:

- przeterminowane leki,
- chemikalia, zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady budowlano-remontowe pochodzące z remontów i innych robót budowlanych wykonanych we własnym zakresie, na wykonanie których nie jest wymagane uzyskanie pozwolenia na budowę lub zgłoszenia do administracji budowlano-architektonicznej,
- zużyte opony,
- meble i inne odpady gabarytowe,
- tekstylia i odzież,
- odpady problematyczne: świetlówki, gaśnice, puszki po farbách, lakierach, smary, oleje, kleje.

Odpady w postaci wyrobów zawierających azbest

Program usuwania odpadów zawierających azbest z terenu gminy Rzepin został opracowany i wdrożony ze względu na narastający problem bezpiecznego dla środowiska i kosztownego procesu unieszkodliwiania tych niebezpiecznych odpadów. Funkcjonowanie programu otwiera drogę do starania się o dofinansowania działań związanych z demontażem, transportem i składowaniem (unieszkodliwieniem) wyrobów azbestowych dzięki m.in. temu, że wraz z aktualną inwentaryzacją szacuje koszty stopniowego usuwania wyrobów azbestowych.

Celem programu jest bezpieczne usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z obszaru gminy Rzepin. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację zadań określonych w Programie, takich jak:

- Zwiększenie zakresu wiedzy mieszkańców na temat azbestu, jego bezpiecznego użytkowania i usuwania (likwidacja przyzwolenia społecznego na nielegalne zachowania związane z azbestem – nieuprawniony demontaż i wyrzucanie eternitu m.in. do lasów).
- Stworzenie właściwych warunków do wdrożenia obowiązujących przepisów prawnych oraz dobrych praktyk związanych z wyrobami azbestowymi.
- Stworzenie sprzyjających warunków usuwania wyrobów azbestowych w całym okresie działania programu.
- Prowadzenie monitorowania powstawania odpadów azbestowych i gospodarki nimi.
- Stworzenie systemu dotowania usuwania azbestu.

5.8.2. Analiza SWOT

GOSPODARKA ODPADAMI	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
- Większość mieszkańców objęta systemem selektywnej zbiórki odpadów. - Funkcjonujący PSZOK na terenie gminy Rzepin. - Osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu przez gminę Rzepin.	- Konieczność zwiększenia świadomości ekologicznej społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami. - Istniejące wyroby azbestowe na terenie gminy Rzepin. - Wyrzucanie odpadów komunalnych na porzucone użytki rolne (odłogi). - Spalanie śmieci w piecach oraz innych urządzeniach kotłowych,
SZANSE	ZAGROŻENIA
- Edukacja ekologiczna mieszkańców. - Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych.	- Nieprzepisowe składowanie odpadów. - Odpady związane z ruchem turystycznym.

5.9. Zasoby przyrodnicze

Realizując zadania zawarte w niniejszym Programie Ochrony Środowiska należy uwzględnić ochronę gatunkową roślin i zwierząt, wynikającą z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018r. poz. 142, t.j.), mającą na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu okazów gatunków oraz ich siedlisk i ostoi. Wymagane jest również przestrzeganie zapisów ww. ustawy, dotyczących zakazów oraz odstępstw od zakazów w odniesieniu do ww. gatunków oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, zwłaszcza:

- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. z 2016r. poz. 2183),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. z 2014r. poz. 1409),
- rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. z 2014r. poz. 1408).

Poprzedzając prace związane z termomodernizacją budynków należy pamiętać o potrzebie ochrony gatunków zwierząt, w tym ptaków i/lub nietoperzy, polegającą m.in. na dostosowaniu harmonogramu prac do ich terminów lęgowo – rozrodczych oraz, w zależności od potrzeby, zapewnieniu im siedlisk zastępczych lub ewentualnej konieczności uzyskania stosownych zezwoleń na odstępstwa od zakazów obowiązujących w stosunku do nich (m.in. niszczenie siedlisk gatunków bytujących w obiektach) wydawanych w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018r. poz. 142, t.j.).

Formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Rzepin występują następujące formy ochrony przyrody:

- Obszary Natura 2000: *Torfowiska Sułowskie, Dolina Ilanki, Rynna Jezior Rzepińskich, Ujście Ilanki,*
- Rezerwat przyrody *Mokradła Sułowskie,*
- Obszar Chronionego Krajobrazu: *Ośniańska Rynna z Jeziorem Busko, Dolina Ilanki,*
- Zespół przyrodniczo – krajobrazowy *Uroczysko Ośniańskich Jezior,*
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody

5.9.1. Obszary Natura 2000

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2018r. poz. 142, t.j.) na obszarach objętych programem Natura 2000 zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Obszar Natura 2000 Torfowiska Sułowskie

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe dane na temat obszaru Natura 2000 Torfowiska Sułowskie.

Tabela 33. Informacje dotyczące obszaru Natura 2000 Torfowiska Sułowskie.

Data wyznaczenia	2009.03.06
Kod obszaru	PLH080029
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia [ha]	44,32
Dane aktu prawnego o wyznaczeniu	DECYZJA KOMISJI z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE)
Plan Zadań Ochronnych	brak
Dodatkowa charakterystyka obszaru	Rezerwat przyrody z dwoma bagiennymi zbiornikami wodnymi o charakterze pomiędzy eu- a dystrofią, leżącymi na granicy pól uprawnych, lasu i zakładającego się torfowiska niskiego porośniętego obficie zaroślami <i>Salix</i> ssp. i <i>Alnus glutinosa</i> . Do obiektu z powodzeniem reintrodukowano aldrowandę pęcherzykowatą: W południowo wschodniej części zbiornika, w 4 zróżnicowanych florystycznie mikrosiedliskach, wprowadzono łącznie 250 roślin (150 namnożonych tutaj i 100 z uprawy w Ogrodzie Botanicznym) pochodzących z jez. Długie na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim. Największy udział w zarastaniu zbiornika ma tu <i>Typha latifolia</i> , <i>Phragmites australis</i> , <i>Schoenoplectus lacustris</i> , <i>Carex</i> ssp., <i>Thelypteris palustris</i> oraz <i>Polygonum amphibium</i> . Podczas kontroli przeprowadzonej w roku 2000 stwierdzono obniżenie poziomu wody o około 80 cm, co miało negatywny wpływ na populację aldrowandy. Niedostępność niektórych obszarów zbiornika wykluczyła ich eksplorację, jednakże biorąc pod uwagę ich wielkość, można szacować, że badana populacja w zbiorniku mogła liczyć około 1000 roślin. Z odnalezionych 300 roślin większość leżała na wilgotnym mule. W tej sytuacji połowę roślin przeniesiono do drugiego, większego zbiornika oddalonego około 1 km w kierunku północno-zachodnim od rezerwatu. Rośliny pozostawiono w dwóch miejscach. Jedno znajduje się na jego południowo-wschodnim przybrzeżu, w rozlewisku oddzielnym od głównego zbiornika pasem <i>Typha angustifolia</i> , wśród rzadkich kęp <i>Phragmites australis</i> , <i>Carex gracilis</i> , <i>Typha latifolia</i> , <i>Schoenoplectus lacustris</i> i <i>Polygonum amphibium</i> . Drugie mikrosiedlisko, podobne do pierwszego, oddalone jest około 150 m w kierunku północno-zachodnim.

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Obszar Natura 2000 Dolina Ilanki

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe dane na temat obszaru Natura 2000 Dolina Ilanki.

Tabela 34. Informacje dotyczące obszaru Natura 2000 Dolina Ilanki.

Data wyznaczenia	2009.03.06
Kod obszaru	PLH080009
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia [ha]	2 232,83
Dane aktu prawnego o wyznaczeniu	DECYZJA KOMISJI z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE)
Plan Zadań Ochronnych	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Ilanki PLH080009
Dodatkowa charakterystyka obszaru	Zgodnie z podziałem administracyjnym kraju obszar położony jest w województwie lubuskim, powiatach: sulęcińskim i słubickim, w gminach: Torzym i Rzepin. Ostoja obejmuje górny bieg rzeki Ilanki (dolinę oraz fragmenty wysoczyzny). Długość rzeki wynosi 60,9 km. Jej źródła znajdują się na wysokości 86,6 m n.p.m., a ujście na wysokości 21,9 m n.p.m. Obszar zdominowany jest przez tereny leśne w obrębie, których największy udział stanowią różne postaci borów sosnowych zajmujących sandrowe wysoczyzny. Krawędzie doliny jak też dopływów, w tym licznych wąwozów porastają lasy liściaste - głównie kwaśne buczyny oraz grądy, przechodzące w lasy łęgowe. Dno doliny zajmują znacznej wielkości torfowiska niskie z nielicznymi zbiornikami wodnymi. W obszarze znajduje się niewielki kompleks stawów rybnych. Według krajowej sieci ekologicznej ECONET - Polska, Obszar niemal w całości wchodzi w korytarz GKZ-1, Ziemia Lubuska północ. Obszar ważny dla ochrony siedlisk nizinnych torfowisk zasadowych o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, lasów łęgowych i grądowych, torfowisk przejściowych i trzęsawisk oraz kwaśnych buczyn i acidofilnych dąbrów, w tym także cennych siedlisk nizinnych rzek ze zbiorowiskami włosieniczników. Na terenie ostoi znajdują się także stanowiska kilkunastu rzadkich i zagrożonych gatunków roślin w skali kraju lub regionu, w szczególności takich jak: <i>Dactylorhiza incarnata</i>, <i>Dactylorhiza majalis</i>, <i>Drosera rotundifolia</i>, <i>Epipactis palustris</i>, <i>Juncus subnodulosus</i>, <i>Ledum palustre</i>, <i>Listera ovata</i>, <i>Menyanthes trifoliata</i>, <i>Nuphar lutea</i>, <i>Nymphaea alba</i>, <i>Primula veris</i>, <i>Vinca minor</i> (SDF obszaru wersja 2008-02). Ponadto na terenie obszaru występują także rzadkie gatunki płazów: <i>Bufo bufo</i>, <i>Bufo viridis</i>, <i>Rana arvalis</i>, <i>Rana temporaria</i> oraz gadów: <i>Anguis fragilis</i>, <i>Lacerta agilis</i>, <i>Lacerta vivipara</i>, <i>Natrix natrix</i>.

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Obszar Natura 2000 Rynna Jezior Rzepińskich

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe dane na temat obszaru Natura 2000 Rynna Jezior Rzepińskich.

Tabela 35. Informacje dotyczące obszaru Natura 2000 Ośniańska Rynna z Jeziorem Busko.

Data wyznaczenia	2011.03.01
Kod obszaru	PLH080049
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia [ha]	293,93
Dane aktu prawnego o wyznaczeniu	DECYZJA KOMISJI z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE)
Plan Zadań Ochronnych	brak
Dodatkowa charakterystyka obszaru	Obszar Rynny Jezior Rzepińskich jest najliczniejszym na Ziemi Lubuskiej stanowiskiem lipiennika Loesla (<i>Liparis loeselii</i>) z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Jest to kompleks jezior: Popienko, Głębiniec, Linie i Oczko, torfowisk, borów bagiennych i olsów w rozległym obszarze leśnym Borów Lubuskich. Na obszarze tym stwierdzono 6 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Występuje tu też 1 gatunek ptaka z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 1 gatunek ssaka, 1 gatunek płaza oraz 2 gatunki owadów z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej.

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Obszar Natura 2000 Ujście Ilanki

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe dane na temat obszaru Natura 2000 Ujście Ilanki.

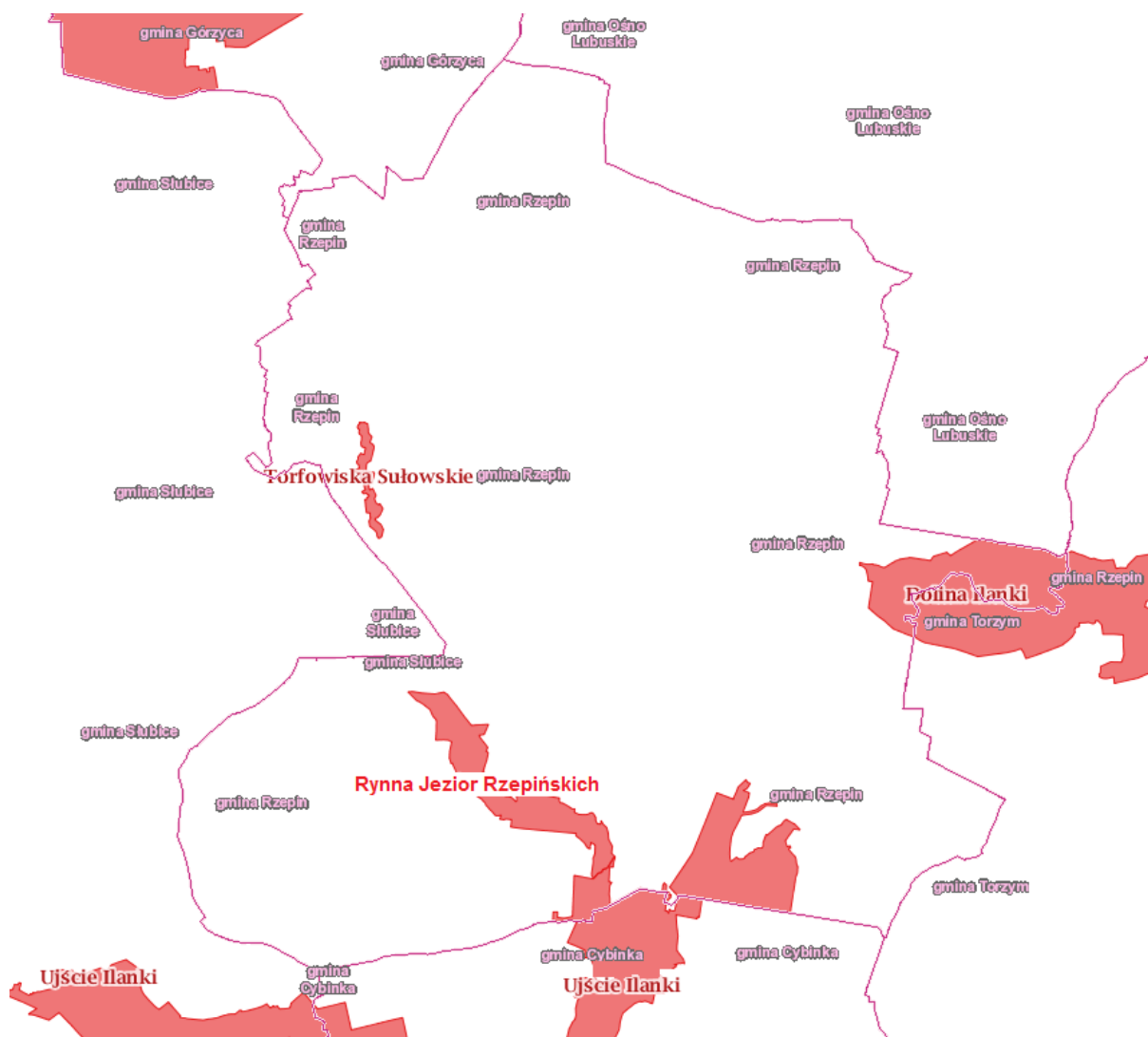
Tabela 36. Informacje dotyczące obszaru Natura 2000 Ujście Ilanki.

Data wyznaczenia	2009.03.06
Kod obszaru	PLH080015
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Powierzchnia [ha]	1 958,74
Dane aktu prawnego o wyznaczeniu	DECYZJA KOMISJI z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE)

Plan Zadań Ochronnych	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ujście Ilanki PLH080015
Dodatkowa charakterystyka obszaru	Obszar Ujście Ilanki PLH080015 obejmuje dolinę rzeki Ilanki od osady Rzepinek po jej ujście do rz. Odry, a także fragment doliny rz. Odry. Dolinę Ilanki przecinają rynny polodowcowe, w granicach omawianego obszaru jest to rynna biskupicko-sądowsko-kosobudzka - zlokalizowana ok. 3 km na wschód od Maczkowa, wypełniona jeziorami: Papienko, Gołębiec, Oczko, Linie, Supno i Głębokie. W krajobrazie obszaru dominują ekosystemy leśne, są to głównie monokultury sosnowe oraz drzewostany liściaste, wśród których dominują łągi olszowo-jesionowe. Ekosystemy nieleśne reprezentowane są przez zbiorowiska szuwarowe m.in. szuwały turzycowe i mozgowe, wilgotne i świeże łąki, murawy ciepłolubne, a także ziołorośla nadrzeczne i starorzecza. W południowej części obszaru pojawiają się również niewielkie powierzchnie użytkowane rolniczo. Obszar jest ostoją najliczniejszej w Polsce zachodniej populacji żółwia błotnego <i>Emys orbicularis</i>. Obszar stanowi element krajowego korytarza ekologicznego pod nazwą Ziemia Lubuska - Północ (GKZ - 1), a także Puszczy Rzepińskiej, która jest krajowym obszarem węzłowym w ramach krajowej sieci ekologicznej EKONET - Polska. Obszar ważny w szczególności dla ochrony siedlisk lasów łągowych i grądowych, ciepłolubnych oraz acidofilnych dąbrów, a także bardzo cennych populacji rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt takich jak: żółw błotny, pachnica dębowa oraz kozioróg dębosz. Łącznie na terenie obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Ujście Ilanki PLH080015, stwierdzono 10 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także 14 gatunków zwierząt wymienionych w załączniku II ww. dyrektywy. 9 typów siedlisk przyrodniczych oraz 11 gatunków dzikich zwierząt spełnia kryteria uznania ich za przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Ilanki PLH080015 (według wytycznych GDOŚ wersja 2012.1). Na terenie ostoi znajdują się także stanowiska kilkunastu zagrożonych gatunków roślin w skali kraju lub regionu, w szczególności takich jak: <i>Botrychium lunaria</i>, <i>Dactylorhiza majalis</i>, <i>Epipactis helleborine</i>, <i>Hedera helix</i>, <i>Listera ovata</i>, <i>Nuphar lutea</i>, <i>Salvinia natans</i>. Ponadto na terenie obszaru występują także rzadkie gatunki ryb: <i>Thymallus thymallus</i>, <i>Abramis ballerus</i>, <i>Barbus barbus</i>, <i>Salmo trutta trutta</i> oraz płazów i gadów: <i>Bufo bufo</i>, <i>Bufo viridis</i>, <i>Hyla arborea</i>, <i>Rana arvalis</i>, <i>Rana temporaria</i>, <i>Lacerta agilis</i>, <i>Coronella austriaca</i>, <i>Anguis fragilis</i>, <i>Natrix natrix</i>, <i>Lacerta vivipara</i>.

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Poniżej przedstawiono w formie graficznej położenie obszarów Natura 2000 na terenie gminy Rzepin.

Rysunek 28. Obszary Natura 2000 występujące na terenie gminy Rzepin.

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Plan Zadań Ochronnych (PZO)

Plan zadań ochronnych jest podstawowym dokumentem przy zarządzaniu zasobami przyrodniczymi dla ochrony których, zostały utworzone obszary sieci Natura2000. Tworzy on podstawę do prowadzenia działań ochronnych siedlisk oraz gatunków zwierząt, wskazując podmioty odpowiedzialne za wykonanie jego założeń. Dokument ten jest sporządzany na okres dziesięciu lat. Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6(1) dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – Dz. U. L 206 z 22.7.1992 ze zm.) oraz art. 28 ustawy o ochronie przyrody z dnia 14 maja 2013 roku, tryb sporządzania określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2010r. Nr 34, poz. 186 ze zmianami).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000,
- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony,
- cele działań ochronnych,
- określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących: ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk; monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów; uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony,
- wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

5.9.2. Obszary Chronionego Krajobrazu

Podstawowe informacje dotyczące Obszarów Chronionego Krajobrazu występujących na terenie gminy Rzepin zostały przedstawione w tabeli.

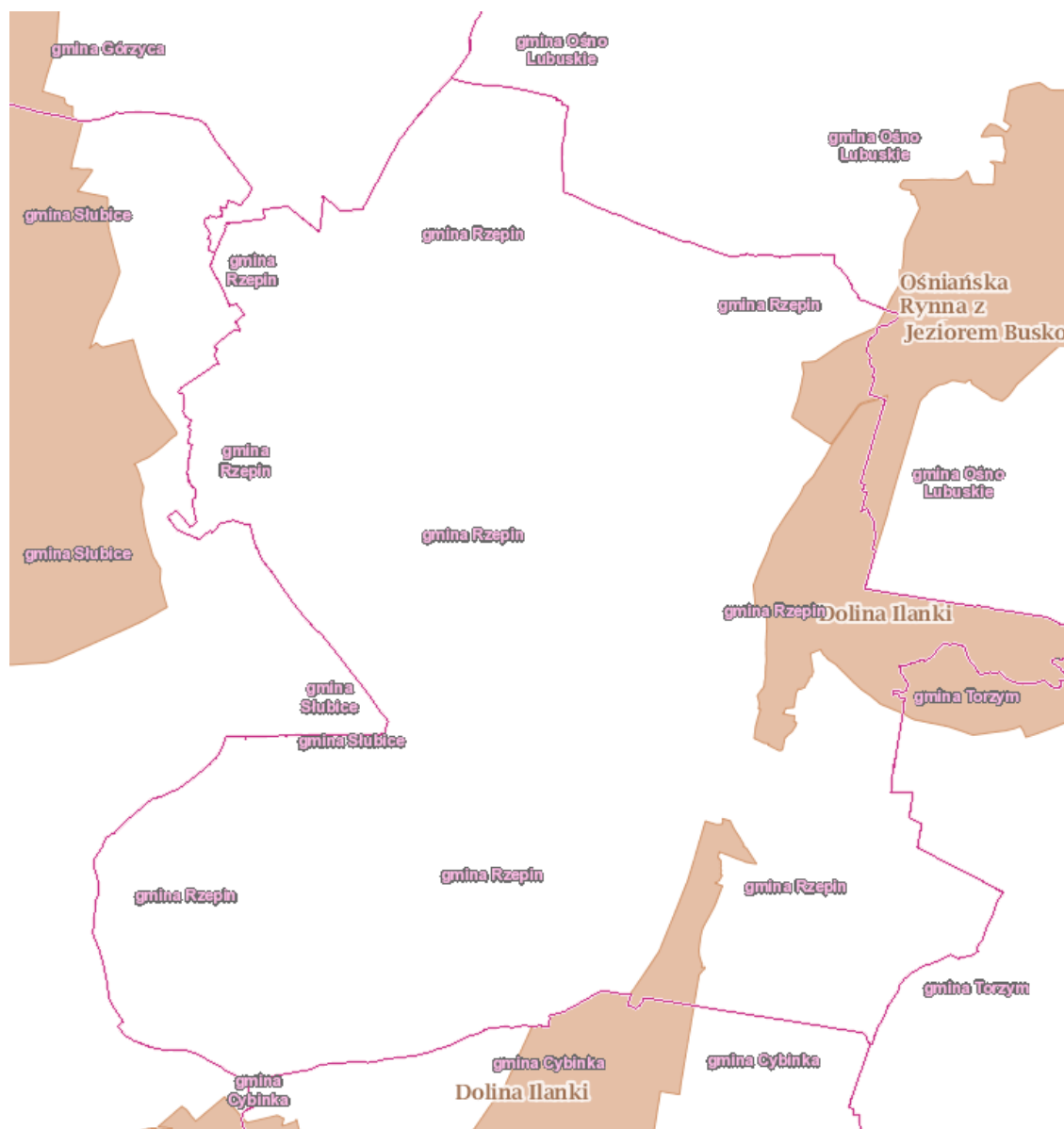
Tabela 37. Informacje dotyczące Obszarów Chronionego Krajobrazu występujących na terenie gminy Rzepin.

Nazwa	OChK Dolina Ilanki	OChK Ośnińska Rynna z Jeziolem Busko
Data wyznaczenia	2003.08.09	2003.08.09
Powierzchnia [ha]	6 144,34	2 145,00
Dane aktów prawnych o wyznaczeniu	Rozporządzenie Nr 14 Wojewody lubuskiego z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie określenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa lubuskiego	
	Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu	
	Rozporządzenie nr 52 Wojewody Lubuskiego z dnia 20 lipca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu	
	Rozporządzenie nr 1/09 Wojewody Lubuskiego z dnia 13 stycznia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu	
	Rozporządzenie Nr LVII/579/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 25 października 2010 r. zmieniająca rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu	Rozporządzenie Nr LVII/579/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 25 października 2010 r. zmieniająca rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu

Nazwa	OChK Dolina Ilanki	OChK Ośnianańska Rynna z Jeziorem Busko
	Uchwała Nr XXIII/295/16 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 12 września 2016 r. w sprawie wyznaczenia obszaru chronionego krajobrazu o nazwie "Dolina Ilanki"	
Powiaty, w których znajduje się OChK	sulęciński, słubicki	słubicki
Gminy, w których znajduje się OChK	Słubice, Cybinka, Rzepin, Torzym	Ośno Lubuskie, Rzepin

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Poniżej przedstawiono w formie graficznej położenie Obszarów Chronionego Krajobrazu na terenie Gminy Rzepin.

Rysunek 29. Obszary Chronionego Krajobrazu występujące na terenie gminy Rzepin.

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

5.9.3. Rezerwat przyrody

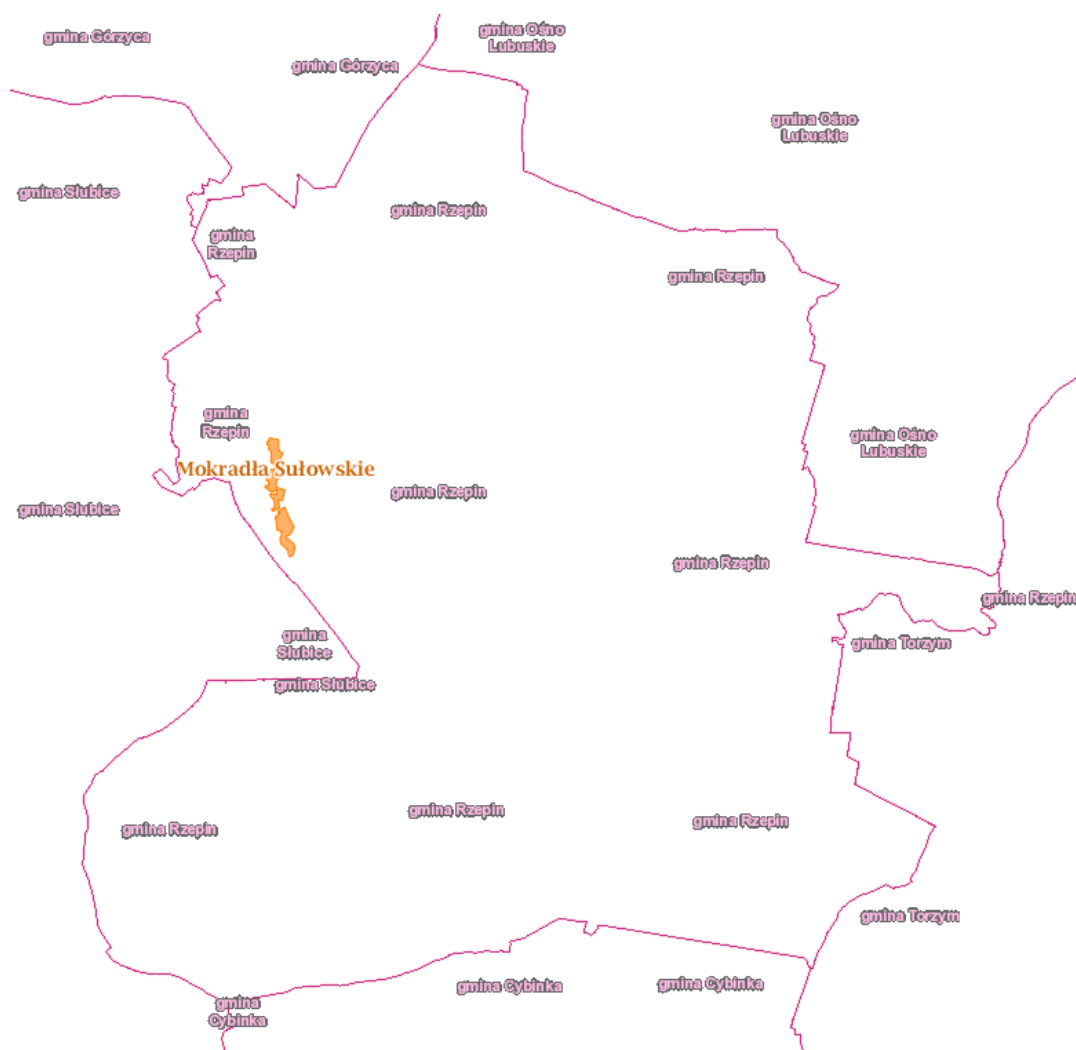
Podstawowe informacje dotyczące Rezerwatu Przyrody *Mokradła Sułowskie*, który występuje na terenie gminy Rzepin zostały przedstawione w tabeli.

Tabela 38. Informacje dotyczące Rezerwatu Przyrody Mokradła Sułowskie.

Data uznania	1991.01.05
Powierzchnia [ha]	45,27
Rodzaj rezerwatu	torfowiskowy
Typ rezerwatu	biocenotyczny i fizjocenotyczny
Podtyp rezerwatu	biocenoz naturalnych i półnaturalnych
Typ ekosystemu	wodny
Podtyp ekosystemu	jezior mezotroficznych i eutroficznych oraz stawów
Dane aktów prawnych o utworzeniu	Zarządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 26 listopada 1990 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody
	Obwieszczenia Wojewody Lubuskiego z dnia 16 stycznia 2002 r. w sprawie ustalenia wykazu rezerwatów przyrody utworzonych do dnia 31 grudnia 1998 r.
	Zarządzenie Nr 59 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 5 grudnia 2011 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Mokradła Sułowskie"
	Zarządzenie Nr 18/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 20 maja 2013 r. sprawie rezerwatu przyrody "Mokradła Sułowskie"
	Obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z dnia 18 czerwca 2013 r. dotyczące przyjęcia dokumentów – planów ochrony rezerwatów przyrody
Położenie rezerwatu	Rezerwat położony na terenie gminy Rzepin, w powiecie ślubickim w województwie lubuskim. Wykaz działek ewidencyjnych i adresów leśnych wchodzących w skład rezerwatu określa załącznik nr 1 do zarządzenia.
Opis celów ochrony	Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie rzadkich gatunków roślin i ptaków wodnoblotnych na zarastającym jeziorze i w kompleksie mokradeł
Informacja o Planie ochrony	Zarządzenie Nr 46/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 listopada 2012 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Mokradła Sułowskie”
	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Mokradła Sułowskie”

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Poniżej przedstawiono w formie graficznej położenie rezerwatów przyrody na terenie Gminy Rzepin.

Rysunek 30. Rezerwat przyrody **Mokradła Sułowskie** występujący na terenie gminy Rzepin.

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

5.9.4. Zespół przyrodniczo - krajobrazowy

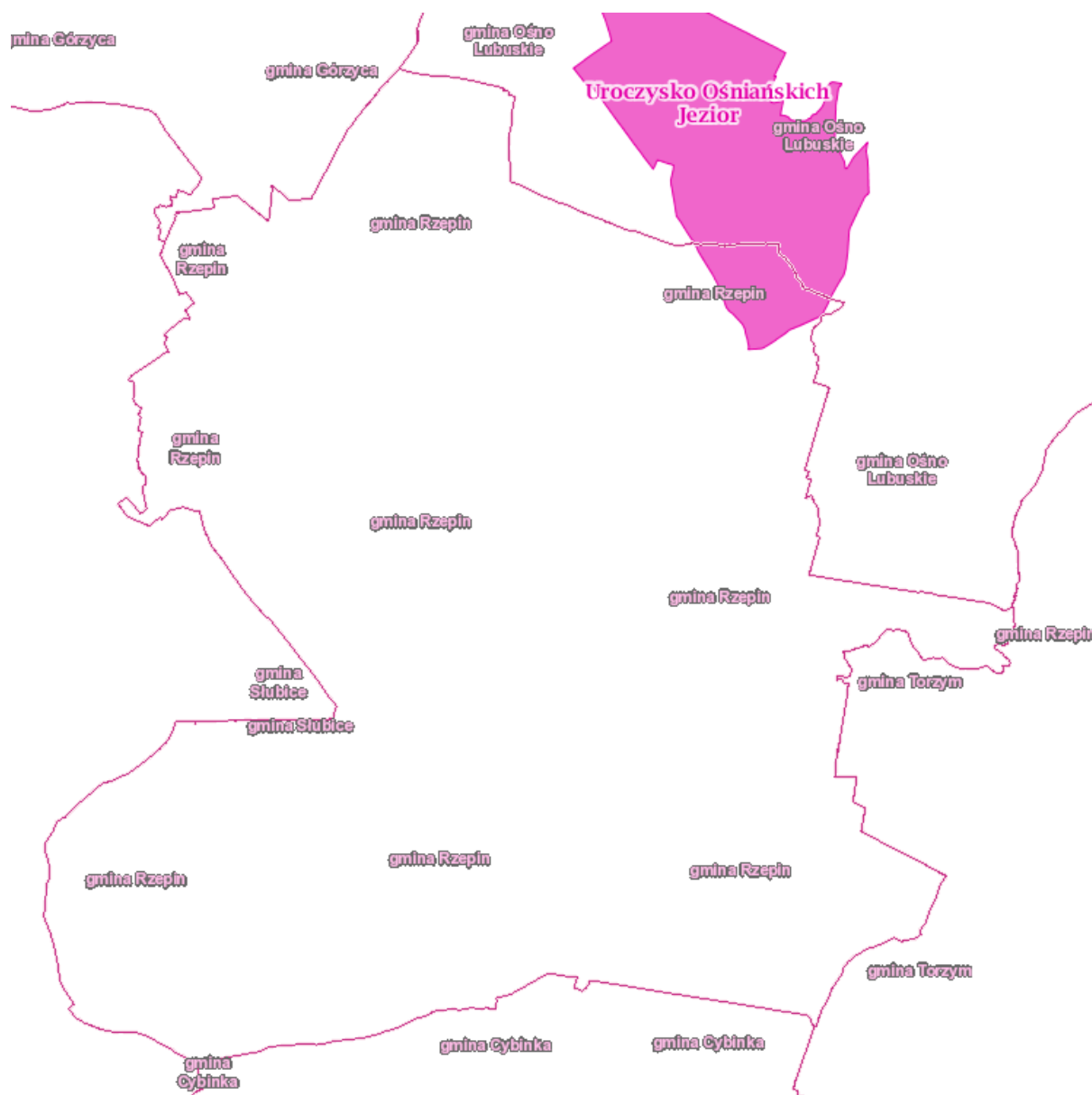
Podstawowe informacje dotyczące zespołu przyrodniczo – krajobrazowego *Uroczysko Ośniańskich Jezior* występującego na terenie gminy Rzepin zostały przedstawione w tabeli.

Tabela 39. Informacje dotyczące zespołu przyrodniczo – krajobrazowego *Uroczysko Ośniańskich Jezior*.

Data ustanowienia	2002.07.04
Powierzchnia [ha]	2 046,00
Dane aktu prawnego o utworzeniu	UCHWAŁA Nr XXV/177/2002 Rady Miejskiej w Ośnie Lubuskim z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie uznania obszaru stanowiącego rynną dziewięciu jezior za: Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy "Uroczysko Ośniańskich Jezior"
	UCHWAŁA Nr XVI/128/08 RADY MIEJSKIEJ W OŚNIE LUBUSKIM z dnia 11 września 2008 r. w sprawie uznania obszaru stanowiącego rynną dziewięciu jezior za: Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy "Uroczysko Ośniańskich Jezior"

Powiaty, w których znajduje się obiekt	słubicki
Gminy, w których znajduje się obiekt	Górzycza, Ośno Lubuskie, Rzepin
Opis celów ochrony	Zachowanie dla potrzeb ekologicznych, dydaktycznych, naukowych i turystyczno-rekreacyjnych walorów przyrodniczo - krajobrazowych

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Rysunek 31. Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Uroczysko Ośniańskich Jezior występujący na terenie gminy Rzepin.

źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

5.9.5. Użytki ekologiczne i pomniki przyrody

Podstawowe informacje dotyczące użytków ekologicznych oraz pomników przyrody występujących na terenie gminy Rzepin zostały przedstawione w tabeli.

Tabela 40. Użytki ekologiczne występujące na terenie gminy Rzepin.

Lp.	Nazwa	Opis granic	Rodzaj użytku	Data ustanowienia	Powierzchnia [ha]	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Opis celów ochrony
1.	PRZY DRODZE	N-ctwo Rzepin L-ctwo Gajec oddz. 106d	śródlądowe oczko wodne	2002.05.04	4,11	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
2.	WOKÓŁ JEZIORA POPIENKO	N-ctwo Rzepin L-ctwo Gajec oddz. 120d,f, 121c,d,f	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	2002.05.04	20,00	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk (miejsce występowania wążka błotnego).
3.	OCZKO	N-ctwo Rzepin L-ctwo Gajec oddz. 153f,g, 154b, 119h,i	śródlądowe oczko wodne	2002.05.04	9,44	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
4.	PRZY OCZKU	N-ctwo Rzepin L-ctwo Gajec oddz. 153j	bagno	2002.05.04	2,39	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
5.	GAJEC	N-ctwo Rzepin, L-ctwo Gajec oddz. 71g, 72c	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	2002.05.04	7,06	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.
6.	ŁĄKI	N-ctwo Rzepin L-ctwo Gajec oddz. 179b,d, 143k,l,m,o	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	2002.05.04	8,03	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk. Miejsce szuwarów turzycowych, lasów i zarośli łęgowych, starorzeczy gdzie występuje złów błotny, gniewosz plamisty.

Lp.	Nazwa	Opis granic	Rodzaj użytku	Data ustanowienia	Powierzchnia [ha]	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Opis celów ochrony
7.	NAD ILIANKĄ	N-ctwo Rzepin L-ctwo Gajec oddz. 178d,c, 179i	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	2002.05.04	1,12	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk. Miejsce szuwarów turzycowych, lasów i zarośli łęgowych, starorzeczy gdzie występuje złów błotny, gniewosz plamisty.
8.	POLA	N-ctwo Rzepin L-ctwo Gajec oddz. 178,179	płaty nieużytkowanej roślinności	2002.05.04	5,08	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk. Fragment naturalnej doliny rzecznej
9.	WZDŁUŻ ILIANKI	N-ctwo Rzepin oddz. 346, 342, 341, 340, 339, 338,337	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	2002.05.04	59,66	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk. Miejsce szuwarów turzycowych, lasów i zarośli łęgowych, starorzeczy gdzie występuje złów błotny, gniewosz plamisty.
10.	PRZY ILIANCE	Skarb Państwa N-ctwo Rzepin oddz. 343, 344	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	2002.05.04	4,19	Rozporządzenie nr 5 Wojewody Lubuskiego z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny.	Ochrona ekosystemów mających znaczenia dla zachowania różnorodnych typów siedlisk. Miejsce szuwarów turzycowych, lasów i zarośli łęgowych, starorzeczy gdzie występuje złów błotny, gniewosz plamisty.

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

Tabela 41. Pomniki przyrody występujące na terenie gminy Rzepin.

Lp.	Nazwa	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj twor	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Opis	
1.	Piast	1966.03.24	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - Quercus robur	22,5	206,0	Decyzja Nr 86/66 Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze z dnia 24 marca 1966 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody tworów przyrody ożywionej i nieożywionej. Rozporządzenie Nr 46 Wojewody Lubuskiego z dnia 19 maja 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo o bardzo rozłożystej (około 30 m średnicy) i rozbudowanej koronie, najniższe konary omszone, obumierające lub z ubytkami. N-ctwo Rzepin, obr. leśny Rzepin, L-ctwo Nowy Młyn, oddz. 177 a, przy drodze szlak bobrowy.	
2.	brak	1990.12.18	wieloobiektowy	grupa drzew	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	28,0	71,0	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.	Skupienie 6 drzew - obecnie 5 obiektów, czwarta sosna zrosnięta jest z grabem, 1 obiekt zniesiony. Rosną przy rozlewisku Ilanki. N-ctwo Rzepin, obr. leśny Rzepin, L-ctwo Zielona Góra, oddz. 338 a, przy miejscowości Połęcko	
						27,0	65,0			Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.
						28,0	73,0	Rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 1 czerwca 2009 r. w sprawie zniesienia formy ochrony przyrody - pomnik przyrody.		
						28,0	68,0			
						27,0	69,0			

Lp.	Nazwa	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj twor	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Opis
3.	brak	2006.03.22	wieloobiektowy	grupa drzew	Sosna zwyczajna (Sosna pospolita) - Pinus sylvestris	31,0	84,0	Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Skupienie 6 drzew. Rosną w pobliżu osady Nowy Młyn, N-ctwo Rzepin, oddz. 176-d
						34,0	77,0		
						25,5	75,0		
						32,0	81,0		
						32,0	87,0		
						30,0	72,0		
4.	brak	1990.12.18	jednoobiektowy	drzewo	Wiąz szypułkowy - Ulmus laevis (Ulmus pedunculata, Ulmus effusa)	24,5	139,0	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Rośnie w pobliżu osady Nowy Młyn, na działce należącej do ALP
5.	brak	1990.12.18	jednoobiektowy	drzewo	Dąb - Quercus sp.	23,5	176,0	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Rośnie lesie przy drodze. Martwy dąb, miejsce żerowe larw kozioroga, stanowisko ozorka dębowego

Lp.	Nazwa	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj twor	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Opis
6.	brak	1990.12.18	jednoobiektowy	drzewo	Buk pospolity (Buk zwyczajny) - <i>Fagus sylvatica</i>	29,0	138,0	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Rośnie w pobliżu osady Nowy Młyn, na działce należącej do ALP
7.	brak	1990.12.18	wieloobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	22,0	132,0	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Trzy drzewa rosną przy osadzie Nowy Młyn. N-ctwo Rzepin, obr. leśny Rzepin, L-ctwo Nowy Młyn, oddz. 179 n.
						17,5	113,0		
						25,0	105,0		
8.	brak	1990.12.18	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	28,5	130,0	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo o pokaźnych rozmiarach i szczególnych walorach przyrodniczych. Rośnie przy osadzie Nowy Młyn. N-ctwo Rzepin, obr. leśny Rzepin, L-ctwo Nowy Młyn, oddz. 178 r.

Lp.	Nazwa	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj tworu	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Opis
9.	brak	1990.12.18	jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy - <i>Quercus robur</i>	22,5	132,0	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo posiada silnie zredukowaną i zniekształconą koronę. Rośnie na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 przy ul. Wojska Polskiego, bezpośrednio przy budynku.
10.	brak	1990.12.18	jednoobiektowy	drzewo	Topola czarna - <i>Populus nigra</i>	25,0	148,0	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Pochylone rozłożyste drzewo. Rośnie przy mostku na Ilance na ul. Nadrzecznej
11.	brak	1990.12.18	jednoobiektowy	drzewo	Wierzba biała - <i>Salix alba</i>	27,5	190,0	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Drzewo wiekowe o pokaźnych, imponujących rozmiarach. Rośnie przy ul. Poznańskiej (naprzeciwko domu nr 25), w pasie zadrzewienia wzdłuż cieku wodnego

Lp.	Nazwa	Data ustanowienia	Typ pomnika	Rodzaj twor	Gatunek drzewa	Wysokość [m]	Pierśnica [cm]	Dane aktu prawnego o ustanowieniu	Opis
12.	brak	1990.12.18	jednoobiektowy	głaz narzutowy	-	-	-	Rozporządzenie Nr 2 Wojewody Gorzowskiego z dnia 12 września 1990 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Rozporządzenie Nr 14 Wojewody Lubuskiego z dnia 28 lutego 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody.	Znajduje się w obniżeniu dawnego wyrobiska kruszywa, ok. 300 m na południowy wschód od wsi Gajec.

źródło: <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>

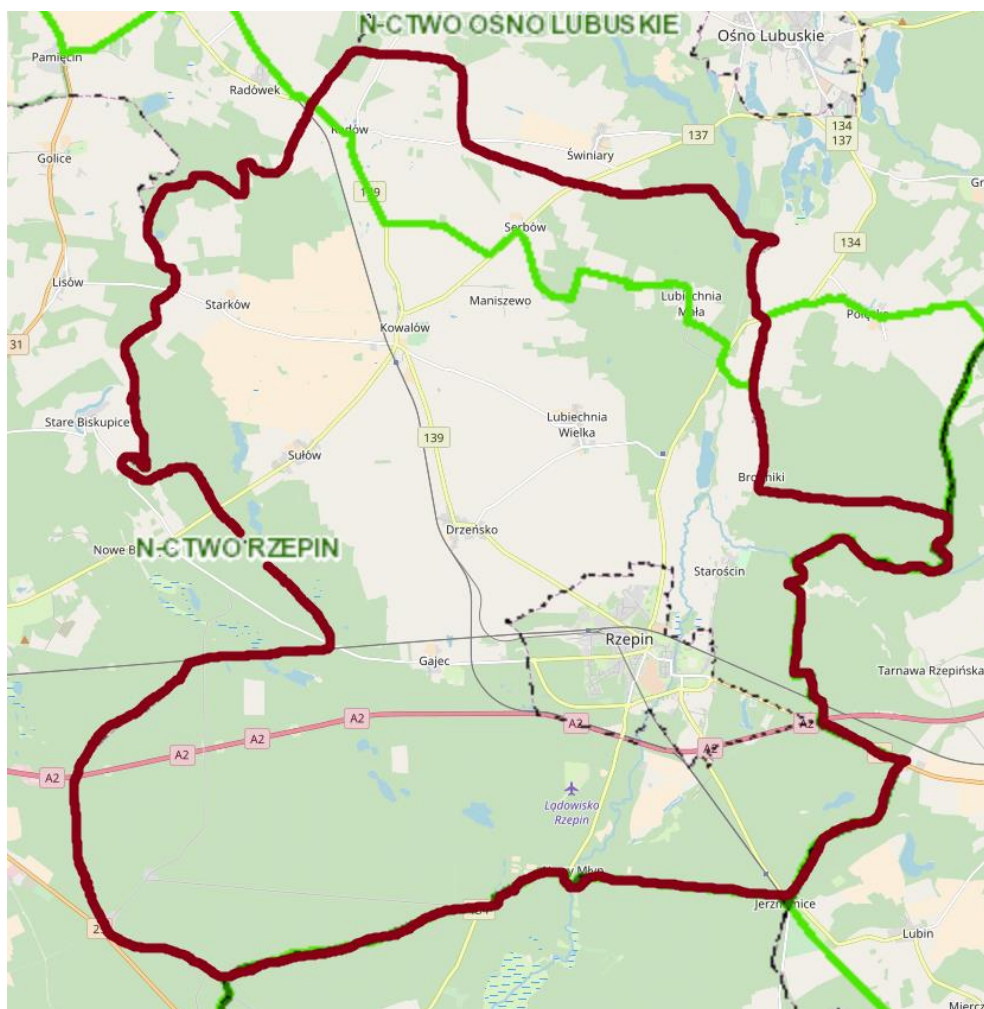
5.9.2. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Rzepin wynosi 10 196,94 ha, co daje lesistość na poziomie 51,7%. Wskaźnik lesistości gminy Rzepin jest znacznie wyższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,5%. Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy Rzepin przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 42. Struktura gruntów leśnych na terenie gmina Rzepin.

Powierzchnia gruntów leśnych	ha	10 196,94
Lesistość	%	51,7
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	10 163,64
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	10 156,64
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	10 147,22
Grunty leśne prywatne	ha	33,30
Powierzchnia lasów	ha	9 868,09
Powierzchnia lasów publicznych	ha	9 834,79
Powierzchnia lasów prywatnych	ha	33,30

źródło: GUS, stan na 31.12.2016r.

Rysunek 32. Lasy na terenie gminy Rzepin.

źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

Lasy położone na terenie gmina Rzepin są zarządzane przez następujące nadleśnictwa:

- Nadleśnictwo Rzepin,
- Nadleśnictwo Ośno Lubuskie,

5.9.3. Analiza SWOT

OCHRONA PRZYRODY	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Istnienie obszarów chronionych. 2. Wysoki stopień zalesienia. 3. Bogate zasoby fauny i flory.	1. Przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka. 2. Napływ zanieczyszczeń spoza granic gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Ograniczenie zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza pochodzących ze źródeł lokalnych. 2. Dokarmianie zwierząt, zwłaszcza w porze zimowej. 3. Zabiegi pielęgnacyjne na roślinach.	1. Zanieczyszczenie środowiska (powietrza, gleb, wód). 2. Złe metody prowadzenia gospodarki rolnej. 3. Niekontrolowany ruch turystyczny. 4. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną przyrody. 5. Pożary. 6. Czynniki atmosferyczne. 7. Szkodniki oraz pasożyty.

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

5.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.) mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodująca zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Jak wynika z informacji udostępnionych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze na terenie gminy Rzepin nie występują zakłady o zwiększonym ryzyku ani zakłady o dużym ryzyku poważnej awarii przemysłowej. Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Dotyczy to np. paliw płynnych, które przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie występują stacje paliw płynnych.

5.10.2. Analiza SWOT

POWAŻNE AWARIE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Brak na terenie gminy zakładów zwiększonego lub dużego ryzyka zagrożenia poważną awarią..	1. Obecność dróg którymi mogą być transportowane substancje niebezpieczne.
SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Opracowanie metod postępowania w razie wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie. 2. Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii.	1. Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia).

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1. Wyznaczone cele i zadania

Cele niniejszego programu zostały wyznaczone na podstawie:

- Zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska;
- Możliwości finansowych analizowanej JST;
- Celów dokumentów wyższego szczebla (poziom powiatowy, wojewódzki i krajowy);
- Celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie omawianej JST).

Tabela 43. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ.

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Osiągnięcie i utrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza na terenie Gminy Rzepin	Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy Rzepin	Zadania własne					
			Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	w ramach działań statutowych	Realizacja zadania TAK/NIE
			Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE
			Przebudowa ul. Dworcowej w Rzepinie na odcinku od przejazdu kolejowego do Dworca PKP.	2018	Gmina Rzepin	środki własne, środki zewnętrzne	1 100 000,00	Realizacja zadania TAK/NIE
			Budowa ścieżki spacerowo- rowerowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą wokół jeziora Długie w Rzepinie.	2018	Gmina Rzepin	środki własne, środki zewnętrzne	788 700,00	Realizacja zadania TAK/NIE
			Zadania koordynowane					
			Poprawa stanu technicznego dróg.	2018 – 2025	Gmina Rzepin, zarządcy dróg	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Długość zmodernizowanych dróg oraz poniesione koszty
			Modernizacja systemów grzewczych i eliminacja niskiej emisji.	2018 – 2025	Gmina Rzepin, właściciele nieruchomości	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Ilość zmodernizowanych kotłowni
			Wspieranie przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem instalacji solarnych i pomp ciepła (dotacje dla mieszkańców na kolektory słoneczne, panele fotowoltaiczne, pompy ciepła).	2018 – 2025	Gmina Rzepin, właściciele nieruchomości	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Liczba powstałych instalacji OZE

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Poprawa klimatu akustycznego i ochrona mieszkańców Gminy Rzepin przed nadmiernym hałasem	Ochrona przed nadmiernym hałasem	Zadania własne					
			Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	w ramach tworzenia dokumentów planistycznych	Realizacja zadania TAK/NIE
			Zadania koordynowane					
			Prowadzenie kontroli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.	2018 – 2025	WIOŚ w Zielonej Górze	środki własne	w ramach działań statutowych	Realizacja zadania TAK/NIE
			Prowadzenie badań monitorujących poziom hałasu drogowego.	2018 – 2025	WIOŚ w Zielonej Górze	środki własne	w ramach działań statutowych	Poziom hałasu (wg. WIOŚ)
			Wprowadzanie nasadzeń ochronnych i w razie konieczności ekranów akustycznych wzdłuż ciągów komunikacyjnych.	2018 – 2025	Powiat Słubicki, Zarządcy dróg	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE
PROMIENIOWANIE ELEKTRO-MAGNETYCZNE	Ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych	Monitoring i utrzymanie poniżej poziomu dopuszczalnego PEM	Zadania własne					
			Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	w ramach tworzenia dokumentów planistycznych	Realizacja zadania TAK/NIE
			Zadania koordynowane					
			Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym poprzez badania poziomów pól elektromagnetycznych.	2018 – 2025	WIOŚ w Zielonej Górze	środki własne	w ramach działań statutowych	Poziom PEM
			Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne.	2018 – 2025	Powiat Słubicki	środki własne	w ramach działań statutowych	Ilość zgłoszeń instalacji

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
GOSPODAROWANIE WODAMI	Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym na terenie Gminy Rzepin	Poprawa jakości wód na terenie Gminy Rzepin	Zadania koordynowane					
			Bieżące utrzymanie melioracji wodnych na terenie gminy.	2018 – 2025	Gmina Rzepin, RZGW w Poznaniu, RZGW we Wrocławiu, Zarząd Zlewni w Zielonej Górze, Zarząd Zlewni w Gorzowie Wlkp.	środki własne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE
			Monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych.	2018 – 2025	WIOŚ w Zielonej Górze	środki własne	w ramach działań statutowych	Klasa i stan wód
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Rozwój gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Rzepin	Pełne skanalizowane oraz zwodociągowanie	Zadania koordynowane					
			Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE
			Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Rzepin - II etap.	2018 – 2025	Gmina Rzepin, Przedsiębiorstw o wodno-kanalizacyjne „EKO” Sp. z o.o.	RPO Lubuskie 2020, środki własne gminy, środki własne PWK „EKO”	3 876 400,00	Długość zbudowanych urządzeń sieciowych
			Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gminy Rzepin.	2018 – 2025			12 455 400,00	Długość zbudowanych urządzeń sieciowych
			Dofinansowanie do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
ZASOBY GEOLOGICZNE	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż	Ochrona zasobów złóż kopalin i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Zadania własne					
			Ochrona zasobów złóż kopalin poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	w ramach tworzenia dokumentów planistycznych	Powierzchnia surowców naturalnych
			Zadania koordynowane					
			Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin na etapie wydawania koncesji.	2018 – 2025	Powiat Słubicki, Marszałek	środki własne	w ramach działań statutowych	Ilość wydanych koncesji
			Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin.	2018 – 2025	Okręgowy Urząd Górniczy	środki własne	w ramach działań statutowych	Ilość wydanych decyzji administracyjnych
GLEBY	Ochrona gleb przed degradacją na terenie Gminy Rzepin	Poprawa stanu jakości gleb na terenie Gminy Rzepin	Zadania koordynowane					
			Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym.	2018 – 2025	Przedsiębiorcy	środki własne	zależne od potrzeb	Powierzchnia terenów zdegradowanych
			Szkolenia z zakresu stosowania tzw. „dobrych praktyk rolniczych”.	2018 – 2025	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku	środki własne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Minimalizacja ilości powstających odpadów na terenie Gminy Rzepin	Rozwój selektywnej zbiórki odpadów	Zadania własne					
			Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Masa odebranych odpadów komunalnych
			Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Ilość zlikwidowanych dzikich wysypisk
			Utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE
			Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Ilość interwencji
			Wykonanie sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	w ramach działań statutowych	Realizacja zadania TAK/NIE
			Osiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE
			Zadania koordynowane					
			Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.	2018 – 2025	Gmina Rzepin, WIOŚ w Zielonej Górze, Powiat Słubicki	środki własne	zależne od potrzeb	Ilość przeprowadzonych kontroli
			Usunięcie i utylizacja wyrobów zawierających azbest z terenu gminy.	2018 – 2025	Gmina Rzepin, mieszkańcy	środki własne, NFOŚiGW, WFOŚiGW w Zielonej Górze	zależne od ilości złożonych wniosków	Masa wyrobów zawierających azbest na terenie gminy

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
ZASOBY PRZYRODNICZE	Zachowanie różnorodności biologicznej na terenie Gminy Rzepin	Podejmowanie działań z zakresu ochrony przyrody	Zadania własne					
			Działania administracyjne polegające na uwzględnianiu przy lokalizacji przedsięwzięć wymogów ochrony środowiska.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	w ramach tworzenia dokumentów planistycznych	Realizacja zadania TAK/NIE
			Bieżące utrzymanie zieleni na terenie gminy.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE
			Zadania koordynowane					
			Poprawa struktury wiekowej drzewostanu i zwiększanie zróżnicowania gatunkowego lasów.	2018 – 2025	Nadleśnictwo Rzepin, Nadleśnictwo Ośno Lubuskie	środki własne	zależne od potrzeb	Powierzchnia odnowień lasów
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych	Zadanie własne					
			Doposażenie w niezbędny sprzęt ratowniczy jednostki straży pożarnej.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE
			Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia awarii.	2018 – 2025	Gmina Rzepin	środki własne	zależne od potrzeb	Realizacja zadania TAK/NIE
			Zadanie koordynowane					
			Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku.	2018 – 2025	Sprawcy awarii, KW PSP w Gorzowie Wielkopolskim, KP PSP w Słubicach	środki własne	zależne od potrzeb	Liczba odnotowanych poważnych awarii

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
EDUKACJA EKOLOGICZNA	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Edukacja ekologiczna dorosłych i młodzieży	Zadanie koordynowane					
			Promocja walorów przyrodniczych gminy poprzez zamieszczanie informacji na stronach www, w lokalnych gazetach, na targach turystycznych	2018 – 2025	Gmina Rzepin, placówki oświatowe	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Ilość publikacji w roku
			Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego	2018 – 2025	Gmina Rzepin, placówki oświatowe	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych
			Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej właściwe postępowanie z odpadami oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie	2018 – 2025	Gmina Rzepin, placówki oświatowe	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych
			Wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylwanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej).	2018 – 2025	Gmina Rzepin, placówki oświatowe	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych
			Edukacja i zwiększanie świadomości w zakresie: zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, wpływu inwazyjnych gatunków obcych oraz znaczenia i konieczności oszczędzania zasobów naturalnych	2018 – 2025	Gmina Rzepin, placówki oświatowe	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Liczba przeprowadzonych akcji edukacyjnych

źródło: opracowanie własne, Urząd Miejski w Rzepinie

7. System realizacji programu ochrony środowiska

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Zarządzanie programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
- raporty na temat wykonania programu.

2) Edukacja ekologiczna:

- utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
- udostępnienie informacji o stanie środowiska,
- publikacja informacji o stanie środowiska.

7.1. Współpraca z interesariuszami

Podczas tworzenia niniejszego dokumentu pozyskano dane od:

- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie,
- Urzędu Miejskiego w Rzepinie,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- Głównej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie,
- Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego,

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne oraz koordynowane, za których współrealizację odpowiedzialni będą:

- Starostwo Powiatowe w Słubicach,
- Przedsiębiorcy,
- Zarząd Zlewni w Zielonej Górze,
- Zarząd Zlewni w Gorzowie Wielkopolskim,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu,
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- Zarządcy dróg,
- Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wielkopolskim,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Słubicach,
- Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku,
- Okręgowy Urząd Górniczy,
- Nadleśnictwo Rzepin i Ośno Lubuskie,
- Placówki oświatowe na terenie Gminy Rzepin.

7.2. Edukacja ekologiczna

Warunkiem niezbędnym w realizacji celów *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025* jest świadomość ekologiczna mieszkańców.

Program nauczania

Przedszkola – w programie nauczania przedszkolnego treści ekologiczne zawarte są w części haseł dotyczących środowiska, pór roku i towarzyszących im przemian w przyrodzie. Od świadomości ekologicznej nauczyciela przedszkola zależy jak dalece potrafi program nauczania w przedszkolu nasycić treściami ekologicznymi, co potrafi przekazać uczniom w trakcie zabaw, spacerów, czy zajęć plastycznych.

Szkoła podstawowa – edukacja ekologiczna w szkołach podstawowych prowadzona jest na przyrodzie, biologii lub na innych przedmiotach w postaci ścieżki edukacyjnej.

Ścieżka edukacyjna to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej są:

- 1) Uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.
- 2) Budzenie szacunku do przyrody.
- 3) Rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.
- 4) Zdobywanie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu.
- 5) Poznanie współzależności człowieka i środowiska.
- 6) WYROBIE NIEPOCZUCIA odpowiedzialności za środowisko.
- 7) Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Ścieżka edukacyjna:

Program ścieżki edukacyjnej łączy ogólne treści niezbędne w edukacji ekologicznej w szkołach podstawowych. Tymi koniecznymi treściami są:

- 1) Przyczyny i skutki niepożądanych zmian w atmosferze, biosferze, hydrosferze i litosferze.
- 2) Różnorodność biologiczna (gatunkowa, genetyczna, ekosystemów) – znaczenie jej ochrony.
- 3) Żywność – oddziaływanie produkcji żywności na środowisko.
- 4) Zagrożenia dla środowiska wynikające z produkcji i transportu energii; energetyka jądrowa – bezpieczeństwo i składowanie odpadów.

Program ten uszczegóławia powyższe treści, a w kilku miejscach wykracza poza nie. Dotyczy to szczególnie tych treści, które mają nawiązywać do własnego doświadczenia dziecka i jego znajomości najbliższej okolicy oraz regionu. Program koncentruje się wokół:

- 1) Zagadnień zmienności w środowisku: naturalnej, jako tła porównawczego oraz zależnej od działalności człowieka w środowisku.
- 2) Najważniejszych problemów ekologicznych współczesnego świata.
- 3) Sposobów gospodarowania w miejscu swojego zamieszkania.
- 4) Wartości, jaką stanowi różnorodność biologiczna.

W realizacji programu tak w szkole podstawowej ważne jest:

- 1) Prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie;
- 2) Preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów”, metaplanów itp.;
- 3) Porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach;
- 4) Stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków;
- 5) Wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji;
- 6) Organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian;
- 7) Ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku, jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych;
- 8) Głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami;
- 9) Integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych.

Hasła te poparte są analizą materiałów źródłowych dotyczących aktualnych problemów ochrony środowiska – parków narodowych, rezerwatów przyrody, roślin i zwierząt chronionych, oraz wpływem zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka.

Edukacja ekologiczna na terenie Gminy Rzepin skupiona jest wokół podnoszenia świadomości związanej w właściwym gospodarowaniu odpadów komunalnych. Młodzież szkolna bierze udział m.in. w cyklicznych imprezach pn. „Sprzątanie Świata” oraz „Dzień Ziemi”, w ramach których oczyszczają teren gminy z zalegających odpadów. Duży nacisk jest położony na szkodliwość palenia śmieci w piecach oraz na podnoszeniu świadomości wśród uczestników w zakresie niskiej emisji i właściwej gospodarki odpadami.

7.3. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.) Burmistrz Gminy Rzepin co 2 lata przedstawia Radzie Miejskiej w Rzepinie Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Program Ochrony Środowiska ma na celu realizację Polityki Ekologicznej Państwa na poziomie gminnym.

7.4. Monitoring realizacji programu

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie Gminy Rzepin, należy posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie gminy Rzepin.

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 44. Wskaźniki monitoringu.

Kierunek interwencji	Nazwa wskaźnika monitoringu	Jednostka /wartość
Ochrona i utrzymanie obowiązujących standardów powietrza na terenie Gminy	Klasa jakości powietrza	C
	Długość wybudowanych dróg	km
	Długość zmodernizowanych dróg	km
	Długość utworzonych ścieżek rowerowych	km
	Moc zainstalowanych instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w gminach	W
	Ilość zainstalowanych lamp LED	szt.
	Ilość przeprowadzonych kontroli zakazów spalania odpadów komunalnych	szt.
	Ilość przeprowadzonych termomodernizacji	szt.
	Ilość zmodernizowanych przydomowych kotłowni	szt.
Zagrożenie hałasem	Poziom hałasu (wg. PMŚ)	dB
	Poziom hałasu (wg. GDDKIA)	dB

Kierunek interwencji	Nazwa wskaźnika monitoringu	Jednostka /wartość
Promieniowanie elektromagnetyczne	Poziom PEM	V/m
Gospodarowanie wodami	Klasa jakości wód powierzchniowych	I-V
	Klasa jakości wód podziemnych	I-V
	Ilość inwestycji z zakresu konserwacji cieków wodnych	szt.
	Ilość inwestycji z zakresu konserwacji rowów melioracyjnych	szt.
Gospodarka wodno-ściekowa	% skanalizowania obszaru gminy	%
	% zwodociągowania obszaru gminy	%
	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej.	osoba
	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej.	osoba
	Ilość zbiorników bezodpływowych na terenie gminy.	szt.
	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy.	szt.
Zasoby geologiczne	Powierzchnia surowców naturalnych	ha
Gleby	Powierzchnia terenów zdegradowanych	ha
	Klasa bonitacyjna gleb	I-VI
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Liczba mieszkańców objęta systemem odbierania odpadów komunalnych	os
	Ilość zmieszanych odpadów odebranych z gospodarstw domowych	Mg
	Ilość selektywnie zebranych odpadów w gospodarstwach domowych	Mg
	Poziomy recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.	%

Kierunek interwencji	Nazwa wskaźnika monitoringu	Jednostka /wartość
	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	%
	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	%
	Ilość usuniętych dzikich składowisk odpadów	szt.
	Ilość odpadów zawierających azbest przekazanych do unieszkodliwiania	kg, m ² , m ³
	Masa wyrobów zawierających azbest na terenie gminy	Mg
Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia parków spacerowo-wypoczynkowych	ha
	Powierzchnia zieleni urządzonej	ha
	Powierzchnia form ochrony przyrody	ha
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba odnotowanych poważnych awarii	szt.

7.5. Źródła finansowania

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

7.5.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest największą instytucją realizującą poprzez finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w obszarach ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- Ochrona powietrza,
- Ochrona wód i gospodarka wodna,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- Geologia i górnictwo,
- Edukacja ekologiczna,
- Państwowy Monitoring Środowiska,
- Programy międzydziedzinowe,
- Nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- Ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki).
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nie inwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia).
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze²

Przedmiotem działania WFOŚiGW jest finansowanie, głównie inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zgodnie z kierunkami polityki ekologicznej państwa i celami środowiskowymi wynikającymi ze strategii zrównoważonego rozwoju województwa lubuskiego. Zasady, organizację i tryb działania Wojewódzkiego Funduszu określa statut nadany przez Zarząd Województwa Lubuskiego.

Środki przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań ochrony środowiska pochodzą z: wpływów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i kar, wpływów wynikających z działalności pożyczkowej Funduszu oraz wpływów z operacji kapitałowych.

Pomoc finansowa udzielana jest w postaci pożyczek oraz form dotacyjnych na zadania realizowane w następujących komponentach środowiska: ochrona wód, zaopatrzenie w wodę, gospodarka wodna, ochrona powietrza, ochrona powierzchni ziemi i gospodarka odpadami, ochrona przyrody i krajobrazu, monitoring środowiska, nadzwyczajne zagrożenia środowiska oraz edukacja ekologiczna.

Przy wyborze i ocenie wniosków o udzielenie pomocy finansowej Fundusz uwzględnia „Listę przedsięwzięć priorytetowych” i kieruje się "Kryteriami wyboru przedsięwzięć dofinansowanych ze środków Funduszu", natomiast pomoc finansowa udzielana jest w oparciu o "Ogólne zasady dla ubiegających się o pomoc finansową ze środków Funduszu", "Zasady udzielania i umarzania pożyczek" oraz „Tryb i zasady udzielania i rozliczania dotacji” - dokumenty uchwalane przez Radę Nadzorczą Funduszu.

Organami Funduszu są Rada Nadzorcza i Zarząd. Obsługę organów Funduszu zapewnia Biuro Funduszu. Realizacja zadań statutowych WFOŚiGW odbywa się zgodnie z uchwalanym na każdy rok planem pracy.

Szczegółowe informacje na temat działalności WFOŚiGW w Zielonej Górze można znaleźć na stronie internetowej funduszu: <http://www.wfosigw.zgora.pl/kontakt-0> lub pod numerem telefonu: 68 419-69-00.

² www.wfosigw.zgora.pl/

7.5.2. Fundusze Unii Europejskiej

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POLiŚ)³

Z Programu Infrastruktura i Środowisko finansowane są różnorodne projekty. W zależności od specyfiki danego rodzaju wsparcia, określany jest typ podmiotów, które mogą z niego korzystać. Możemy wyróżnić następujące grupy podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie:

1. Jednostki samorządu terytorialnego,
2. Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne,
3. Administracja publiczna,
4. Służby publiczne inne niż administracja,
5. Instytucje ochrony zdrowia,
6. Instytucje kultury, nauki i edukacji,
7. Duże przedsiębiorstwa,
8. Małe i średnie przedsiębiorstwa,
9. Organizacje społeczne i związki wyznaniowe.

Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych i dokumentacji poszczególnych konkursów o dofinansowanie.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 to największy program finansowany z Funduszy Europejskich nie tylko w Polsce, ale i Unii Europejskiej. Główne obszary na które zostaną przekazane środki to: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne oraz ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

Dzięki równowadze pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki, program będzie skutecznie realizował założenia strategii Europa 2020, z którą powiązany jest jego cel główny - wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.

Obszary wsparcia i rodzaje projektów możliwych do realizacji w ramach programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki:
 - wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii (OZE);
 - poprawa efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, sektorze publicznym i mieszkaniowym;
 - promowanie strategii niskoemisyjnych;
 - rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji.
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:
 - rozwój infrastruktury środowiskowej;
 - dostosowanie do zmian klimatu;
 - ochrona i zahamowywanie spadku różnorodności biologicznej;
 - poprawa jakości środowiska miejskiego.

³www.pois.gov.pl

3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego
 - rozwój drogowej infrastruktury w sieci TEN-T;
 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego;
 - poprawa bezpieczeństwa w ruchu lotniczym;
 - transport intermodalny, morski i śródlądowy.
4. Infrastruktura drogowa dla miast
 - poprawa dostępności miast i przepustowości infrastruktury drogowej (rozwój infrastruktury drogowej w miastach i tras wylotowych z miast, budowa obwodnic).
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce
 - rozwój kolei w TEN-T, poza siecią i kolei miejskich.
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach
 - infrastruktura i tabor dla publicznego transportu zbiorowego w miastach i na ich obszarach funkcjonalnych.
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego
 - rozwój inteligentnych systemów dystrybucji, magazynowania i przesyłu gazu ziemnego i energii elektrycznej;
 - budowa i rozbudowa magazynów gazu ziemnego;
 - rozbudowa terminala LNG.
8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
 - inwestycje w ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zasobów kultury, np. instytucji kultury, szkół artystycznych.
9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia
 - wsparcie infrastruktury systemu państwowego ratownictwa medycznego;
 - wsparcie infrastruktury szpitali ponadregionalnych i współpracujących z nimi jednostek diagnostycznych w zakresie chorób „aktywności zawodowej” i opieki nad matką i dzieckiem.

Regionalny Program Operacyjny⁴

Ze wsparcia Funduszy Europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubuskiego (RPO WL) można korzystać na dwa sposoby: bezpośrednio – jako podmiot ubiegający się o dofinansowanie lub realizujący projekt oraz pośrednio – jako osoba, która bierze udział w przedsięwzięciach organizowanych przez kogoś innego (np. w szkoleniach).

Z RPO WL finansowane są różnorodne projekty. W zależności od specyfiki danego rodzaju wsparcia, określono, kto dokładnie może z niego skorzystać.

⁴ <http://rpo.lubuskie.pl/>

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020⁵

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020) został opracowany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005* oraz aktów delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej. Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, Program jest wkomponowany w całokształt systemu polityki rozwoju kraju, w szczególności poprzez mechanizm Umowy Partnerstwa. Umowa ta określa strategię wykorzystania środków unijnych na rzecz realizacji wspólnych dla UE celów określonych w unijnej strategii wzrostu „*Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*” z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych danego państwa członkowskiego.

Celem głównym PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Program będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, a mianowicie:

- Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
- Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
- Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
- Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
- Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
- Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

⁵ <http://www.minrol.gov.pl/Wsparcie-rolnictwa/Program-Rozwoju-Obszarow-Wiejskich-2014-2020>

Spis tabel

Tabela 1. Słownik skrótów.....	4
Tabela 2. Dane demograficzne gminy Rzepin (stan na 31.12.2017 r.).....	8
Tabela 3. Dane dotyczące bezrobocia na terenie gminy Rzepin (stan na 31.12.2017 r.).....	8
Tabela 4. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.....	28
Tabela 5. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).....	32
Tabela 6. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza.....	33
Tabela 7. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2017r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia	34
Tabela 8. Wynikowe klasy strefy lubuskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2017r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	34
Tabela 9. Wykaz odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Rzepin	41
Tabela 10. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.	45
Tabela 11. Zestawienie wyników badań monitoringu hałasu komunikacyjnego w porze dziennej.....	47
Tabela 12. Zestawienie wyników badań monitoringu hałasu komunikacyjnego w porze nocnej.....	47
Tabela 13. Zestawienie odcinków dróg dla których sporządzono mapę akustyczną, położonych w graniach gminy Rzepin.....	47
Tabela 14. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_{DWN} - powiat słubicki.	49
Tabela 15. Poziomy dźwięku w środowisku określone poprzez wskaźnik L_N - powiat słubicki.	49
Tabela 16. Zestawienie wyników badań monitoringu PEM na terenie gminy Rzepin.....	61
Tabela 17. Jednolite Części Wód Powierzchniowych w zasięgu których leży gmina Rzepin.....	63
Tabela 18. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie gmina Rzepin.....	66
Tabela 19. Klasyfikacja i ocena stanu wód na terenie gminy Rzepin.	66
Tabela 20. Charakterystyka JCWPd nr 40.	72
Tabela 21. Charakterystyka JCWPd nr 58.	72
Tabela 22. Wyniki oceny stanu wód podziemnych położonych w obrębie gmina Rzepin.	74
Tabela 23. Klasyfikacja wód podziemnych w punkcie zlokalizowanym na terenie gminy Rzepin.	76
Tabela 24. Zestawienie parametrów sieci wodociągowej w gminie Rzepin.....	77
Tabela 25. Wykaz podziemnych ujęć na terenie gminy Rzepin.....	78
Tabela 26. Zestawienie parametrów sieci kanalizacyjnej w gminie Rzepin.....	79
Tabela 27. Charakterystyka Aglomeracji Rzepin.	80
Tabela 28. Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie gmina Rzepin.....	82
Tabela 29. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie gminy Rzepin.	85
Tabela 30. Istniejąca regionalna instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych na terenie regionu centralnego.....	88
Tabela 31. Istniejąca regionalna kompostownia odpadów zielonych i innych odpadów ulegających biodegradacji zbieranych selektywnie na terenie regionu centralnego.	88
Tabela 32. Istniejąca regionalne składowiska odpadów komunalnych na terenie regionu centralnego.	88
Tabela 33. Informacje dotyczące obszaru Natura 2000 Torfowiska Sułowskie.....	93
Tabela 34. Informacje dotyczące obszaru Natura 2000 Dolina Ilanki.....	94
Tabela 35. Informacje dotyczące obszaru Natura 2000 Ośniańska Rynna z Jeziolem Busko.	95
Tabela 36. Informacje dotyczące obszaru Natura 2000 Ujście Ilanki.	95
Tabela 37. Informacje dotyczące Obszarów Chronionego Krajobrazu występujących na terenie gminy Rzepin.....	98
Tabela 38. Informacje dotyczące Rezerwatu Przyrody Mokradła Sułowskie.....	100
Tabela 39. Informacje dotyczące zespołu przyrodniczo – krajobrazowego Uroczysko Ośniańskich Jezior.	101
Tabela 40. Użytki ekologiczne występujące na terenie gminy Rzepin.....	103
Tabela 41. Pomniki przyrody występujące na terenie gminy Rzepin.....	105
Tabela 42. Struktura gruntów leśnych na terenie gmina Rzepin.	110
Tabela 43. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ.	114

Tabela 44. Wskaźniki monitoringu.	124
--	-----

Spis rysunków

Rysunek 1. Powiat słubicki na tle województwa lubuskiego.	7
Rysunek 2. Gmina Rzepin na tle powiatu słubickiego.	7
Rysunek 3. Średnie temperatury i opady występujące w gminie Rzepin.	9
Rysunek 4. Drogi przebiegające przez gminę Rzepin.	31
Rysunek 5. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.	37
Rysunek 6. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.	38
Rysunek 7. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.	39
Rysunek 8. Mapa nasłonecznienia Polski.	40
Rysunek 9. Lokalizacja analizowanych odcinków dróg krajowych na terenie powiatu słubickiego.	48
Rysunek 10. Mapa emisji hałasu w ciągu całej doby określona poprzez wskaźnik L_{DWN}	50
Rysunek 11. Mapa emisji hałasu w ciągu całej doby określona poprzez wskaźnik L_{DWN}	51
Rysunek 12. Mapa emisji hałasu w ciągu całej doby określona poprzez wskaźnik L_N	52
Rysunek 13. Mapa emisji hałasu w ciągu całej doby określona poprzez wskaźnik L_N	53
Rysunek 14. Mapa rozmieszczenia ludności ekspozowanej na hałas dla L_{DWN}	54
Rysunek 15. Mapa rozmieszczenia ludności ekspozowanej na hałas w dla L_{DWN}	55
Rysunek 16. Mapa rozmieszczenia ludności ekspozowanej na hałas w dla L_N	56
Rysunek 17. Mapa rozmieszczenia ludności ekspozowanej na hałas w dla L_N	57
Rysunek 18. Lokalizacja stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie gminy Rzepin.	60
Rysunek 19. Układ sieci hydrologicznej na terenie gminy Rzepin.	63
Rysunek 20. Obszary narażone na podtopienia.	64
Rysunek 21. Ocena stanu i potencjału ekologicznego jcwp rzecznych w powiecie słubickim badanych w latach 2010-2015.	67
Rysunek 22. Ocena stanu chemicznego jcwp rzecznych w powiecie słubickim badanych w latach 2010-2015.	68
Rysunek 23. Ocena stanu jcwp rzecznych w powiecie słubickim badanych w latach 2010-2015.	69
Rysunek 24. Lokalizacja GZWP znajdującego się na terenie gminy Rzepin.	71
Rysunek 25. Mapa z lokalizacją JCWPd nr 40 oraz nr 58.	73
Rysunek 26. Lokalizacja punktów pomiarowych monitoringu diagnostycznego wód podziemnych na terenie powiatu słubickiego.	75
Rysunek 27. Region gospodarki odpadami do którego należy gmina Rzepin.	89
Rysunek 28. Obszary Natura 2000 występujące na terenie gminy Rzepin.	97
Rysunek 29. Obszary Chronionego Krajobrazu występujące na terenie gminy Rzepin.	99
Rysunek 30. Rezerwat przyrody <i>Mokradła Sułowskie</i> występujący na terenie gminy Rzepin.	101
Rysunek 31. Zespół przyrodniczo – krajobrazowy <i>Uroczysko Ośniańskich Jezior</i> występujący na terenie gminy Rzepin.	102
Rysunek 32. Lasy na terenie gminy Rzepin.	110

Uzasadnienie

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzepin na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy Rzepin. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska na terenie gminy Rzepin, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony na terenie gminy Rzepin. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2018 poz. 799 tj.), dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska na terenie gminy Rzepin w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy Rzepin w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie gminy Rzepin do roku 2025.

Obwieszczenie o wyłożeniu projektu programu zostało wywieszone na tabloicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Rzepinie w dniach od 02.07.2018 do 23.07.2018 r. tj. na 21 dni oraz zamieszczone w BIP Rzepin w zakładce Konsultacje społeczne.

Sporadziła. E.Pych